

WILLIAM S. BURROUGHS

Queer

„Una dintre cele
mai zguduitoare
confesiuni scrise
vreodată.”

ALLEN
GINSBERG

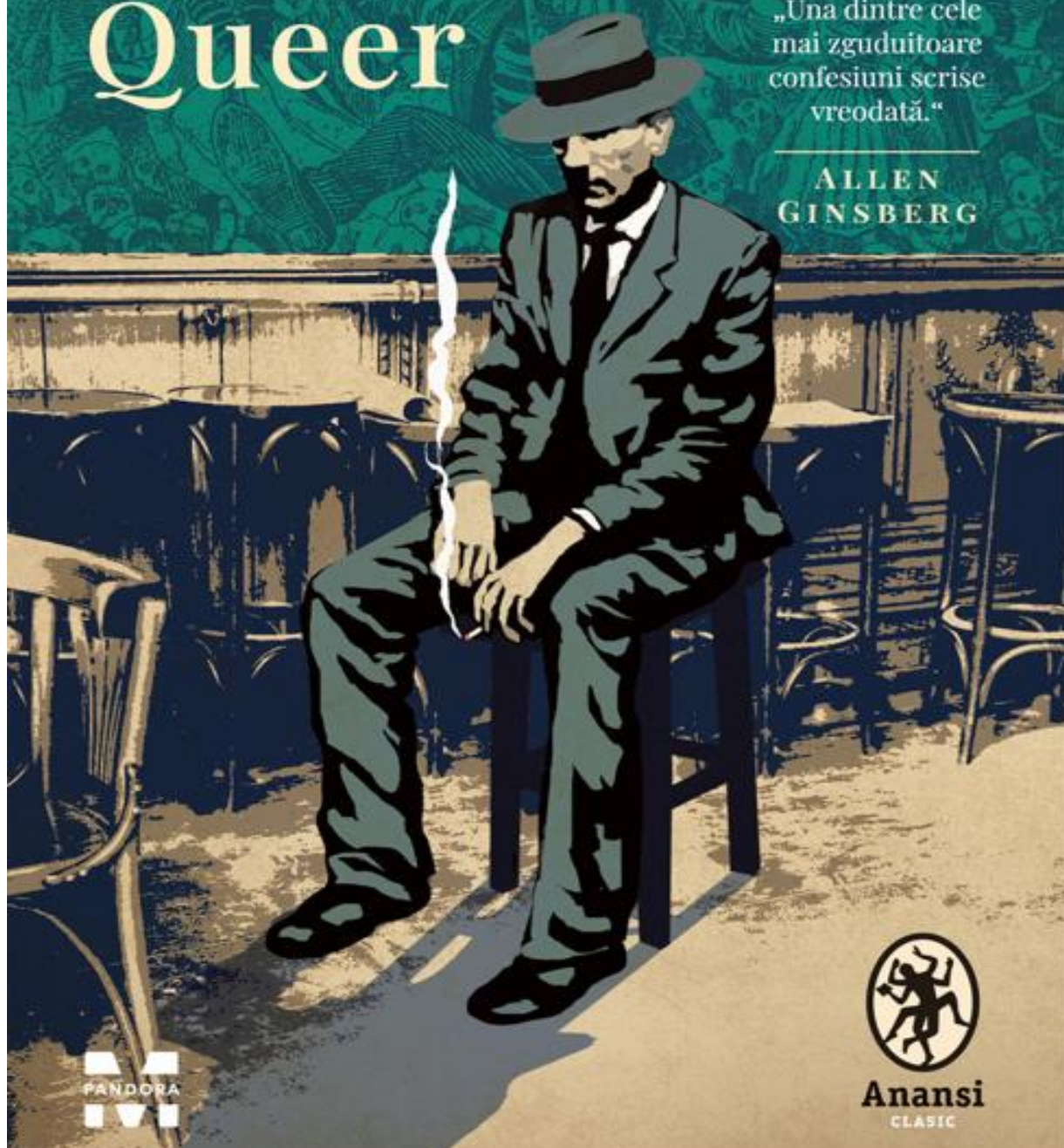

Anansi
CLASIC

WILLIAM S. BURROUGHS *Queer*

„Una dintre cele
mai zguduitoare
confesiuni scrise
vreodată.“

ALLEN
GINSBERG

Anansi
CLASIC

COLECȚIE COORDONATĂ DE
BOGDAN-ALEXANDRU STĂNESCU

Anansi
CLASIC

WILLIAM S. BURROUGHS

Queer

Traducere din limba engleză și note de
Dan Croitoru

Ediția a II-a
Traducere revizuită

EDITORI:

Magdalena Mărculescu
Silviu Dragomir

FONDATOR:

Ion Mărculescu, 1994

DIRECTOR EDITORIAL:

Bogdan-Alexandru Stănescu

REDACTARE:

Michi Lucescu

DESIGN:

Andrei Gamarț

DIRECTOR PRODUCȚIE:

Cristian Claudiu Coban

DTP:

Gabriela Anghel

Conținutul acestei lucrări electronice este protejat prin copyright (drepturi de autor), iar cartea este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sub orice formă sau prin orice mijloc, fără consimțământul editorului, sunt interzise. Dreptul de folosință al lucrării nu este transferabil.

Drepturile de autor pentru versiunea electronică în formatele existente ale acestei lucrări aparțin persoanei juridice Pandora Publishing SRL.

Copyright © Pandora M, 2021, pentru traducerea în limba română

Titlul original: *Queer*

Autor: William S. Burroughs

Copyright © 1985, William S. Burroughs

Copyright © 2010, The William S. Burroughs Trust

All rights reserved

O.P. 16, Ghișeul 1, C.P. 0490, București

Tel.: +4 021 300 60 90; Fax: +4 0372 25 20 20

www.pandoram.ro

ISBN (print): 978-606-978-425-9

ISBN (epub): 978-606-978-507-2

Introducere

Când trăiam în Mexico City, la sfârșitul anilor '40, orașul avea un milion de locuitori și era învăluit într-un aer limpede și scânteietor, cu un cer bătând în albastrul acela cu totul aparte care se potrivește atât de bine cu vulturii rotindu-se în zbor, cu sângele și cu nisipul — crudul, amenințătorul, neîndurătorul albastru mexican. Mi-a plăcut Mexico City din ziua în care am pus prima dată piciorul acolo. În 1949, viața era ieftină în capitala mexicană; orașul avea o colonie străină numeroasă, bordeluri și restaurante fabuloase, lupte de cocoși și coride — toate distracțiile imaginabile. Un burlac putea să trăiască foarte bine cu doi dolari pe zi. Procesul meu de la New Orleans, pentru posesie de heroină și marijuana, arăta atât de puțin promițător, încât m-am hotărât să nu apar la următoarea înfățișare și am închiriat un apartament într-un cartier liniștit și mic-burghez din Mexico City.

Știam că, din cauza termenului de prescripție, n-am să mai pot intra în Statele Unite în următorii cinci ani, așa că am făcut cerere pentru obținerea cetățeniei mexicane și m-am înscris la niște cursuri de arheologie mayașă și mexicană la Mexico City College. În calitate de veteran de război, GI Bill¹ îmi acoperea costul cărților și al școlarizării, asigurându-mi și o alocație de șaptezeci și cinci de dolari pe lună. M-am gândit să devin fermier, sau poate să-mi deschid un bar la granița americană.

Orașul mă atrăgea. Zona mahalalelor nu era cu nimic mai prejos decât o așezare din Asia în privința mizeriei și a sărăciei lucii. Oamenii se căcau pe stradă, după care se tolăneau peste căcat și adormeau, pradă muștelor care le intrau și le ieșeau nestingherite din gură. Întreprinzătorii, nu de puține ori leproși, făceau focul la colțul străzii și găteau mâncăruri scârboase, imposibil de identificat și puțin îngrozitor, pe care le împărțeau apoi trecătorilor. Bețivii dormeau direct pe

trotuarele străzii principale, fără ca vreun polițai să-i deranjeze. Mi se părea că toată lumea din Mexico City deprinsese la perfecție arta de a nu-și băga nasul unde nu-i fierbe oala. Dacă cineva voia să poarte monoclu sau baston, nu șovăia s-o facă, și nimeni nu căsca gura la el. Băiețași și tinerei se plimbau ținându-se de mână și nimeni nu le dădea vreo atenție. Nu că oamenilor nu le-ar fi păsat ce gândeau ceilalți; pur și simplu, mexicanii nu concepeau să fie criticați de vreun străin, și nici să critice purtarea celorlalți.

Mexicul era o cultură esențialmente orientală, oglindind două mii de ani de boli, sărăcie, degradare, prostie, sclavie, brutalitate, teroare fizică și psihică. Era sinistru, lugubru și haotic, haosul acela specific unui vis. Niciun mexican nu ajungea să-l cunoască cu adevărat pe un altul și, când un mexican omora pe cineva (ceea ce se întâmpla adesea), de obicei acela era cel mai bun prieten al său. Oricine avea chef purta pistol, și au fost cazuri în care polițiști beți care deschiseseră focul împotriva clienților unui bar au fost împușcați de civili înarmați. Polițiștii mexicani aveau tot atâta autoritate ca vatmanii.

Orice oficialitate putea fi coruptă, impozitele erau foarte mici, iar tratamentul medical extrem de rezonabil, pentru că doctorii își tot făceau reclamă și scădeau prețurile. Te vindecau de sculament pentru 2,40 dolari, sau puteai să-ți cumperi penicilină și să-ți faci singur injecțiile. Nu exista nicio lege care să restricționeze eliberarea medicamentelor fără rețetă, iar ace și seringi se găseau la tot pasul. Asta era pe vremea lui Alemán, când mordida² era rege și o adevărată piramidă a mitei se înălța de la ultimul polițist de pe stradă până la Presidente. Totodată, Mexico City era capitala mondială a crimei, cu cea mai mare rată a omuciderilor pe cap de locuitor. Îmi amintesc de relatările pe care le citeam zilnic prin ziare, precum acestea:

Un campesino³ venit la oraș așteaptă autobuzul: pantaloni de in, sandale făcute dintr-o anvelopă, un ditamai sombrero, o macetă la cingătoare. Lângă el, un bărbat care așteaptă și el autobuzul, îmbrăcat la costum, uitându-se tot timpul la ceas și bombănind furios. Campesino își trage maceta de la brâu și îi taie frumușel

capul. Mai târziu avea să declare poliției: „Îmi tot arunca priviri muy feo⁴, așa că n-am mai putut să rabd.“ Evident, omul era supărat că întârzie autobuzul și se tot uita în zare, iar campesino i-a răstălmăcit gesturile, drept pentru care o căpățână s-a rostogolit în rigolă, rânjind înfiorător și arătându-și dinții de aur.

Doi campesinos stau nefericiți pe marginea drumului. N-au niciun chior pentru micul dejun. Dar ce să vezi: un băiat mână câteva capre. Unul din cei doi culege o piatră de pe jos și-i terciuiește băiatului creierii. Apoi duc caprele în cel mai apropiat sat și le vând. Poliția îi ridică pe când își mănâncă micul dejun.

Un bărbat locuiește într-o casuță. Un străin îl întreabă care-i drumul spre Ayahuasca. „A, pe aici, señor.“ Îl poartă pe străin de ici-colo. „Drumul e chiar aici.“ Brusc, își dă seama că habar n-are unde e drumul, așa că de ce să se mai obosească? Ia un bolovan și-și ucide torționarul.

Campesinos făceau de petrecanie cu pietre și macete. Mult mai setoși de sânge erau însă politicienii și polițiștii aflați în afara serviciului, cu toții înarmați cu pistoale de calibrul 45. Trebuie să știi când să te arunci la podea. Iată altă întâmplare adevărată: un politico înarmat cu pistol află că gagica îl înșală, că se întâlnește cu cineva în barul unui hotel. Un puști american intră din întâmplare și se așază lângă ea, când macho-ul năvălește înăuntru: „CHINGOA!“⁵. Își smulge de la brâu pistolul de calibrul 45 și-l zboară pe băiat de pe scaun. Apoi târăsc corpul afară și-l aruncă în stradă, ceva mai încolo. Când sosesc gaborii, barmanul ridică din umeri și dă cu cârpa prin barul însângerat, spunând doar: „Malos, esos muchachos!“ („Ce oameni răi!“).

Fiecare țară are obiceiurile ei de căcat, precum omul legii din Sud care-și numără cioroii trimiși pe scaunul electric, iar sarcasticul macho mexican face față cu brio când vine vorba despre hidoșenie pură. Și mulți reprezentanți ai clasei de mijloc din Mexic sunt aproape la fel de groaznici ca orice burghez de pe lumea asta. Îmi amintesc că rețetele americane pentru narcotice erau de un galben strălucitor, ca bancnotele de o mie de dolari sau hârtiile de lăsare la vatră pe motive disciplinare. Odată încercam, împreună cu bătrânul Dave, să facem rost de

medicamentele de pe o rețetă obținută aproape legal de la guvernul mexican. Primul farmacist peste care am dat s-a tras înapoi cu un rânjel batjocoritor: „No prestamos servicios a los viciosos!” „Nu servim drogați!”

Am mers de la o farmacia la alta, simțindu-ne din ce în ce mai rău: „No, señor...” Cred că ne-am plimbat câțiva kilometri buni.

— N-am mai fost în cartierul ăsta.

— Ei, hai să mai încercăm o dată.

În fine, am intrat într-o farmacia minusculă. Am scos receta din buzunar și o doamnă cu părul cărunț mi-a zâmbit. Farmacista și-a aruncat ochii peste rețetă și mi-a zis:

— Două minute, señor.

Ne-am așezat și am așteptat. Aveau mușcate la fereastră. Un băiețel mi-a adus un pahar cu apă, iar o pisică mi s-a frecat de picior. După o vreme, farmacista s-a întors cu morfina noastră.

— Gracias, señor.

Afară, cartierul părea acum ca dintr-un vis: micile farmacias dintr-o piață, lăzi și dughene pe trotuar, o pulquería⁶ la colț. Chioșcuri la care se vindeau lăcuste prăjite și acadele de mentă, înnegrite de muște. Băieți de la țară, în pantaloni de in imaculați și sandale de sfoară, cu fețe de culoarea aramei șlefuite și ochi negri sălbatici și inocenți, ca niște animale exotice, de o orbitoare frumusețe asexuată. Iată un băiat cu trăsături ascuțite și piele neagră, mirosind a vanilie, cu o gardenie după ureche. Da, ai găsit un pulărâu. Dar te-ai bălăcit prin Orașul Căcatului ca să dai de el. Așa se-ntâmplă întotdeauna. Când ești gata-gata să crezi că pământul e populat doar de căcați, dai peste un pulărâu.

Într-o zi, la opt dimineața, cineva mi-a bătut la ușă. M-am dus să deschid, în pijama; în prag stătea un inspector de la Imigrări.

— Îmbracă-te, ești arestat.

Se pare că vecina mea făcuse un ditamai raportul despre comportamentul meu turbulent de bețiv; în plus, era ceva în neregulă cu actele mele, și unde era nevasta

mexicană pe care se presupunea c-o am? Polițiștii de la Imigrări erau chitiți să mă azvârle în pușcărie în vederea deportării ca străin indezirabil. Bineînțeles, totul se putea rezolva cu ceva bani, dar cel care mă interoga era însuși șeful departamentului care se ocupa cu deportările, așa că nu s-ar fi mulțumit cu firimituri. Până la urmă a trebuit să sar cu două sute de dolari. Întorcându-mă acasă de la Biroul Imigrări, mi-am imaginat cât ar fi trebuit să plătesc dacă aș fi avut vreo afacere în Mexico City.

M-am gândit la veșnicele probleme pe care le aveau cei trei americani, proprietarii barului Ship Ahoy. Gaborii veneau tot timpul pentru o mordida, după ei treceau inspectorii de la sanepid, apoi alți gabori care încercau să găsească ceva în neregulă la cârciumă ca să poată înhăța o șpagă zdravănă. L-au dus pe chelner în centru și l-au bătut de s-a căcat pe el. Voiau să știe unde era dosit cadavrul lui Kelly. Câte femei fuseseră violate în cârciumă? Cine adusese marijuana? Și așa mai departe. Kelly era un hipster din State care fusese împușcat în Ship Ahoy în urmă cu șase luni, se însănătoșise și acum se înrolase în armată. Nicio femeie nu fusese vreodată violată și nimeni nu fumase vreodată iarbă acolo. De-acum renunțasem definitiv la planurile mele de a deschide un bar în Mexic.

Unui dependent îi pasă prea puțin de felul în care arată. Poartă hainele cele mai jengoase, cele mai ponosite, și nu simte nici o nevoie să atragă atenția asupra sa. Când eram dependent de droguri, la Tanger, mi se spunea El Hombre Invisible. Omul Invizibil. Dezintegrarea imaginii proprii se transformă deseori într-o foame oarbă de imagini. Billie Holliday spunea că și-a dat seama că nu mai e dependentă de heroină în clipa în care a încetat să se mai uite la televizor. În Junky⁷, primul meu roman, „Lee“, protagonistul, este un om integrat, reținut, sigur de sine și de drumul pe care merge. În Queer este dezintegrat, simțind nevoia disperată a unei legături, complet nesigur pe sine și de scopul său.

Diferența este, firește, simplă: Lee-toxicoman este dorit, protejat și, de asemenea, cât se poate de limitat. Nu numai că heroina scurtcircuitează libidoul, dar tocește și relațiile emoționale până la dispariția totală a acestora, în funcție de

dozaj. Întorcându-mă la acțiunea din *Queer*, luna aceea halucinantă de acută abstenență capătă o strălucire infernală de primejdie și rău scurgându-se din barurile cufundate în lumina neoanelor, violența hâdă, pistolul de calibrul 45 ca o continuă amenințare. Cât eram pe heroină mă izolam, nu beam, nu prea ieșeam, doar îmi băgam în venă și așteptam să-mi bag iarăși.

Când e îndepărtat învelișul, tot ce heroina a ținut sub control se revarsă. Drogatul în sevraj cade pradă exceselor emoționale caracteristice unui copil sau unui adolescent, indiferent de vârsta sa reală. Iar libidoul revine în forță. Bărbați de șaizeci de ani trăiesc experiența poluțiilor nocturne și a orgasmelor spontane (o experiență destul de neplăcută, ceva absolut agaçant, cum spun francezii, ceva care te calcă pe nervi). Dacă cititorul nu va ține cont de acest lucru, metamorfoza lui Lee îi va părea inexplicabilă sau psihotică. De asemenea, țineți minte că sindromul sevrajului este autolimitant și că nu durează mai mult de o lună. Iar Lee trece printr-o fază de consum excesiv de alcool, care exacerbează cele mai periculoase aspecte ale sevrajului: un comportament imprudent, indecent, scandalos, sentimental — într-un cuvânt, îngrozitor.

După sevraj, organismul se reface și se stabilizează la un nivel anterior dependenței. În cadrul narațiunii, această stabilizare intervine în cele din urmă în călătoria prin America de Sud. Heroina nu este disponibilă, și nici un alt drog, după paregoricul din Panama. Alcoolismul lui Lee s-a redus la câteva pahare zdravene la lăsarea serii. Cu nimic diferit de acel Lee din cele mai târzii dintre *Yage Letters*⁸, cu excepția prezenței fantomatice a lui Allerton.

Așa că scrisesem *Junky*, iar motivația a fost relativ simplă: să aștern pe hârtie în termenii cei mai preciși și mai simpli experiența mea de toxicoman. Îmi făceam speranțe în privința publicării, a banilor, a celebrității. Kerouac tocmai publicase *The Town and the City* în momentul în care am început să scriu *Junky*. Îmi amintesc că i-am spus într-o scrisoare, când i-a apărut cartea, că banii și faima erau de-acum asigurate. După cum se vede, pe atunci habar n-aveam cum stă treaba cu scrisul.

Motivele pentru care am scris *Queer* au fost mult mai complexe, dar în clipa de față ele nu-mi sunt prea clare. De unde această dorință de a înregistra atât de minuțios toate aceste amintiri extrem de dureroase, de neplăcute, de sfâșietoare? Dacă eu sunt cel care a scris *Junky*, atunci în *Queer* mă simt de parcă aș fi fost eu cel scris. M-am căznit să scriu mai departe pentru a consemna totul exact așa cum a fost: scrisul ca inoculare. Imediat ce un lucru a fost scris, își pierde capacitatea de a surprinde, așa cum un virus își pierde forța dacă un virus mai slab a creat anticorpi în stare de alertă. Prin urmare, consemnându-mi experiența, am căpătat o oarecare imunitate în fața ulterioarelor aventuri riscante ale rândurilor de față.

La începutul cărții, întors din izolarea heroinei pe tărâmul celor vii, asemenea unui Lazăr inept și frenetic, Lee pare hotărât să marcheze, în accepțiunea sexuală a cuvântului. Există ceva curios de sistematic și nesexual în căutarea lui întru aflarea unui obiect sexual adecvat, ștergând una după alta posibilitățile din lista sa, ce pare alcătuită cu conștiința eșecului ultim. La un nivel foarte profund, el nici nu vrea să reușească, dar ar merge până-n pânzele albe pentru a evita să conștientizeze faptul că, în realitate, nu caută să întrețină o relație sexuală.

Dar Allerton a fost, fără doar și poate, un anumit tip de relație sexuală. Și care era relația pe care o căuta Lee? Văzut din perspectiva de față, un concept foarte confuz, care nu avea nicio legătură cu Allerton ca personaj. Chiar dacă heroinodependentul este indiferent față de impresia pe care o lasă celorlalți, în timpul sevrajului el poate simți nevoia compulsivă a unui public, și asta e ceea ce caută Lee în Allerton: un spectator, recunoașterea spectacolului său, care este bineînțeles o mască, menită să ascundă o cumplită dezintegrare. Așa că inventează un format frenetic menit să atragă atenția și pe care-l denumeste „Rutina”: șocant, comic, captivant. „It is an Ancient Mariner, and he stoppeth one of three...”²

Spectacolul se desfășoară conform acestor rutine: năluciri în care apar Jucătorii de șah, Petrolistul texan, Lotul de sclavi obosiți al lui Gus Găozaru. În *Queer*, Lee se adresează prin intermediul acestor rutine unui public real. Mai târziu, pe măsură ce se desfășoară ca scriitor, publicul devine unul interior. Dar același

mecanism care i-a produs pe A.J. și pe doctorul Benway, același impuls creator îi este închinat lui Allerton, forțat acum să accepte rolul Muzei aprobatoare, în care se simte, evident, incomod.

Ceea ce caută Lee este contactul sau recunoașterea, asemenea unui foton ivit din ceața imaterialității pentru a lăsa o amintire indelebilă în conștiința Allerton. Nereușind să găsească un observator adecvat, se vede amenințat de o dispariție dureroasă, precum un foton nebăgat în seamă. Lee nu știe că s-a dedicat deja scrisului, din moment ce aceasta este singura cale de a lăsa o amintire indelebilă, indiferent dacă Allerton este dispus sau nu să bage de seamă. Lee este, inexorabil, împins cu forța în lumea ficțiunii. El a ales deja între viața și opera sa.

Manuscrisul se întrerupe în Puyo, orașul terminus... Căutarea plantei halucinogene Yage a dat greș. Misteriosul doctor Cotter nu vrea altceva decât să scape de oaspeții săi nepoftiți. Îi suspectează a fi agenți ai perfidului său partener Gill, venit să-i fure reușita sa genială: izolarea curarei din otrava pentru săgeți. Mai târziu am aflat că mai multe companii producătoare de chimicale au hotărât să cumpere pur și simplu otrava pentru săgeți în cantități mari pentru a extrage apoi curara în laboratoarele din Statele Unite. Curând, medicamentul avea să fie sintetizat, iar în clipa de față este o substanță standard care se găsește în numeroase preparate miorelaxante. Astfel, se poate spune că doctorul Cotter n-avea nimic de pierdut: eforturile sale erau deja superflue.

Fundătură. Iar Puyo poate servi drept model al Ghemului fundăturilor: o adunătură monotonă, fără noimă, de case cu acoperiș de tablă sub o neîntreruptă ploaie torențială. Compania Shell se cărase, lăsând în urmă barăci din prefabricate și utilaje ruginite. Lee a ajuns la capătul drumului său, un sfârșit intrinsec începutului. Resimte impactul distanțelor fără limite, înfrângerea și oboseala unei călătorii lungi, dureroase, care s-a dovedit fără rost, piste false, cărări pierdute, autobuzul ce așteaptă în ploaie... înapoi la Ambato, Quito, Panama, Mexico City.

Când am început să scriu acest text însoțitor la Queer, am fost paralizat de o imensă reticență, un blocaj al scriitorului, asemenea unei cămăși de forță: „Mă uit

la manuscrisul cărții și pur și simplu nu-l pot citi. Trecutul meu a fost un fluviu otrăvit din care cineva a avut norocul să scape și de care acel cineva se simte instantaneu amenințat, după ani și ani de la întâmplările consemnate. Atât e de dureros, încât mi-e greu să-l citesc, darămite să mai și scriu despre el. Fiecare cuvânt, fiecare gest mă scoate din sărite.“ Motivul acestei reticențe îmi devine cu atât mai clar cu cât mă forțez mai tare să privesc: ceea ce dictează și dă formă cărții este un eveniment niciodată menționat, de fapt evitat cu grijă — împușcarea accidentală a soției mele, Joan, în septembrie 1951.

În timp ce scriam Ghemul fundăturilor, am simțit că mă aflu în contact spiritual cu regretatul scriitor englez Denton Welch, care mi-a servit drept sursă directă de inspirație pentru eroul romanului, Kim Carson. Am scris paragrafe întregi de parcă mi-ar fi fost dictate, bătute în tăblia mesei ca într-o ședință de spiritism. Am scris despre dimineața fatidică a accidentului lui Denton, accident ce avea să-l transforme într-un invalid pentru tot restul scurtei sale vieți. Dacă ar mai fi zăbovit un pic aici, și nu atât de mult dincolo, nu s-ar mai fi întâlnit cu motociclista care i-a lovit din spate bicicleta, aparent fără motiv. La un moment dat, Denton se opri să bea o cafea și, uitându-se la balamalele de alamă ale obloanelor cafenelei, dintre care unele erau rupte, a fost afectat de un sentiment al pustiirii și al pierderii universale. Astfel, fiecare întâmplare din acea dimineață are o semnificație aparte, ca și cum ar fi subliniată. Această priveliște de rău augur se infiltrează în scrisul lui Welch: o brioșă, o ceașcă de ceai, o călimară cumpărată cu câțiva șilingi capătă o semnificație deosebită și adesea sinistă.

Citind manuscrisul romanului Queer, mă cuprinde exact același sentiment, ce se intensifică până la insuportabil. Evenimentul către care Lee se simte implacabil atras este uciderea soției sale cu propria lui mână, conștiința că e posedat, o mână a morții gata să alunece peste mâna sa precum o mânășă. Astfel, o negură malefică și amenințătoare se desprinde din paginile cărții, un rău de care Lee, conștient sau nu, încearcă să scape prin zboruri frenetice ale imaginației: rutinele sale, care ne

scot din minți prin amenințarea hâdă plutind în spatele lor sau lângă ele, o prezență palpabilă ca un abur.

Brion Gysin mi-a spus pe când ne aflam la Paris: „căci spiritul malefic a împușcat-o pe Joan din cauza...” Ca mesajul unui medium, rămas neîncheiat — ori poate a fost încheiat? De fapt, nici nu trebuie încheiat dacă îl citești: „spiritul malefic a împușcat-o pe Joan pentru a fi cauza”, adică pentru a perpetua o odioasă ocupare parazitară. Conceptul meu de posedare este mai apropiat de modelul medieval decât de interpretările psihologice moderne, cu insistența lor dogmatică pe faptul că manifestările de acest tip vin neapărat dinăuntru, și niciodată, dar absolut niciodată din afară. (De parcă ar exista o diferență clară între lăuntric și exterior.) Adică o entitate bine definită care posedă. Și, într-adevăr, conceptul psihologic poate foarte bine să fi fost inventat de entitățile care posedă, de vreme ce nu e nimic mai periculos pentru un posesor decât să fie considerat drept o creatură separată, invazivă, de către gazda pe care a invadat-o. Și tocmai din această cauză, cel ce posedă se arată doar când e absolut necesar.

În 1939 au început să mă intereseze hieroglifile egiptene și m-am dus să mă întâlnesc cu cineva de la Catedra de Egiptologie a Universității din Chicago. Ceva îmi țipa în urechi: „N-AI CE CĂUTA AICI!”. Într-adevăr, hieroglifile oferă una dintre soluțiile mecanismului posedării. Asemenea unui virus, entitatea posedantă trebuie să găsească o poartă de acces.

Cu această ocazie mi-am dat pentru prima oară seama că exista ceva în ființa mea care nu eram eu și care nu se afla sub controlul meu. Mi-am amintit de un vis din acea perioadă: lucram la dezinsecție în Chicago, la sfârșitul anilor '30, și locuiam într-o pensiune în apropiere de North Side. În vis, plutesc aproape de tavan, cuprins de un acut sentiment al morții și disperării și, uitându-mă în jos, îmi văd trupul ieșind din cameră cu un scop fatal.

Mă întreb dacă tulpina de Yage m-ar fi putut salva printr-o revelație orbitoare. Mi-amintesc o glumă pe care am făcut-o la Paris câțiva ani mai târziu: „Vânturi tăioase, belite, pline de ură și neșansă, au făcut să tragi aiurea”. Ani de zile am

crezut că asta se referea la a țî-o trage-n venă, când drogul țâșnește din seringă sau din picător din pricina unei obstrucții. Brion Gysin mi-a indicat adevăratul sens: glonțul care a fost tras, ucigând-o pe Joan.

*

În Quito, îmi cumpărasem un cuțit de cercetaș. Avea un mâner de metal și un luciu stins, straniu, de parcă ar fi fost cumpărat de la o prăvălie de vechituri de la începutul secolului. Parcă-l văd zăcând pe o tăviță, printre cuțite și inele vechi, argintul cu care fusese suflat exfoliindu-se. Era cam ora trei după-amiaza, la câteva zile după ce mă întorsesem din Mexico City, și m-am hotărât să-mi dau cuțitul la ascuțit. Tocilarul avea un fluier și un traseu fix, și în clipa în care am pornit-o înspre căruciorul lui, senzația de irosire și tristețe care mă apăsase toată ziua de abia puteam respira a devenit atât de intensă, încât m-am trezit că-mi șiroiau lacrimi pe față.

— Ce Dumnezeu o fi cu mine? m-am întrebat.

Această depresie covârșitoare și un sentiment al dezastrului transparent iar și iar din text. Lee o pune de obicei pe seama eșecurilor sale din relația cu Allerton: „O stavilă grea încetinea mișcările și gândurile. Chipul lui Lee era țeapăn, vocea sa lipsită de expresie“. Allerton refuză o invitație la cină și pleacă brusc: „Lee rămase cu ochii ținți la masă, gândurile legându-se încet, ca și cum i-ar fi fost foarte frig“. (Citind acestea, chiar *îmi este* frig și sunt deprimat.)

Iată și un vis premonitoriu din coliba lui Cotter: „Stătea în fața barului Ship Ahoy. Locul părea părăsit. Auzea cum plânge cineva. Își zări fiul lângă el, așa că se lăsă în genunchi și luă copilul în brațe. Plânsetul se auzi mai tare, un val de tristețe, și acum plângea el, suspinele scuturându-i trupul... Îl strânse la piept pe micuțul Willy. Văzu un grup de oameni în uniforme de pușcăriași. Lee se întrebă ce căutau acolo și de ce plângea“.

M-am silit să-mi amintesc ziua în care a murit Joan, senzația zdrobitoare de sfârșit de lume și de irosire... mergând pe stradă m-am trezit că-mi șiroiau lacrimi pe față. „Ce-o fi cu mine?“ Cuțitașul de cercetaș cu mâner de metal, foița de

argint descojindu-se, mirosul de monede vechi, fluieratul tocilarului. Ce anume s-a întâmplat cu acest cuțit pe care nu l-am mai luat înapoi?

Sunt obligat să ajung la concluzia îngrozitoare că n-aș fi devenit scriitor dacă Joan n-ar fi murit și-mi dau seama în ce măsură acest eveniment a fost motivația scrisului meu, dându-i formă totodată. Trăiesc cu teama permanentă a depozitării și cu nevoia permanentă de a eluda această posedare, de a eluda Controlul. Așa că moartea lui Joan mi-a mijlocit relația cu invadatorul, cu Spiritul Malefic, și m-a împins într-o luptă până la moarte, în care nu am altă șansă decât să evaderez prin scris.

*M-am silit să fug de moarte. Denton Welch este aproape chipul meu. Miros de monede vechi. Ce anume s-a întâmplat cu acest cuțit numit Allerton la înspăimântătoarea Margaras Inc. Înțelegerea este acțiunea esențialmente formulată? Ziua morții și pierderii lui Joan. Găsit lacrimi șiroind pe chipul lui Allerton, descojind aceeași persoană și dezvăluind-o ca pe un pistolar din Vestul Sălbatic. **Ce rescrii acolo?** Preocuparea de-o viață pentru Control și Virus. Odată ce a pătruns, virusul folosește energia, sângele, carnea și oasele gazdei pentru a se replica. Model al insistenței dogmatice niciodată din afara mea îmi țipă în urechi: „N-AI CE CĂUTA AICI!”.*

O notație de cămașă de forță, paralizată de o imensă reticență. A se elibera de rândurile scrise ani de zile după evenimentele consemnate. Un blocaj al scriitorului a evitat moartea lui Joan. Denton Welch este vocea lui Kim Carson auzită printr-un nor de bătai într-o masă, subliniate și întrerupte.

William S. Burroughs

Februarie 1985

. Lege prin care veteranilor americani din cel de-al Doilea Război Mondial li se acorda o serie de drepturi.

. Mită (sp.).

. Țăran (sp.).

. Foarte urâte (sp.).

1. Futu-i! (sp.)

. Cărciumă (sp.).

. Toxicoman, în special heroinodependent (eng.).

. Corespondența dintre William S. Burroughs și Allen Ginsberg, publicată în volum de City Lights Books, în 1963. Scrise în anii '50, scrisorile lui Burroughs detaliază experiențele trăite de acesta în jungla amazoniană, în timp ce se afla în căutarea cvasimitologice plante yagé sau ayahuasca (Bannisteria caapi), din care se extrage un drog halucinogen.

. „Un marinar bătrân așine / Pe unul din cei trei“ (Samuel Taylor Coleridge, „Povestea bătrânului marinar“, traducere de Leon Levițchi, în Antologie de poezie engleză de la începuturi până azi, vol 2, B.P.T., Editura Minerva, București, 1981, p. 129).

Queer

Capitolul 1

Lee își îndreptă atenția spre un băiețuș evreu pe nume Carl Steinberg, pe care-l cunoscuse întâmplător cu vreun an în urmă. Prima dată când îl văzuse pe Carl, Lee își zisese: „Mi-ar prinde bine dacă n-aș avea bijuteriile de familie amanetate la Coana Heroină“.

Băiatul era blond, cu fața slabă și ascuțită și câțiva pistrui; avea mereu o culoare rozalie în jurul urechilor și nasului, ca și cum tocmai se spălase. Lee nu mai cunoscuse pe nimeni care să arate așa de curat precum Carl. Ochii săi căprui, mici și rotunzi, și părul blond ca un puf îl făceau să semene cu un pui de pasăre. Născut la München, Carl crescuse în Baltimore. Avea maniere și înfățișare de european. Când îți strângea mâna, îl vedeai parcă pocnindu-și călcâiele. În general, lui Lee îi venea mult mai ușor să stea de vorbă cu tinerii europeni decât cu cei americani. Grosolănia multora dintre aceștia îl deprima, o grosolanie ce pornea dintr-o solidă necunoaștere a oricărei noțiuni de bună-creștere și din ideea că, în scopuri sociale, toți oamenii erau mai mult sau mai puțin egali și interșanjabili.

Ceea ce căuta Lee în orice relație era senzația contactului. Simțea că stabilește un anumit contact cu Carl. Băiatul asculta politicos și părea că înțelege ce-i spunea Lee. Deși la început se cam împotrivise, acceptă până la urmă interesul sexual al lui Lee față de persoana sa. Așa că îi spuse:

— Cum nu mă pot răzgândi în privința dumneavoastră, trebuie să mă răzgândesc în privința altor lucruri.

Dar Lee își dădu repede seama că nu făcea niciun progres. „Dacă am ajuns până aici cu un băiețuș american, pot să merg și mai departe. Deci nu e homo. Oamenii pot fi amabili. Dar ce-l împiedică?“ În cele din urmă, Lee ghici răspunsul: „Ceea ce-l împiedică e faptul că mamei lui nu i-ar conveni chestia asta“. Și atunci Lee își dădu seama că venise vremea să renunțe. Își aduse aminte de un prieten

homosexual, evreu, care locuia în Oklahoma City. „De ce stai aici? Ai destui bani să locuiești unde ai chef“, îl întrebase Lee. Răspunsul fusese: „Maică-mea ar muri dacă m-aș muta“. Lee rămăsese fără glas.

Într-o după-amiază, Lee se plimba împreună cu Carl prin parcul de lângă Amsterdam Avenue. Brusc, Carl se înclină ușor și îi strânse mâna lui Lee.

— Multă baftă, îi zise, și o luă la fugă să prindă un tramvai.

Lee rămase locului uitându-se după el, apoi intră în parc și se așeză pe o bancă de ciment care imita lemnul. Un copac înflorit își scuturase florile albastre pe bancă și pe alee. Lee privi cum florile erau suflate pe alee de vântul cald de primăvară. Cerul se înnora, prevestind o aversă. Lee se simți singur și distrus. „Trebuie să caut pe altcineva“, își spuse. Își acoperi fața cu mâinile. Era rupt de oboseală.

Zări ca prin ceață câțiva băieți aliniați dinaintea lui. Fiecare făcea, pe rând, un pas în față, îi spunea „Multă baftă“ și o lua la fugă să prindă un tramvai.

„Îmi pare rău... ați greșit numărul... mai încercați... altundeva... în alt loc... nu aici... nu eu... nu pot, nu-mi trebuie, nu vreau. De ce eu?“ Ultimul chip era atât de real și de hidos, încât Lee rosti cu voce tare:

— Cine te-a rugat, băi, pocitule?

Lee deschise ochii și privi în jur. Doi adolescenți mexicani trecură prin fața lui, ținându-se pe după gât. Lee îi urmări cu privirea, lingându-și buzele uscate și crăpate.

Lee continuă să se mai întâlnească și după asta cu Carl, până când acesta îi spuse „Multă baftă“ pentru ultima oară și se îndepărtă. Lee află ulterior că băiatul plecase cu familia în Uruguay.

Lee stătea la masă cu Winston Moor la Rathskeller, bând tequile duble. Ceasurile cu cuc și capetele de căprioară mâncate de molii dădeau restaurantului un aer tirolez, jalnic și nepotrivit. Un miros de bere vărsată, de closete refulate și de gunoi acru plutea în local ca o ceață groasă și se revărsa afară, în stradă, prin

ușile batante, înguste, incomode. Un televizor stricat mai tot timpul și care scotea cârâieli oribile, guturale, întregea de minune acest tablou dezagreabil.

— Am fost aici aseară, îi spuse Lee lui Moor. Am intrat în vorbă cu un doctor homo și cu iubitul lui. Doctorul era maior în Serviciul Medical al Armatei. Iubitul lui e inginer sau cam așa ceva. O curvuliță care arăta groaznic. Ei, și doctorul mă invită să beau un pahar cu ei, iar iubitul lui devine gelos, iar eu oricum n-am niciun chef de bere, ceea ce doctorul consideră drept un afront adus Mexicului și propriei lui persoane. Mă ia cu obișnuitul „vă-place-Mexicul“ și așa mai departe. Așa că îi spun că Mexicul e OK, cel puțin parte din el, dar că el personal e cam nasol. I-am spus-o pe un ton politicos, mă-nțelegi. În plus, trebuie să mă duc acasă, că mă așteaptă nevastă-mea. Atunci el zice: „N-ai nicio nevastă, ești la fel de homo ca mine“. Îi zic: „Nu știu cât de homo ești, doctore, și nici n-am de gând să aflu. Și nici nu ești vreun mexican arătos. Ești un mexican bătrân și urât ca dracu'. Și asta e valabil și pentru iubitul tău ros de molii.“ Speram, bineînțeles, ca lucrurile să nu degenereze prea tare...

— L-ai cunoscut pe Hatfield? Evident că nu. Era înainte să vii pe-aici. A omorât un cargador¹⁰ într-o pulquería. Afacerea l-a costat cinci sute de dolari. Acum, dacă ne gândim că un cargador e baza piramidei, închipuie-ți cât te-ar costa dacă ai împușca un maior din armata mexicană.

Moor chemă chelnerul.

— Yo quiero un sandwich¹¹, zise, aruncându-i chelnerului un zâmbet. Quel sandwich tiene?¹²

— De care vrei? întrebă Lee, deranjat că fusese întrerupt.

— Nu știu exact, zise Moor, uitându-se prin meniu. Mă-ntreb dacă știu să facă un sendviș cu brânză topită pe pâine integrală prăjită.

Moor se întoarse spre chelner cu un zâmbet care voia să pară naiv.

Lee închise ochii în timp ce Moor se căznea să comunice conceptul de brânză topită pe pâine integrală prăjită. Moor era încântător de neajutorat cu spaniola lui insuficientă. Se juca de-a băiețelul-în-țară-străină. Moor zâmbi într-o oglindă

interioară, un zâmbet fără nicio urmă de căldură, dar nu rece: era zâmbetul inexpresiv al senilizării, un zâmbet cu dinți falși, zâmbetul unui om îmbătrânit și dement, în carcera exclusivă a narcisismului.

Moor era un tânăr subțirel cu păr blond și lung. Avea ochi albaștri și pielea foarte albă, cearcăne negre sub ochi și două riduri adânci în jurul gurii. Arăta ca un copil și, în același timp, ca un bărbat îmbătrânit înainte de vreme. Pe chipul său se citeau deja ravagiile morții, asaltul descompunerii săpat în carne de dorința nestăvilită a contactului. Singurul lucru care-l ținea literalmente în viață, unica sa motivație era ura, dar nu exista nici urmă de pasiune sau de violență în această ură. Ura lui Moor era un imbold lent și constant, slab, dar persistent până dincolo de limite, gata să profite de cea mai mică slăbiciune a celuilalt. Picurarea lentă a urii gravase pe chipul lui Moor acele cute ale descompunerii. Îmbătrânise fără să-și trăiască viața, ca o bucată de carne care putrezește uitată pe raftul unei cămări.

Moor avea obiceiul de a întrerupe o poveste tocmai când devenea mai interesantă. Deseori începea o lungă discuție cu un chelner sau cu cine se nimerea prin preajmă, ori adopta o postură echivocă și distantă, căska, zicând „Ce-a fost asta?“, ca și cum s-ar fi trezit la realitatea monotonă smuls din niște meditații care ar fi fost peste puterea de înțelegere a celorlalți.

Moor începu să vorbească despre nevastă-sa:

— La început, Bill, devenise atât de dependentă de mine, încât pur și simplu o apucau istericalele când trebuia să mă duc la slujba mea de la muzeu. Însă am reușit să-i modelez egoul până când n-a mai simțit că are nevoie de mine, și apoi n-am mai avut altceva de făcut decât să plec. Nu mai puteam face absolut nimic pentru ea.

Moor își juca rolul cu sinceritate. „Dumnezeule“, își zise Lee, „chiar crede ce spune!“.

Lee comandă încă o tequila dublă. Moor se ridică.

— Tre' s-o iau din loc. Am o groază de chestii de făcut.

— Ia ascultă, zise Lee. Ce părere ai avea dacă am lua masa împreună diseară?

— Păi, n-am nimic împotriva.

— La șase la K.C. Steak House.

— E-n regulă, spuse Moor și ieși.

Lee bău jumătate din paharul de tequila pe care chelnerul i-l pusese în față. Îl tot întâlneau când și când pe Moor la New York de câțiva ani încoace și niciodată nu-l agrease. Nici Moor nu-l plăcea pe Lee, dar e adevărat că lui Moor nu-i plăcea de nimeni. „Tre’ să fii nebun, își spuse Lee, să te dai la el când știi ce curvă e. Specimenele astea de la frontieră sunt mai curve decât orice găozar“.

Când Lee ajunse la K.C. Steak House, Moor era deja acolo. Venise și cu Tom Williams, un alt băiat din Salt Lake City. „Și-a adus supraveghetoarea“, îi trecu lui Lee prin cap.

„...Îmi place tipul, Tom, dar nu suport să fiu singur cu el. Tot încercă să se culce cu mine. De-aia nu-mi plac mie homalăii. Nu poți să ai cu ei doar o relație de prietenie...“ Da, Lee parcă îl auzea purtând conversația asta.

În timpul cinei, Moor și Williams au vorbit despre o barcă pe care plănuiau s-o construiescă la Zihuatenejo. Lee găsea proiectul absolut idiot.

— Trebuie să fii de meserie ca să construiești o barcă, nu?

Moor se făcu că n-aude.

După masă, Lee îi însoți pe cei doi la pensiunea unde stătea Moor. La ușă, Lee îi întrebă:

— Domnilor, nu vreți să beți ceva? Mă duc să iau o sticlă..., zise, privind când la unul, când la celălalt.

— Păi, nu prea, răspunse Moor. Vezi tu, avem de gând să mai lucrăm la planurile bărcii pe care vrem s-o construim.

— Aha, făcu Lee. Atunci ne vedem mâine. Ce zici dac-am lua un pahar la Rathskeller? Să zicem pe la cinci.

— Cred c-o să fiu ocupat mâine.

— Da, dar tot trebuie să mănânci și să bei.

— Vezi tu, pentru mine barca asta e mai importantă acum decât orice altceva. O să-mi ocupe tot timpul.

— Cum vrei, zise Lee, și se îndepărtă.

Lee era profund rănit. Parcă-l auzea pe Moor zicând „Mersi pentru ajutor, Tom. Sper să fi înțeles ideea. Sigur că Lee e un tip interesant și așa mai departe..., dar chestia asta homo e mai mult decât pot să suport.“ Tolerant, privind problema din ambele părți, înțelegător chiar, până la un punct, obligat până la urmă să tragă o linie delicată, dar fermă. „Chiar crede chestiile astea“, gândi Lee. „Toate căcaturile alea cu modelarea egoului nevستی-sii. Se bălăcește în satisfacția celei mai aprige curvii și în același timp se consideră un sfânt. Mare șmecherie!“

De fapt, felul în care Moor îl concediasse era calculat să-l rănească cât mai tare în condițiile date. Îl puna pe Lee în postura unui homo detestabil de insistent, prea cretin și prea nesimțitor ca să-și dea seama că atențiile lui nu erau dorite, obligându-l pe Moor să-i facă un desen.

Lee se sprijini de un felinar câteva minute. Șocul îl trezise, alungându-i euforia provocată de alcool. Își dădu seama cât era de obosit și de slăbit, dar nu se simțea pregătit să se ducă acasă.

. Hamal (sp.).

. Vreau un sendviș (sp.).

. Ce sendvișuri aveți? (sp.)

Capitolul 2

„Toate lucrurile făcute în țara asta se strică”, își spuse Lee. Examina lama cuțitașului său din oțel inoxidabil. Cromul cu care fusese suflat se descojea ca staniolul. „Nu m-aș mira dacă aș agăța un băiat în Alameda și i s-ar... Dar iată-l pe onorabilul Joe.”

Joe Guidry se așează la masa lui Lee, aruncându-și țoalele pe masă și pe scaunul liber. Șterse cu mâneca gura unei sticle de bere și o bău pe jumătate dintr-o înghițitură zdravănă. Era un tip masiv cu o față roșie de politician, din aia de irlandez.

— Ce mai e nou? întrebă Lee.

— Mai nimic, Lee. Doar că mi-a furat cineva mașina de scris. Și știi și cine. Brazilianul ăla, sau ce-o fi. Îl știi. Maurice.

— Maurice? Nu e ăla pe care l-ai avut săptămâna trecută? Luptătorul?

— Te referi la Louie, instructorul de gimnastică. Nu, ăsta-i altul. Louie a hotărât că toată treaba asta e foarte nasoală și mi-a spus că o să ard în iad, dar că *el* o să se ducă-n rai.

— Serios?

— Da, da. Ei, Maurice e la fel de homo ca mine. Joe râgâi. Scuză-mă. Dacă nu chiar și mai și. Numai că nu vrea să accepte. Cred că ăsta-i felul lui de a-mi demonstra și de a-și demonstra sieși că, în privința asta, nu se dă în lături de la nimic. De fapt, e așa de homo, că nu-mi mai trezește niciun interes. Deși nu chiar de tot. De câte ori îl zăresc pe căcănarul ăsta mic, îmi vine să-l invit la mine în apartament în loc să-l bat de să se cace pe el, așa cum ar trebui.

Lee își sprijini spătarul scaunului de perete și se uită prin local. La masa de alături cineva scria o scrisoare. Nu dădea niciun semn că ar fi auzit conversația.

Patronul citea pagina coridelor din ziarul deschis dinaintea sa, pe tejghea. O tăcere specific mexicană se infiltrasă în încăperea, ca un zumzăit mut, vibrant.

Joe își termină berea și-și șterse gura cu dosul mâinii, uitându-se fix la perete cu niște ochi albaștri, apoși, injectați. Tăcerea se insinuă în trupul lui Lee, chipul golindu-i-se de orice expresie. Era un efect straniu de spectral, ca și cum ai fi putut să vezi prin el. Avea o față devastată și vicioasă și îmbătrânită, dar ochii săi verzi, limpezi erau visători și inocenți. Părul șaten-deschis era extrem de fin și nu-i stătea oricât l-ar fi pieptănat. Mai tot timpul îi cădea pe frunte, atingând mâncarea din farfurie sau intrându-i în pahar.

— 'Tre' s-o-ntind, zise Joe. Își adună țealele și dădu din cap înspre Lee, fericindu-l cu zâmbetul său dulce de politician, apoi ieși din local, capul său acoperit de un fel de puf, pe jumătate chel, conturându-se o clipă în lumina soarelui înainte de a dispărea din raza vizuală.

Lee căscă și luă paginile umoristice de pe masa de lângă el. Erau vechi de două zile. Le puse înapoi pe masă și căscă iar. Se ridică, achită nota de plată și păși afară în soarele de după-amiază târzie. N-avea unde să se ducă, așa că intră la standul de reviste de la Sear's și citi noile numere pe gratis.

Trecu pe lângă K.C. Steak House. Moor îi făcu semn dinăuntru, așa că intră și se așeză la masa lui.

— Arăți groaznic, îi zise. Știa că asta era lucrul pe care Moor voia să-l audă. De altfel, Moor chiar arăta mai rău ca de obicei. Fusesse întotdeauna palid; acum era galben de-a binelea.

Planul cu barca se dusesse de râpă. Moor, Williams și nevasta lui Williams, Lil, se întorseseră de la Zihuatenejo. Moor și familia Williams nu-și mai vorbeau.

Lee comandă un ceainic cu ceai. Moor începu să turuie despre Lil.

— Știi, Lil a mâncat numai borături acolo. Mânca orice și nu i se făcea rău niciodată. Și nici nu s-ar fi dus la doctor. Într-o dimineață s-a trezit chioară complet de-un ochi și nici cu celălalt nu mai vedea aproape deloc. Dar nu s-a dus

la doctor. După câteva zile, vederea i-a revenit, la fel de bună ca înainte. Și eu care sperasem c-o să orbească!

Lee își dădu seama că Moor era absolut serios. „E nebun“, își zise.

Moor îi dădea înainte despre Lil. Se dăduse la el, bineînțeles. Plătise mai mult decât partea lui din chirie și mâncare. Era o bucătăreasă îngrozitoare. Plecaseră lăsându-l acolo bolnav. Apoi schimbă subiectul, trecând la starea lui de sănătate.

— Ia să-ți arăt analizele mele de urină, spuse Moor cu un entuziasm copilăresc. Desfășură pe masă bucata de hârtie. Lee o privi fără cea mai mică urmă de interes.

— Uite-aici, arată Lee. Ureea: 13. Normal e între 15 și 22. E grav, nu?

— Chiar că nu știu.

— Și urme de zahăr. Ce-ți spune ție toată chestia asta?

Era evident că Moor considera întrebarea absolut crucială.

— De ce nu te duci să i-o arăți unui doctor?

— Am fost. Mi-a zis că-i trebuie un sumar de urină, adică probe strânse în douăzeci și patru de ore, înainte să poată pune un diagnostic... Și am o durere surdă în piept, chiar aici. Mă-ntreb dacă n-o fi tuberculoză.

— Fă-ți o radiografie.

— Mi-am făcut. Doctorul o să-mi facă și un test dermatologic. A, și încă ceva, mi se pare că am bruceloză. Crezi că acum am febră? Își împinse fruntea înainte, ca Lee s-o poată pipăi. Lee îi atinse lobul urechii.

— Nu mi se pare.

Moor o ținu așa la nesfârșit, urmând drumul circular al ipohondrului autentic și luând-o de la capăt cu tuberculoza și analizele de urină. Lee își spuse că n-auzise în viața lui ceva mai exasperant și mai deprimant. Moor n-avea nicio tuberculoză, probleme la rinichi sau bruceloză. Era bolnav de boala morții. Moartea se instalase în fiecare celulă din trupul său. Răspândea aburul ușor, verzui al descompunerii. Lee se gândi că ar lumina în întuneric.

Moor vorbea cu o înflăcărare puerilă.

— Cred că o să am nevoie de o operație.

Lee îi zise că trebuia să plece neapărat.

Lee se întoarse în Coahuila, mergând repede și cu o țință precisă, de parcă ar fi părăsit scena unui jaf. Trecu pe lângă un grup în uniforme de expatriați: cămașă roșie în carouri scoasă din pantaloni, blugi și barbă, și un alt grup de tineri în haine obișnuite, chiar zdrențăroase. Printre aceștia, Lee îl recunoscă pe un băiat, Eugene Allerton. Allerton era înalt și foarte slab, cu pomeți proeminenți, gura mică și roșie și ochi de culoarea chihlimbarului, care căpătau o nuanță vag violetă când se îmbăta. Părul său șaten-auriu fusese decolorat neuniform de soare, de parcă fusese vopsit de mântuială. Avea sprâncene negre, drepte și gene la fel de negre. Un chip ambiguu, foarte tânăr, cu trăsături bine conturate și copilărești, lăsând în același timp impresia unui machiaj delicat, exotic și oriental. Allerton nu era niciodată pe deplin îngrijit sau curat, dar nici nu puteai spune că era murdar. Era pur și simplu nepăsător și leneș până într-acolo încât părea, uneori, doar pe jumătate treaz. Adesea nu auzea nici dacă vorbea cineva la o palmă de el. „Pelagră, probabil“, își spuse Lee, acru. Îi făcu semn din cap și zâmbi. Allerton dădu și el din cap, ca și cum ar fi fost luat pe neașteptate, și nu schiță niciun zâmbet.

Lee merse mai departe, un pic decepționat. „S-ar putea să reușesc ceva în direcția asta. Ei, a ver¹³...“ Se opri brusc în fața unui restaurant, ca un prepelicar: „Mi-e foame... mai bine mănânc aici decât să-mi cumpăr ceva și să gătesc acasă“. Când era flămând, când voia o băutură sau o injecție cu morfină, orice întârziere devenea insuportabilă.

Intră, comandă o friptură à la Mexicana și un pahar de lapte și așteptă, salivând de poftă. Un bărbat tânăr cu o față rotundă și slobod la gură intră în restaurant. „Bună, Horace“, îi zise Lee cu voce limpede. Horace dădu din cap fără vreun cuvânt și se așeză cât mai departe de Lee, atât cât îi permitea micul local. Lee zâmbi. Sosi mâncarea și Lee începu să mănânce repede, ca un animal, îndesându-și în gură pâine și friptură și făcându-le să alunece cu înghițituri de lapte. Să lăsă în scaun și își aprinse o țigară.

— Un café sólo¹⁴, strigă el către chelnerița care ducea un suc de ananas unor tineri mexicani, îmbrăcați în costume cu dungi, la două rânduri. Unul dintre ei avea ochi umezi, căprui și bulbucați și o mustață nepieptănată, cu peri unsuroși. Se uită insistent la Lee, care-și feri privirea. „Grijă mare“, își spuse, „sau ăsta se va înființa aici să mă întrebe dacă-mi place Mexicul.“ Își aruncă țigara în ceașca în care mai rămăsese un deget de cafea rece, se duse la tejghea, achită nota și ieși din restaurant înainte ca mexicanul să apuce să-i adreseze prima întrebare. Când Lee se hotăra să plece dintr-un loc, o făcea brusc.

Barul Ship Ahoy avea câteva felinare de furtună false, menite să-i confere o atmosferă marinărească. Două cămăruțe cu mese, barul într-una dintre ele și patru scaune înalte, cam șubrede. Locul era întotdeauna slab luminat și arăta sinistru. Patronii erau toleranți, dar nicidecum boemi. Tipii ăia cu bărbi nu frecventau niciodată Ship Ahoy. Localul supraviețuia printr-o minune, din moment ce nu avea licență pentru comercializarea băuturilor alcoolice, iar patronii se schimbau tot timpul. Acum era ținut de un american pe nume Tom Weston și de un mexican născut în Statele Unite.

Lee se duse direct la bar și comandă o băutură. O dădu pe gât și comandă o a doua înainte să-și arunce ochii prin cameră ca să vadă dacă Allerton era acolo. Îl văzu la o masă, singur, tolănit în scaun, picior peste picior, ținând pe genunchi o sticlă de bere. Dădu din cap înspre Lee. Acesta se strădui să schițeze un salut deopotrivă prietenos și banal, menit să arate interes fără să forțeze scurta lor recunoaștere. Rezultatul se dovedi absolut scârbos.

Depărtându-se puțin pentru a se putea înclina în față, într-un fel de salut respectuos, de modă veche, Lee nu reuși decât să arunce o căutătură libidinoasă, contorsionată de durerea și ura adunate în corpul său privat de afecțiune, și, în același timp, arboră un zâmbet dulce de copil, plin de simpatie și încredere, șocant de nelalocul lui, mutilat și deznădăjduit.

Allerton era îngrozit. „Probabil că are un fel de tic“, își spuse. Se hotărî să taie contactul cu Lee înainte ca acesta să facă ceva mai dezgustător. Efectul a fost

asemenea unei legături telefonice întrerupte brusc. Allerton nu se purta rece sau ostil: pur și simplu pentru el Lee nu se afla acolo. O clipă, Lee îl privi neajutorat, apoi se întoarse la bar, învins și zguduit.

Lee își termină al doilea pahar. Când se uită din nou în jur, îl văzu pe Allerton jucând șah cu Mary, o puștoaică americană cu părul vopsit roșu și cu un machiaj foarte îngrijit, care intrase între timp în bar. „Ce rost are să mai pierd timpul pe aici?“, se întrebă Lee. Plăti cele două băuturi și plecă.

Luă un taxi până la Chimu Bar, un bar de poponari frecventat de mexicani, și își petrecu noaptea cu un băiat pe care-l întâlnise acolo.

Pe atunci, studenții cu burse de veterani își făceau veacul la Lola în timpul zilei și la Ship Ahoy noaptea. Lola nu era chiar un bar. Era o bombă unde se beau mai degrabă bere și sucuri. Cum intrai, pe stânga, te întâmpina o ladă frigorifică cu inscripția Coca-Cola, plină cu bere, sucuri și gheață. O tejghea cu scaune din metal tubular acoperite cu piele galbenă lucioasă se întindea de-a lungul unui perete până la tonomat. Mesele erau aliniate de-a lungul peretelui de vizavi de tejghea. Picioarele scaunelor își pierduseră de mult capetele de cauciuc și scrâșneau oribil când femeia de serviciu le împingea de colo-colo ca să măture. În bucătăria din spate, un bucătar îngălat prăjea totul în untură râncedă. Localul nu avea nici trecut, nici viitor. Era doar o sală de așteptare, unde anumiți oameni intrau pentru anumite perioade de timp.

La câteva zile după aventura sa de la Chimu, Lee se afla la Lola, citindu-i cu voce tare lui Jim Cochan din Últimas Noticias. Era o relatare despre un bărbat care-și omorâse nevasta și copiii. Cochan tot căuta un mijloc s-o șteargă, dar de fiecare dată când făcea o mișcare, Lee îl țintuia locului, spunându-i:

— Ia fi atent aici: „Când soția s-a întors de la piață, bărbatul, beat deja, își învârtea pe deget revolverul de calibrul 45“. De ce oare trebuie să-l învârtă pe deget?

Lee citi o clipă în gând. Cochan se mișcă neliniștit.

— Iisuse Hristoase, spuse Lee, ridicându-și ochii. După ce și-a ucis nevasta și cei trei copii, a pus mâna pe un brici și s-a făcut că se sinucide. Citi iar din ziar: „Dar nu și-a produs decât câteva zgârieturi care nu au necesitat îngrijiri medicale“. Ce „spectacol“ penibil!

Întoarse pagina și începu să citească titlurile cu voce joasă:

— Îndoaie untul cu vaselină. Bună treabă. Homar cu lubrifiant topit în loc de unt... Iată un bărbat surprins la taraba sa de taco cu un câine îmbrăcat... un câine de vânătoare mare și costeliv. Iată-l pozând în fața tarabei sale de taco împreună cu câinele. Un cetățean îi cere altuia un foc. Acesta din urmă n-are niciun chibrit, așa că primul ia o daltă pentru spart gheața și-l omoară. Crima e nevroza națională a Mexicului.

Cochan se ridică. Lee sări imediat în picioare.

— Așază-ți curul înapoi pe scaun, sau ce-o mai fi rămas din curul tău după patru ani în marină, zise.

— Trebuie să plec.

— Ce, te ține sub papuc?

— Nu glumesc. Deja am stat prea mult. Femeia mea...

Lee nu-l mai asculta. Tocmai îl văzuse pe Allerton trecând prin fața ușii și uitându-se înapoi. Nu-l zărise pe Lee, cu toate acestea plecă mai departe după câteva clipe. „Eram în întuneric, se gândi Lee. N-avea cum să mă vadă de la ușă.“ Lee nu băgase de seamă plecarea lui Cochan.

Pradă unui impuls subit, se repezi afară. Allerton era la o jumătate de cvartal distanță. Lee îl ajunse din urmă. Allerton se întoarse, ridicându-și sprâncenele drepte și negre care păreau desenate cu creionul. Îl privi surprins și puțin alarmat, nefind convins de sănătatea mintală a lui Lee. Lee improvizează ceva la disperare:

— Voiam doar să-ți spun că Mary a fost la Lola puțin mai devreme. M-a rugat să-ți transmit că o găsești la Ship Ahoy un pic mai târziu, pe la cinci.

Era oarecum adevărat. Mary venise la Lola și îl întrebase de Allerton.

Allerton era ușurat.

— A, mulțumesc, zise, aproape cordial. O să fi prin zonă la noapte?

— Da, cred că da. Lee dădu din cap zâmbind, apoi o luă rapid din loc.

Lee plecă spre Ship Ahoy puțin înainte de cinci. Allerton stătea la bar. Lee se așeză și comandă ceva de băut, apoi se întoarse spre Allerton salutându-l firesc, ca și cum ar fi fost în termeni familiari, amicali. Allerton răspunse automat la salut, înainte să-și dea seama că Lee stabilise deja o relație familiară, tocmai acum, când se hotărâse să aibă cât mai puțin de-a face cu el. Allerton avea un adevărat talent de a ignora lumea, dar nu reușea să îndepărteze pe cineva dintr-o poziție deja ocupată.

Lee începu să vorbească — firesc, inteligent, dar modest, cu un umor sec. Încet-încet, îi spulberă lui Allerton impresia că ar fi un personaj ciudat și indezirabil. Când sosi Mary, Lee o salută puțin cherchelit, cu o galanterie de modă veche, și, cerându-și scuze, îi lăsa să joace o partidă de șah.

— Cine e? întrebă Mary după ce Lee plecase.

— Habar n-am, răspunse Allerton. Oare îl mai văzuse vreodată pe Lee? Nu era sigur. Prezentările oficiale nu-și aveau locul printre studenții veterani. Dar era oare Lee unul dintre aceștia? Allerton nu-l văzuse niciodată la școală. Nu era nimic ieșit din comun să vorbești cu cineva pe care nu-l cunoști, dar Lee îl făcea pe Allerton să fie în gardă. Bărbatul îi era întru câtva familiar. Când începea să vorbească, Lee părea că subînțelege mai mult decât spune. Un cuvânt mai accentuat sau un salut care făcea aluzie la un moment când fuseseră familiari, altundeva, altcândva. Ca și cum ar fi spus „Înțelegi *tu* la ce mă refer. Îți aduci *tu* aminte“.

Allerton ridică iritat din umeri și începu să aranjeze piesele pe tablă. Arăta ca un copil îmbufnat incapabil să afle surse proastei sale dispoziții. După câteva minute de joc, era din nou senin, ca de obicei, și începu să fredoneze o melodie.

Trecuse de miezul nopții când Lee se întoarse la Ship Ahoy. Bețivii se agitau în jurul barului, vorbind tare de parcă toți ceilalți erau surzi bocnă. Allerton stătea în

mijlocul grupului, părând că nu reușește să se facă auzit. Îl întâmpină pe Lee cu căldură. Se repezi la bar și apărui cu două romuri cu Cola.

— Să ne așezăm undeva, zise.

Allerton era beat. Ochii săi căpătaseră o nuanță violet, iar pupilele erau foarte dilatate. Vorbea foarte repede, cu o voce înaltă, subțire, vocea stranie, imaterială a unui copil. Lee nu-l auzise niciodată vorbind astfel. Parcă era vocea unui medium posedat. Băiatul avea o veselie și o inocență neomenești.

Allerton îi povestea despre experiența sa în serviciul de contrainformații militare din Germania. Un informator furniza departamentului indicii false.

— Cum verificai acuratețea informațiilor? îl întreabă Lee. Cum îți dădeai seama dacă nouăzeci la sută din ceea ce spuneau informatorii tăi nu era inventat?

— Păi, în realitate, nici nu știam, așa că am luat țeapă într-o mulțime de afaceri false. Bineînțeles, confruntam toate informațiile cu cele ale altor informatori și mai aveam și propriii noștri agenți pe teren. Mulți dintre informatorii noștri mai scăpau ei și *câte o* pistă falsă, dar individul ăsta le inventa pe toate. Îi pusese pe agenții noștri pe urmele unei întregi rețele fictive de spioni ruși. În cele din urmă am primit raportul de la Frankfurt — toate erau niște rahaturi. Dar în loc s-o șteargă din oraș înainte ca informațiile să poată fi verificate, el a venit cu altele. În momentul ăla chiar ne săturaserăm de rahaturile lui. Așa că l-am închis într-o pivniță. Încăperea era destul de rece și de puțin confortabilă, dar n-aveam altceva. Trebuia să fim foarte grijulii cu prizonierii. A continuat să dactilografieze tot felul de declarații, niște enormități.

Era clar că povestea îl încânta pe Allerton, și tot râdea spunând-o. Lee era impresionat de combinația de inteligență și farmec copilăresc. Allerton devenise acum prietenos, fără să se mai arate rezervat sau defensiv, ca un copil care nu fusese niciodată lovit. Începu să spună altă poveste.

Lee îi privi mâinile subțiri, frumoșii săi ochi violeți, fața de băiețel, îmbujorată de emoție. O mână imaginară se întindea în față cu atâta forță, încât Allerton aproape că simțea atingerea degetelor ectoplasmatiche mângâindu-i urechea,

degete fantomatice netezindu-i sprâncenele, dându-i într-o parte părul care-i intra în din ochi. Mâinile lui Lee coborau acum de-a lungul coastelor, înspre stomac. Simți durerea persistentă a dorinței străpungându-i plămânii. Își ținea gura întredeschisă, arătându-și dinții într-un rânjete pe jumătate schițat de animal zăpăcit. Își linse buzele.

Lee nu suporta frustrarea. Reprimarea dorințelor era asemenea grătilor unei cuști, asemenea unui lanț în jurul gâtului, ceva cu care se învățase așa cum se învață un animal, după ani și ani de povară a lanțului, a grătilor neclintite. Nu se lăsase doborât niciodată, iar ochii săi priviseră printre grătile invizibile, mereu atent, mereu în alertă, așteptând ca paznicul să uite ușa deschisă, ca zgarda să se rupă, ca grătile să cedeze... suferind fără să dispere și fără să accepte situația.

— M-am dus la ușă și l-am văzut stând acolo cu o cracă în gură, spunea Allerton.

Lee nu-l urmărise.

— Cu o cracă în gură? spuse el, apoi adăugă prostete: Era mare?

— Avea peste jumătate de metru. I-am spus s-o lase baltă, dar după câteva minute a apărut la fereastră. Așa că am aruncat cu un scaun înspre el, iar el a sărit de la balcon jos în curte. Să tot fi fost vreo șase metri. Era foarte sprinten. Aproape neomenesc de sprinten. Era într-o clipă nefericire, de-aia am aruncat scaunul. Mi se făcuse frică. Ne-am gândit că juca teatru ca să scape de armată.

— Cum arăta? întrebă Lee.

— Cum arăta? Nu-mi prea amintesc. Avea vreo optsprezece ani. Arăta foarte îngrijit. Am aruncat o găleată cu apă rece peste el și l-am lăsat jos pe un pat de campanie. A început să se agite, dar n-a spus nimic. Cu toții ne-am zis că era o pedeapsă potrivită. Cred că a doua zi l-au dus la spital.

— Pneumonie?

— Nu știu. Poate că n-ar fi trebuit să aruncăm apă rece peste el.

Lee îl lăsa pe Allerton în fața locuinței lui.

— Intri aici? îl întrebă Lee.

— Da, am un pat aici.

Lee îi zise noapte bună și plecă acasă.

După asta, Lee s-a întâlnit cu Allerton în fiecare zi la ora cinci la Ship Ahoy. Allerton își făcea de regulă prieteni printre cei mai în vârstă ca el, așa că era doritor să se întâlnească cu Lee. Lee știa să poarte conversații cum Allerton nu auzise niciodată. Dar, în același timp, avea o senzație de apăsare, ca și cum prezența lui Lee ar fi exclus orice altceva. Își spuse că se vedeau cam prea des.

Lui Allerton nu-i plăceau angajamentele; nu fusese niciodată îndrăgostit și n-avusese niciun prieten apropiat. Acum era obligat să se întrebe: „Ce-o fi vrând de la mine?” Nu-i trecea prin minte că Lee era homosexual, de vreme ce asocia homosexualitatea cu o efeminare cât de cât evidentă. Ajunse în cele din urmă la concluzia că Lee îl prețuia ca auditor.

. Rămâne de văzut (sp.).

. O cafea simplă (sp.).

Capitolul 3

Era o după-amiază frumoasă și limpede de aprilie. La ora cinci fix, Lee intră în Ship Ahoy. Allerton stătea la bar împreună cu Al Hyman, un alcoolic ciclic și unul dintre cei mai scârboși, mai tâmpiți și mai plictisitori bețivi din câți îi fusese dat lui Lee să întâlnească vreodată. Pe de altă parte, era inteligent și neprefăcut, ba chiar destul de drăguț când i se întâmpla să fie treaz. Acum era treaz.

Lee avea o eșarfă galbenă la gât și niște ochelari de soare de doi pesos. Își scoase eșarfa și ochelarii negri și le aruncă pe bar.

— Am avut o zi grea la studio, zise pe un ton teatral, afectat.

Comandă un rom cu Coca-Cola.

— S-ar putea să aducem aici o sondă. Forează acum în panoul¹⁵ patru, și creasta aia e la o aruncătură de băț de Texas, unde am o fermă de bumbac de o sută de acri.

— Întotdeauna mi-am dorit să fiu petrolist, spuse Hyman.

Lee îl cântări din ochi, apoi scutură din cap.

— N-aș prea crede. Vezi tu, asta nu-i o treabă pentru oricine. Trebuie să ai chemare pentru așa ceva. În primul rând, trebuie să arăți ca un petrolist. Nu există petroliști tineri. Un petrolist are musai vreo cincizeci de ani. Pielea îi e crăpată și ridată ca noroiul uscat de soare, mai ales pe ceafă, iar zbârciturile sunt pline de praf de la atâta uitat peste pilieri și panouri. Poartă pantaloni de gabardină și tricou alb. Pantofii îi sunt acoperiți cu un praf fin și un norișor de praf îl însoțește pretutindeni, ca o furtună de praf la purtător. Dar să zicem că ai chemarea și înfățișarea potrivită. Umbli de colo până colo să iei terenuri în concesiune. Găsești cinci-șase oameni care sunt de acord să-ți dea pământurile în concesiune pentru extracție. Apoi te duci la bancă și vorbești cu președintele: „Acu’Clem Farris, care-i ăl mai fain bărbat din toată valea asta, și mintos pe deasupra, e vârat până la

coaie în treaba asta, și la fel îs și Bătrânul Scranton și Fred Crockly, și Roy Spigot, și Ted Bane, toți băieți unu' și unu'. Acu' lasă-mă să-ți spun câteva lucruri. Aș putea să mă așez ici și să mă sparg în bășini toată dimineața, da' știu că ești un tip care discută la concret și exact de-asta sunt aici“. Apoi iese din clădire și se duce la mașina sa, care-i întotdeauna un coupé sau un roadster — n-am văzut în viața mea un petrolist care să aibă o berlină —, și se întinde ca să-și ia hărțile din spatele scaunului, un morman de hărți mari cât niște covoare. Le întinde pe biroul președintelui băncii și nori imenși de praf se ridică de pe hărți, umplând toată banca. „Vezi panoul ăsta? Aici e Texasul. Pe-aici trece o falie din terenul lui Jed Marvin. M-am văzut cu Bătrânul Jed alaltăieri, când am fost pe-acolo, un tip tare de treabă. Nu-i tip mai mișto ca Jed Marvin în valea asta. Ei bine, Socony forează chiar aici.“ Întinde mai multe hărți. Trage încă un birou și fixează hărțile cu niște scuiători. „Au dat peste un zăcământ secăt, iar harta asta...“ Desfășoară alta. „Acu'dacă ai fi așa drăguț să stai pe capătul ăla ca să nu se mai înfășoare la loc, am să-ți arăt de ce era un zăcământ secăt și de ce n-ar fi trebuit să foreze acolo de la bun început, pen'că poți vedea și singur cum falia asta se întinde direct între fântâna arteziană a lui Jed și granița cu Texasul până la panoul patru. Pilieru'ăsta a fost prospectat ultima oară în 1922. Cre'că-l știi pe tipu'care a făcut treaba asta. Îl chema Earl Hoot, bun băiat și ăsta! Avea hogașu' n Nacogdoches, dar ginere-său deținea un teren aicea, la nord, spre Texas, chiar peste graniță...“ De-acum, președintele e doborât de plictiseală și are plămânii plini de praf — petroliștii sunt imuni la efectele prafului —, așa că zice: „Ei, păi, dacă băieții ăia consideră că-i bun, atunci așa e. Mă bag“. Așa că petrolistul îi dă înainte, în același fel, în privința prospecțiunilor. Apoi aduce un geolog din Dallas sau din altă parte, care balmăjește ceva despre falii, infiltrații, intruziuni, șisturi și nisip și alege, mai mult sau mai puțin la întâmplare, terenul pe care va începe forajul. Acum vine rândul sondorului. ăsta trebuie să fie un tip bazat. Îl caută în Orașul Băieților — cartierul curvelor din orașele de graniță — și dau peste el într-o cameră plină ochi de sticle goale, împreună cu trei târfe. Îi sparg o sticlă-n cap, îl târăsc afară și-l

trezesc din beție, iar el se uită la locul de foraj, trage o flegmă și zice: „Mă rog, e gaura voastră“. Dacă se dovedește că puțul e sec, petrolistul zice: „Ei, asta-i treaba. Unele găuri sunt ude, altele sunt uscate ca pizda unei târfe duminică dimineață“. Era un petrolist, i se zicea Dutton Gaură Uscată — OK, Allerton, fără glume despre vaselină —, care a forat douăzeci de găuri uscate până să se „lecuiască“. Asta înseamnă „să se îmbogățească“ în jargonul colorat al breslei petroliștilor.

Joe Guidry intră în bar, iar Lee își trase scaunul în spate ca să-i strângă mâna. Spera că Joe va aduce în discuție subiectul homosexualității, și astfel să poată cântări reacția lui Allerton. Considera că venise timpul ca Allerton să afle cum stătea treaba — nu mai avea chef să se prefacă.

Se așezară la masă. Cineva îi furase lui Guidry radioul, cizmele de călărie și ceasul.

— Necazul e că-mi place tipul care mă tot jefuiește, zise Guidry.

— Faci o greșală că-i aduci la tine acasă, îi spuse Lee. De-aia există hoteluri.

— Aici cam ai dreptate. Dar aproape niciodată n-am bani de hotel. Pe lângă asta, îmi place să am pe cineva care să-mi pregătească micul dejun și să dea șmotru.

— Să facă șmotru.

— Nu-mi pasă de ceas și de radio, dar mi se rupe sufletul după cizmele alea. Erau o frumusețe și o bucurie.¹⁶ Guidry se aplecă și-i aruncă o privire lui Allerton. Nu știu dacă-i frumos să spun lucrurile astea în fața Juniorului. Fără supărare, puștiule.

— Dă-i înainte.

— Ți-am zis cum i-am pus-o polițaiului de proximitate? E el vigilante, cel care patrulează în zona unde locuiesc. De câte ori vede lumina aprinsă în camera mea, intră să bea o dușcă de rom. Acum vreo cinci nopți m-a prins beat și excitat și, dintr-una-ntr-alta, i-am arătat cum a mâncat iepurașul morcovul... În noaptea următoare mă duceam la barul din colț, când îl văd că iese borracho¹⁷ și-mi zice:

„Bea un pahar“. „Nu vreau să beau niciun pahar“, îi spun. Atunci își scoate pistola și-mi zice: „Bea un pahar“. Am reușit să-i iau pistolul, și el a intrat în cârciumă să cheme întăriri. A trebuit să mă duc și să smulg telefonul de pe perete. Acum mă pun să-l plătesc. Când mă întorc în cameră, care-i la parter, văd că scrisese cu săpun pe geam „El Puto Gringo“¹⁸. În loc să șterg inscripția, am lăsat-o acolo. Îmi servește de reclamă.

Băuturile continuau să vină. Allerton se duse la vecu și, la întoarcere, începu o discuție cu cineva de la bar. Guidry îl acuza pe Hyman că e homo, dar pretinde că nu e. Lee încerca să-i explice lui Guidry că Hyman nu e chiar homo, iar Guidry îi spuse:

— E homo și tu nu ești, Lee. Tu doar zici că ești homo ca să te bagi în schemă.

— Cine vrea să se bage-n schemele tale obosite? zise Lee. Îl zări pe Allerton stând de vorbă la bar cu John Dumé. Dumé făcea parte dintr-o mică gașcă de homosexuali care-și stabiliseră cartierul general la o cârciumă din Campeche numită Felinarul verde. Dumé nu era un homosexual prea strident, dar ceilalți băieți de la Felinarul verde erau poponari sadea, care n-ar fi fost prea bine primiți la Ship Ahoy.

Lee se duse la bar și începu să stea de vorbă cu barmanul. „Sper că Dumé o să-i povestească despre mine“, își zise. Lee se simțea foarte stânjenit când ajungea la rutinele de genul „trebuie să-ți spun ceva“ și învățase, din câteva experiențe deprimante, inconvenientele unei abordări obișnuite: „Apropo, știi că sunt homo“. Uneori celălalt nu auzea bine și țipa: „Cum?“. Sau băteau șaua să priceapă iapa: „Dac-ai fi și tu homo ca mine“. Celălalt căsca sau schimba vorba, așa că nu știai dacă a înțeles sau nu.

Barmanul spunea:

— Mă tot întreabă de ce beau. Ce pot să-i spun? Nu știu de ce. De ce aveai maimuța-n spate¹⁹? Știi de ce? Nu există niciun „de ce“, dar încearcă să-i explici asta unei femei. Lee dădu din cap cu înțelegere. Îmi spune, de ce nu dormi mai

mult și nu mănânci mai bine? Nu înțelege și eu nu pot să-i explic. Nimeni nu poate să explice chestia asta.

Barmanul plecă să servească alți clienți. Dumé se apropie de Lee.

— Cum îți place personajul ăsta? îl întrebă, fluturându-și sticla de bere înspre Allerton. Allerton se afla în partea opusă a camerei, discutând cu Mary și cu un jucător de șah din Peru. Vine la mine și-mi zice: „Credeam că ești unul dintre băieții de la Felinarul verde“. Așa că i-am răspuns. „Păi chiar sunt“. Vrea să-l duc să vadă niște localuri de gay din zonă.

Lee și Allerton se duseră să vadă *Orfeu* de Cocteau. În cinematograful scufundat în întuneric, Lee simți cum trupul îi este tras înspre cel al lui Allerton, o proiecție amiboidă protoplasmatică, încordându-se din răspuțeri, cu o foame oarbă, să intre în corpul celuilalt, să respire prin plămânii lui, să vadă cu ochii lui, să învețe senzațiile viscerelor și organelor genitale. Allerton se foi în scaun. Lee simți o durere ascuțită, o încordare sau o dislocare a spiritului. Îl dureau ochii. Își scoase ochelarii și își trecu mâna peste ochii închiși.

La ieșire, Lee era epuizat. Bâjbâia și se lovea de toate obiectele. Din cauza tensiunii, vocea își pierduse orice expresie. Își tot ducea mâna la cap într-un gest stângaci, involuntar de durere.

— Trebuie să bea ceva, zise, arătând spre un bar de pe partea cealaltă a străzii. Acolo.

Se așeză într-un separeu și comandă o tequila dublă. Allerton ceru rom cu Cola. Lee bău tequila dintr-o singură înghițitură, încercând să surprindă efectul alcoolului înăuntrul său. Comandă încă un pahar.

— Cum ți s-a părut filmul? întrebă Lee.

— Mi-au plăcut părți din el.

— Da. Lee dădu din cap, țuguindu-și buzele și privind în interiorul paharului său gol. Și mie.

Pronunță cuvintele cu mare grijă, de parcă ar fi fost un profesor de dicție.

— Întotdeauna obține niște efecte fascinante. Lee izbucni în râs. Euforia i se ridica din stomac. Bău jumătate din al doilea pahar de tequila. Lucrul cel mai fascinant la Cocteau este puterea sa de a reînvia mitul în termeni moderni.

— Nu-i așa? zise Allerton.

Se duseră la un restaurant rusesc să ia cina. Lee răsfoi meniul.

— Apropo, iar s-au dus oamenii legii să-și ia partea la Ship Ahoy. Brigada de moravuri. Două sute de pesos. Parcă-i văd la secție după o zi grea de muncă storcându-i de bani pe cetățenii din Districtul Federal. Un gabor zice: „Aoleu, Gonzalez, să fi văzut ce mi-am tras astăzi. O la la, ce șpagă!”. „Aha, ai scuturat vreun poponar de vreo două sute de pesetas în buda unei stații de autobuz. Te știm noi, Hernandez, cu șmecheriile tale jalnice. Ești cel mai jalnic polițai din Districtul Federal.“

Lee îi făcu semn chelnerului.

— Hei, Jack. Dos martiniuri, foarte seci. Seco. Și dos farfurii de Sheeshka Babe. Sabe?²⁰

Chelnerul dădu din cap.

— Asta înseamnă două martiniuri seci și două porții de șiş kebab. Așa e, domnilor?

— Corect, tataie... Și cum a fost seara ta cu Dumé?

— Ne-am dus la câteva baruri pline de homo. Într-unul, un individ m-a invitat la dans și mi-a făcut o propunere.

— Și ai acceptat?

— Nu.

— Dumé e un băiat drăguț.

Allerton zâmbi.

— Da, dar nu-i o persoană în care m-aș încrede prea mult. Adică, în privința unor chestii intime.

— Te referi la vreo indiscreție anume?

— Sincer, da.

— Înțeleg. „Dumé nu scapă niciodată prilejul“, își zise Lee.

Chelnerul așează cele două martiniuri pe masă. Lee ridică paharul și-l ținu în lumina lumânării, privindu-l cu dezgust.

— Inevitabilul martini botezat, cu o măslină în descompunere, zise.

Lee cumpără un bilet la loterie de la un băiat de vreo zece ani care năvălise înăuntru în momentul în care chelnerul se dusesse la bucătărie. Băiatul o juca pe-aia cu ultimul bilet rămas. Lee îl plăti regește, ca un american beat.

— Du-te și cumpără-ți niște marijuana, băiete, zise.

Băiatul zâmbi și porni spre ieșire.

— Vino peste cinci ani și o să câștigi ușor zece pesos, strigă Lee în urma lui.

Allerton zâmbi. „Slavă Domnului că nu trebuie să mă lupt cu moralitatea clasei de mijloc“, își spuse Lee.

— Pofțiți, domnilor, zise chelnerul, punându-le pe masă farfuriile cu șiş kebab.

Lee comandă două pahare de vin roșu.

— Deci Dumé ți-a povestit despre, hm, înclinațiile mele? zise el pe neașteptate.

— Da, răspunse Allerton cu gura plină.

— Un adevărat blestem. Apasă familia noastră de câteva generații. Toți cei din neamul Lee au fost perversi. N-o să uit în veci groaza de nedescris care mi-a înghețat limfa din glande — din ganglionii limfatici, vreau să zic — când cuvântul fatal mi-a pârlolit creierul buimac: eram **homosexual**. M-am gândit la travestiții ăia boiți, zâmbind tâmp, pe care îi văzusem într-un club de noapte din Baltimore. Era posibil să fiu și eu una dintre acele făpturi subumane? M-am plimbat pe străzi năuc, de parcă suferisem o contuzie ușoară — stai puțin, doctor Kildare²¹, ăsta nu-i scenariul tău. Aș fi putut la fel de bine să mă autodistrug, punând astfel capăt unei existențe care nu părea să ofere altceva decât grotești mizerii și umilințe. E mai nobil, m-am gândit, să mori ca om decât să continui să trăiești ca un monstru sexual. Am învățat de la un travestit bătrân și înțelept — Bobo, îi spuneam noi — că sunt dator să-mi duc crucea mândru, în văzul tuturor, să înving prejudecățile și ignoranța și ura prin înțelegere, sinceritate și dragoste.

Ori de câte ori te simți amenințat de o prezență ostilă, nu trebuie decât să emiți un nor gros de dragoste, ca o caracatiță care împrășcă cerneala... Săracul Bob, a sfârșit-o nasol de tot. Mergea în Hispano-Suiza ducelui de Ventre, când hemoroizii care-i atârnav s-au înfășurat pe după roata din spate. A fost eviscerat complet, n-a mai rămas din el decât o carcasă goală zăcând pe bancheta capitonată cu piele de girafă. Până și ochii și creierul i s-au dus, cu un plescăit oribil. Ducele zice că amintirea aceluia sunet de groază o să-l urmărească până-n ziua-n care va fi depus în mausoleul lui...

Atunci am înțeles ce înseamnă singurătatea. Dar cuvintele lui Bobo au răsunat din mormânt, siflantele din glasul său pocnind ușor. „Nimeni nu e cu adevărat singur. Ești parte din tot ceea ce este viu.“ Mai greu e să convingi pe altcineva că e parte din tine, așa că la dracu’! Părțile²² noastre trebuie să se îmbine. Corect?

Lee a făcut o pauză, încercând să ghicească gândurile lui Allerton. „Oare oi fi făcut vreun progres cu băiatul ăsta?“, se întreba. Acesta din urmă ascultase politicos, zâmbind când și când.

— Ceea ce vreau să spun, Allerton, este că suntem cu toții parte a unui întreg înfricoșător. N-are rost să ne opunem chestiei ăsteia.

Lee deja începuse să se sature de toată faza asta. S-a uitat în jur nervos, căutând un mod de a-i pune capăt.

— Nu te deprimă barurile astea de gay? Bineînțeles, barurile de homosexuali de aici nu se compară cu bombele din State.

— N-am de unde să știu, a zis Allerton. N-am fost niciodată într-un bar de homosexuali în afară de alea în care m-a dus Dumé. Cred că sunt fel și fel.

— Chiar n-ai fost niciodată?

— Nu, niciodată.

Lee achită nota de plată și ieși în noaptea răcoroasă. Pe cer strălucea o lună nouă clară și verzuie. Începură să se plimbe fără țință.

— Nu vrei să mergem la mine să bem ceva? Am niște brandy Napoleon.

— Bine, răspunse Allerton.

— E un brandy simplu, mă-nțelegi, nu vreo dulcegărie din aia turistică, aromată, care să-ți placă la limbă. Brandy-ul meu n-are nevoie de trucuri ieftine ca să-ți șocheze și să-ți subjuge palatul.

Lee opri un taxi.

— Trei pesos până la Insurgentes cu Monterrey, îi zise Lee șoferului în spaniola sa mizerabilă.

Șoferul spuse patru. Lee îi făcu semne că poate să plece. Șoferul bodogăni ceva, apoi deschise ușa.

În mașină, Lee se întoarse spre Allerton.

— Omul nutrește gânduri subversive. În anii mei la Princeton, comunismul era la modă. Dacă te declarai în favoarea inițiativei private și a unei societăți împărțite în clase, erai calificat pe loc drept tâmpit sau suspectat că ești un pederast adept fervent al Bisericii Episcopaliene. Dar m-am ținut tare în fața acestei infecții — mă refer, evident, la comunism.

— *Aquí*. Lee îi întinse cei trei pesos șoferului, care bombăni iar ceva și demară cu un scrâșnet violent al cutiei de viteze.

— Uneori am senzația că nu le place deloc de noi, zise Allerton.

— Nu mă deranjează că oamenii nu mă plac, a răspuns Lee. Întrebarea e ce pot ei să facă în privința asta? În momentul de față, s-ar părea că nimic. N-au undă verde. Șoferul ăsta, spre exemplu, îi urăște pe *gringos*. Dar, dacă o să ucidă pe cineva — și e foarte probabil că o s-o facă —, atunci acela nu va fi un american. Va fi un alt mexican. Poate cel mai bun prieten al lui. Prietenii sunt mai puțin înfricoșători decât străinii.

Lee a deschis ușa apartamentului și a aprins lumina. Înăuntru domnea o dezordine în mod evident incurabilă. Ici-colo lucrurile erau așezate în grămezi, semn al unor încercări zadarnice de a face curat. Nimic nu arăta că apartamentul ar fi fost locuit. Nu era niciun tablou pe pereți, și nici vreo altă decorațiune. În mod clar, mobila nu-i aparținea. Dar prezența lui Lee impregnase locuința.

Recunoștea dintr-un foc o haină a lui Lee pusă pe spătarul unui scaun sau o pălărie aruncată pe masă.

— Îți pregătesc ceva de băut.

Lee aduse două pahare din bucătărie și turnă în fiecare câte două degete de brandy mexican.

Allerton gustă din brandy.

— Doamne Dumnezeule, făcu el. Cred că Napoleon s-a pișat în chestia asta.

— Mi-era teamă c-o să spui asta. Un palat nedeprins. Generația voastră n-a aflat niciodată plăcerea pe care un palat învățat le-o oferă celor antrenați.

Lee trase o dușcă zdravănă de brandy. Încercă să scoată un „aah!” extatic, dar inhală niște brandy și începu să tușească.

— E al dracului de bun, spuse când reuși să vorbească. Mai bun decât brandy-ul californian. Are o vagă aromă de coniac.

Urmă o lungă tăcere. Allerton ședea cu capul rezemat de spătarul canapelei. Ținea ochii pe jumătate închiși.

— Pot să-ți arăt casa? întrebă Lee, ridicându-se. Aici avem dormitorul.

Allerton se ridică încet. Intrară în dormitor. Allerton se întinse în pat și își aprinse o țigară. Lee se așeză pe singurul scaun din încăpere.

— Mai vrei brandy? întrebă Lee. Allerton dădu din cap că da. Lee se așeză pe marginea patului, își umplu paharul și i-l întinse. Lee îi atinse jerseyul.

— O frumusețe, draguțule. Se vede că nu-i făcut în Mexic.

— L-am cumpărat în Scoția, spuse Allerton. Începu să sughițe violent, se ridică și o zbughi la baie.

Lee se postă în prag.

— Păcat, zise. Dar care-o fi cauza? N-ai băut cine știe ce. Umplu un pahar cu apă și i-l întinse. Ți-e bine acum? Întrebă.

— Da, cred că da. Allerton se întinse din nou pe pat.

Lee întinse o mână și-i atinse urechea, apoi îl mângâie pe obraz. Allerton îi apucă mâna și i-o strânse.

— Hai să scoatem jerseyul ăsta.

— Bine, zise Allerton. Își dezbracă jerseyul, apoi se lungi iar pe pat.

Lee își scoase pantofii și ciorapii. Îi descheie cămașa lui Allerton și își plimbă mâna peste coastele și stomacul său, simțindu-l cum se contractă sub degete.

— Doamne, ești numai piele și os, zise.

— Sunt cam mititel.

Lee îi scoase pantofii și ciorapii. Îi desfăcu cureaua și îl descheie la pantaloni. Allerton își arcui trupul, iar Lee îi trase pantalonii și chiloții. Apoi își scoase, la rândul lui, pantalonii și chiloții și se întinse lângă el. Allerton reacționează fără ostilitate sau dezgust, dar în ochii săi Lee zări o detașare curioasă, calmul impersonal al unui animal sau al unui copil.

Mai târziu, stând unul lângă altul și fumând, Lee spuse:

— Apropo, ziceai că ți-ai amanetat un aparat de fotografiat și că ești gata-gata să-l pierzi? Lui Lee îi trecu prin minte că poate nu era o dovadă de tact să aducă vorba despre asta, dar își zise că Allerton nu era genul de om care să se simtă jignit.

— Da. E amanetat pentru patru sute de pesos. Chitanța expiră miercură viitoare.

— Păi, hai să mergem mâine și să-l luăm.

Allerton își scoase un umăr gol din așternut.

— Bine.

. Subdiviziune a unui pilier (porțiune de zăcămint făcând parte dintr-o exploatare, delimitată de lucrări minere sau de accidente tectonice).

. În original: „They were a thing of beauty and a joy forever“. Referire la un celebru vers din poemul „Endymion“ de John Keats (1795-1821): „A thing of beauty is a joy forever“.

. Beat (sp.).

. (Aprox.) Curva de american (sp.).

. În original, „Why did you have the monkey on your back?“. În argoul adicției, maimuța întruchipează nevoia dependentului de a consuma.

. S-a-nțeles? (sp.)

. Personaj dintr-o serie de romane și povestiri de Max Brand (Frederick Schiller Faust). A devenit faimos grație mai multor ecranizări și mai ales a unui serial de televiziune din anii 1960, în care este interpretat de Richard Chamberlain.

. Joc de cuvinte în original. În limba engleză parts denumește și organele genitale.

Capitolul 4

Vineri noaptea, Allerton se duse la lucru. Luase postul de corector la un ziar englezesc, ocupat până atunci de colegul său de cameră.

Sâmbătă noaptea Lee se întâlnește cu Allerton la Cuba, un bar care arăta ca decorul unui balet suprarealist. Pe pereți erau pictate scene subacvatice. Sirene și tritoni, dispuși într-un aranjament complicat alături de niște carași aurii uriași se holbau la clienți cu niște expresii identice de groază pasivă. Până și peștilor li se conferise un aer de panică inutilă. Efectul era neliniștitor, de parcă toate aceste ființe androgine erau înspăimântate de ceva aflat în spatele sau în coasta clienților, tulburați, la rândul lor, de această prezență implicită. Majoritatea își căutau de treabă prin alte locuri.

Allerton era oarecum ursuz, iar Lee se simți deprimat și groaznic de stingherit până când nu dădu pe gât două martiniuri.

— Știi, Allerton..., zise el după o lungă tăcere.

Allerton fredona pentru sine o melodie, bătând darabana pe masă și uitându-se nervos în jur. Acum se opri din fredonat și înălță dintr-o sprânceană.

„Golanul și-a luat-o în cap“, își spuse Lee. Știa că n-are niciun mijloc prin care să-l pedepsească pentru indiferența sau insolența sa.

— Croitorii din Mexic sunt cei mai nepricepuți din câți am întâlnit vreodată în experiența mea de călător. Ți-ai făcut vreo haină de când ești aici? Lee se uită cu subînțeles la hainele ponosite ale lui Allerton. Era tot atât de neglijent în privința hainelor ca și Lee. S-ar părea că nu. Uite, spre exemplu, croitorul cu care m-am pricopsit eu. Era o treabă simplă. Mi-am cumpărat o pereche de pantaloni de-a gata. Nu și-a găsit niciodată timp să-i ajusteze. Am încăpea amândoi în pantalonii ăia.

— N-ar da prea bine, zise Allerton.

— Lumea ar crede că suntem siamezi. Ți-am povestit despre un geamăn siamez care l-a dat pe frate-său pe mâna poliției ca să-l scape de droguri? Dar să ne întoarcem la croitorul de care-ți spuneam. I-am dus pantalonii împreună cu o altă pereche. „Pantalonii ăștia sunt prea largi“, i-am zis. „Vreau să-i ajustezi exact după ăștialalți.“ Mi-a promis că îi termină în două zile. Asta a fost acum două luni. „Mañana“, „más tarde“, „ahora“, „ahorita“²³, și de fiecare dată când mă duc să-i iau îmi zice „todavía no“ — nu încă. Ieri m-a luat iar cu „ahora“ de mi s-a aplecat. Așa că i-am zis: „Gata sau nu, dă-mi pantalonii“. Când colo, pantalonii erau descuși. Îi zic: „Îi ții de două luni de zile și n-ai reușit decât să le scoți mațele“. I-am dus la alt croitor și i-am spus: „Coase-i la loc“. Ți-e foame?

— Păi, îmi cam e.

— Ce zici de Pat's Steak House?

— Bună idee.

La Pat's se serveau fripturi excelente. Lui Lee îi plăcea localul pentru că nu era niciodată aglomerat. Comandă un martini sec, dublu. Allerton ceru rom cu Cola. Lee începu să vorbească despre telepatie.

— Telepatia chiar există, de vreme ce am trăit-o eu însumi. Nu mă interesează s-o dovedesc; de fapt, nu mă interesează să dovedesc nimănui nimic. Ceea ce mă interesează este să știu cum pot să mă folosesc de ea. În America de Sud, la izvoarele Amazonului, crește o plantă numită Yage, care se zice că ar intensifica sensibilitatea telepatică. Vracii o folosesc și ei. Un savant columbian, al cărui nume îmi scapă, a extras din Yage un drog pe care l-a denumit Telepatină. Am citit toate chestiile astea într-o revistă. Apoi am văzut într-un alt articol că rușii folosesc Yage în experimentele făcute pe condamnații la muncă silnică. Se pare că vor să le inducă o stare de supunere mecanică și, în ultimă instanță, evident, de control al minții. Șmecheria de bază. Nu propagandă, nu vorbe-n vânt, nu rutină, pur și simplu te instalezi nestingherit în psihicul cuiva și dai ordine. Am eu o teorie cum că preoții mayași puseseră la punct o formă de telepatie univocă prin care-i făceau pe țărani să trudească. Bineînțeles că toată chestia dă rateu până la urmă, pentru

că telepatia are o natură biunivocă, și nu una de tip emițător-receptor. De-acum și ăia din State au început să facă experiențe cu Yage, asta dacă nu sunt chiar mai proști decât mi-aș fi închipuit. Yage s-ar putea să fie un mijloc de întrebuințare în scopuri practice a telepatiei. Tot ceea ce se poate obține pe cale chimică se poate obține și în alte feluri.

Lee observă că pe Allerton nu-l prea interesa subiectul, așa că îl abandonează.

— Ai citit despre evreul ăla bătrân care a încercat să treacă peste graniță cinci kile de aur cusute în palton?

— Nu. Ce-i cu el?

— Păi, evreul ăsta bătrân a fost arestat în aeroport când se pregătea s-o șteargă în Cuba. Cică la aeroport ar avea un aparat ca un detector de mine, care sună când cineva trece prin poartă cu o cantitate neobișnuită de metal asupra sa. Scrie în ziar că, după ce l-au scuturat pe evreu și au găsit aurul, o groază de străini cu fețe de evrei s-au ițit pe la geamurile aeroportului cuprinși de agitație. „*Oy, gefilte fish*, l-au găbjit pe Abe!“. Pe vremea când se aflau sub stăpânire romană, evreii s-au răsculat — cred că la Ierusalim — și au omorât cincizeci de mii de romani. Evreicele — adică domnișoarele evreice, trebuie să fiu atent cum vorbesc ca să nu mă acuze careva de antisemitism — făceau striptease cu intestinalele romanilor. Că veni vorba de intestine, ți-am povestit vreodată despre prietenul meu Reggie? Unul dintre eroii anonimi ai British Intelligence-ului. Și-a pierdut curul și trei metri din intestinul gros la datorie. Ani de zile a umblat deghizat ca un băiat arab, cei de la centru nu-l cunoșteau decât ca „Numărul 69“. Dar asta era un fel de „vrabia mălai visează“, fiindcă arabii nu o fac decât într-un singur fel. Ei bine, a contractat o boală orientală extrem de rară și bietul Reggie și-a pierdut mare parte din mațe. Pentru Dumnezeu și țară, nu? N-a vrut discursuri, n-a vrut medalii, doar să știe că și-a servit patria, asta i-a fost de ajuns. Gândește-te numai la toți anii ăia, așteptând răbdător ca încă o piesă a puzzle-ului să se potrivească la locul ei. N-o să auzi niciodată de agenți ca Reggie, dar tocmai informațiile lor, adunate cu mare chin și cu mari riscuri, îi oferă unui general planul pentru o

contraofensivă strălucită și-i acoperă pieptul cu medalii. De exemplu, Reggie a ghicit primul că dușmanul nu mai are petrol când lubrifiantul s-a epuizat pe piață, și asta a fost doar una dintre loviturile sale de geniu. Ce zici dac-am lua o friptură de vită pentru amândoi?

— Minunat.

— În sânge?

— Potrivită.

Lee se uită la meniu.

— Au tort „Alaska la cuptor”. Ai mâncat vreodată așa ceva?

— Nu.

— E tare bună. Fierbinte la suprafață și rece în interior.

— Mi-nchipui că de-aia îi zic „Alaska la cuptor”.

— Mi-a venit o idee pentru un nou fel de mâncare. Iei un porc viu și-l bagi într-un cuptor foarte încins, așa că e rumenit la exterior și, când îl tai, e încă viu și zvâcnește la interior. Sau, dacă am avea o cârciumă cu spectacol, un porc peste care ai turnat brandy și i-ai dat foc se năpustește guițând afară din bucătărie și moare fix la picioarele scaunului tău. Poți să te apleci și să-i smulgi urechile crocante și să le mănânci la cocktail.

Afară, orașul era învăluit într-o ceață violetă. Un vânt cald de primăvară adia printre copacii din parc. Traversară parcul îndreptându-se spre locuința lui Lee, oprindu-se din când în când pentru a se sprijini unul de altul, istoviți de atâta râs. Un mexican le zise „Cabrones”²⁴ când trecu pe lângă ei. Lee strigă „Chinga tu madre”²⁵ în urma lui, apoi adăugă în engleză: „Vin în țărișoara ta împuțită, îmi cheltuiesc dolarii americani și cu ce mă aleg? Sunt insultat în plină stradă”. Mexicanul se întoarse, ezitând, iar Lee își descheie haina, priponindu-și degetul mare sub pistolul de la brâu. Mexicanul plecă mai departe.

— Într-o bună zi n-o să-și mai vadă de drum, zise Lee.

Ajunși în apartamentul lui Lee, băură niște brandy. Lee îi cuprinse umerii lui Allerton cu brațul.

— Mă rog, dacă insiști, zise Allerton.

Duminică seara, Allerton cină acasă la Lee. Lee găti ficat de pui, pentru că Allerton își dorise dintotdeauna să comande la restaurant ficat de pui, dar de obicei ficatul de pui de la restaurant nu e proaspăt. După masă, Lee încercă să facă dragoste cu Allerton, dar acesta îi respinse avansurile și spuse că vrea să se ducă la Ship Ahoy și să bea un rom cu Cola. Lee stinse lumina și îl îmbrățișă pe Allerton înainte să iasă pe ușă. Corpul lui Allerton era țeapăn de iritare.

Când ajunseră la Ship Ahoy, Lee se duse la bar și comandă două romuri cu Cola.

— Fă-le foarte tari, îi spuse barmanului.

Allerton stătea la masă cu Mary. Lee aduse romul și îl puse lângă Allerton. Apoi se așeză la masă cu Joe Guidry. Joe era însoțit de un tânăr. Tânărul povestea cum fusese tratat de un psihiatru din armată.

— Și ce ți-a zis psihiatrul ăsta al tău? întrebă Guidry. Vocea sa avea un ton cicălitor, jignitor.

— Mi-a zis că sufăr de complexul lui Oedip. Mi-a zis că îmi iubesc mama.

— Păi, toți ne iubim mamele, băiete, spuse Guidry .

— Vreau să spun că îmi iubesc mama fizic.

— N-aș prea crede, băiete.

Asta i se păru foarte comic lui Lee, așa că începu să râdă.

— Am auzit că John Cochran s-a întors în State, zise Guidry. Are de gând să se ducă să muncească în Alaska.

— Slavă Domnului că am suficiente surse de venit ca să nu fiu nevoit să mă expun asprimii condițiilor meteo aproape arctice, zise Lee. Apropo, ai cunoscut-o pe Alice, nevasta lui Jim? Dumnezeuule, e o cățea americană nemiloasă. N-am mai văzut încă pe cineva ca ea. Jim nu-și poate aduce nici un prieten acasă. I-a interzis să mănânce în oraș și nu-l lasă nici măcar să ia o îmbucătură dacă nu e și ea de față să-l supravegheze. Ai mai auzit așa ceva de când ești? Inutil să mai spun că locuința mea îi e strict interzisă lui Jim și el are întotdeauna o expresie hăituită

când vine pe la mine. Nu știu de ce bărbații americani sunt dispuși să înghită toate căcaturile unei femei. N-oi fi eu un expert în femei, dar scrie pe fruntea ei că sfrijita aia neapetisantă de Alice e varză la pat.

— Ești cam al dracului în seara asta, Lee, îi zise Guidry.

— Și nu fără motiv. Ți-am povestit de individul ăla, Wigg? E un drogat american, un tremurici nenorocit care, chipurile, cântă la contrabas. Al dracu' de zgârcit, deși are bănet, și tot timpul cerșește prafuri zicând: „Nu, nu vreau *să cumpăr*. Mă las. Vreau doar o juma' de doză“. Mi-a ajuns până peste cap. Se plimbă într-un Chrysler nou-nouț de trei mii de dolari și se zgârcește când vine vorba să-și cumpere droguri. Ce sunt eu, Societatea de Binefacere a Drogaților, pentru numele lui Dumnezeu? Nu există cineva mai antipatic decât Wigg ăsta.

— I-o tragi? îl întreabă Guidry, ceea ce păru să-l șocheze pe tânărul său prieten.

— Nici măcar. Am un pește mai mare de prins, zise Lee.

Îi aruncă o privire lui Allerton, care râdea la o remarcă a lui Mary.

— Bine zis, pește, spuse Guidry zeflemitor. Rece, alunecos și greu de prins.

. Măine, mai târziu, acum, acușica (sp.).

. Bulangiilor! (dial. am. lat.)

2. S-o fut pe mă-ta! (dial. am. lat.)

Capitolul 5

Lee își dădu întâlnire cu Allerton luni dimineață la ora unsprezece ca să meargă la Casa Națională de Amanet și să răscumpere aparatul de fotografiat. Lee ajunse la Allerton acasă și îl trezi fix la unsprezece. Allerton era ursuz. Părea pe punctul de a adormi la loc. În cele din urmă, Lee îi zise:

— Ai de gând să te scoli, sau...

Allerton deschise ochii, clipind ca o broască țestoasă.

— Mă scol, mă scol.

Lee se așează și începu să citească un ziar, evitând cu grijă să-l privească pe Allerton cum se îmbrăca. Se străduia să-și controleze durerea și furia, iar efortul îl epuiza. O apăsare grea îi încetinea mișcările și gândurile. Fața lui Lee era țeapănă, vocea inexpressivă. Allerton își sorbi sucul de roșii în tăcere.

Le-a luat o zi întreagă să recupereze aparatul. Allerton pierduse chitanța. S-au perindat de la un birou la altul. Funcționarii scuturau din cap și băteau darabana pe masă, așteptând. Lee oferă două sute de pesos ca bacșiș. Până la urmă a fost nevoit să plătească cei patru sute de pesos, plus dobânda și alte taxe. Îi înmână aparatul lui Allerton, care îl luă fără vreun comentariu.

Se înapoiară în tăcere la Ship Ahoy. Lee intră și comandă ceva de băut. Allerton dispăru. Reveni după vreo oră și se așează lângă Lee.

— Ce zici dacă am lua masa împreună diseară?

— Nu, cred că diseară o să muncesc, răspunse Allerton.

Lee era deprimat și zdruncinat. Căldura și râsetele de sâmbătă noaptea se spulberaseră și nu știa de ce. În orice relație de iubire ori prietenie, Lee încercase să stabilească un contact la nivelul nonverbal al intuiției, un schimb tăcut de gânduri și sentimente. Acum Allerton întrerupsese brusc contactul, iar Lee simțea o

durere fizică, de parcă un membru al său întins timid către Allerton fusese tăiat, iar el își privea acum, șocat și neîncrezător, ciotul sângerând.

— Asemenea administrației Wallace, subvenționez nonproducția. Ți dau douăzeci de pesos ca să nu te duci diseară la lucru. Lee intenționa să-și dezvolte ideea, dar răceala iritată a lui Allerton îi tăie elanul. Tăcu, aruncându-i lui Allerton o privire șocată, plină de durere.

Allerton era nervos și irascibil, bătea darabana pe masă și privea primprejur. Nu-și dădea nici el seama de ce îl irita Lee.

— Vrei ceva de băut? îl întreabă Lee.

— Nu. Nu acum. Oricum, trebuie să plec.

Lee se ridică convulsiv.

— Atunci, pe curând. Ne vedem mâine.

— Da. Noapte bună.

Îl lăsa pe Lee în picioare, încercând să născocească un plan pentru a-l împiedica pe Allerton să plece, ca să fixeze o întâlnire pe a doua zi, pentru a alina întru câtva lovitura pe care o primise.

Allerton plecase. Lee se lăsa pe spătarul scaunului. Rămase cu ochii țintă la masă, gândurile legându-i-se încet, ca și cum i-ar fi fost foarte frig.

Barmanul îi puse dinainte un sendviș.

— Hă? făcu Lee. Ce-i asta?

— Sendvișul pe care l-ați comandat.

— A, da.

Lee luă câteva îmbucături din sendviș, făcându-le să lunece cu câteva guri de apă.

— Trece-mi-l în cont, Joe, îi strigă chelnerului.

Se ridică și ieși. Mergea încet. De câteva ori se sprijini de un copac, cu ochii în pământ, de parcă l-ar fi durut stomacul. Ajuns acasă, își scoase haina și pantofi și se așeză pe pat. I se puse un nod în gât, ochii i se umeziră și se întinse de-a curmezișul patului, hohotele de plâns scuturându-i trupul. Își ridică genunchii la

gură și își îngropă fața în mâini, încleștându-și pumnii. Spre dimineață, se întoarse pe spate și se întinse. Hohotele încetară și chipul i se relaxă în lumina dimineții.

Lee se trezi pe la prânz și rămase mult timp așezat pe marginea patului, cu un pantof bălăbănindu-i-se în mână. Își dădu cu apă pe ochi, își puse haina și ieși.

Se îndreptă spre Zócalo și rătăci preț de câteva ore. Avea gura uscată. Intră într-un restaurant chinezesc, se așază într-un separeu și comandă o Cola. Tristețea îi invadează trupul, acum când stătea jos fără ca mișcarea să-i mai abată gândurile. „Ce s-a întâmplat?“, se întreabă.

Se strădui să privească lucrurile la rece. Allerton nu era îndeajuns de homo pentru ca o relație reciprocă să fie posibilă. Afecțiunea lui Lee îl irita. Ca mulți oameni care nu au nimic de făcut, se arăta plin de ranchiună față de oricine-i monopoliza timpul. N-avea prieteni intimi. Nu putea suferi întâlnirile precise. Nu-i plăcea să simtă că altcineva aștepta ceva de la el. Voia, pe cât posibil, să-și vadă de viața sa fără vreo presiune din exterior. Allerton s-a simțit jignit de faptul că Lee a dat banii pentru a-i recupera aparatul. S-a simțit „băgat într-o afacere dubioasă“, a simțit că i s-a vârat pe gât o obligație pe care nu și-o asumase.

Allerton nu admitea prieteni care să facă daruri de șase sute de pesos și nici nu-i convenea să-l exploateze pe Lee. N-a făcut niciun demers pentru a clarifica situația. Nu voia să vadă că era o contradicție în a-i displăcea o favoare pe care o acceptase. Lee își dădu seama că putea privi lucrurile din punctul de vedere al lui Allerton, deși operația îi provocă o mare durere, de vreme ce astfel realiza indiferența acestuia. „Îmi plăcea și aș fi vrut să mă placă și el“, gândi Lee. „Nu încercam să cumpăr nimic.“

„Trebuie să plec din oraș“, se hotărî el. „Să mă duc undeva. Panama, America de Sud.“ Se îndreptă spre gară să afle când pleca următorul tren spre Veracruz. Era un tren de noapte, dar nu-și cumpără bilet. Îl cuprinse o dezolare rece la gândul că va ajunge singur într-o țară străină, departe de Allerton.

Luă un taxi și se duse la Ship Ahoy. Allerton nu era înăuntru, și Lee stătu la bar și bău timp de trei ore. Într-un final, Allerton intră pe ușă, îi făcu un semn vag lui

Lee și urcă la etaj împreună cu Mary. Lee știa că se dusesese probabil în apartamentul proprietarului, unde luau deseori cina.

Urcă în apartamentul lui Tom Weston. Mary și Allerton erau înăuntru. Lee se așează și încercă să-i trezească interesul lui Allerton, dar era prea beat ca să mai fie coerent. Era dureros să-l vezi cum se căznește să lege o conversație firească, amuzantă.

Probabil că-l furase somnul. Mary și Allerton plecaseră. Tom Weston îi aduse niște cafea fierbinte. O dădu pe gât, se ridică și ieși clătînându-se. Extenuat, dormi până a doua zi dimineață.

Prin fața ochilor îi trecură scene din acea lună haotică în care o ținuse tot într-o beție. Era un chip pe care nu-l recunoștea, un puști arătos cu ochi de chihlimbar și sprâncene negre și drepte. Se văzu cerând cuiva pe care abia dacă îl cunoștea să-i cumpere o bere într-un bar de pe Insurgentes și luându-și o săpunelă nasoală. Se văzu amenințând cu arma pe cineva care-l urmărise la ieșirea dintr-o speluncă de pe Coahuila și încercase să-l jefuiască. Simți cum îl sprijineau mâinile prietenești ale celor care-l conduseseră acasă. „Calmează-te, Bill.“ Rollins, prietenul său din copilărie, stând acolo solid și viril, cu câinele său, rasa Elkhound. Carl alergând după un tramvai. Moor cu zâmbetul lui malițios de curvă. Fețele amestecându-se într-un coșmar, gemând și vorbindu-i cu glasuri stranii, idioate, pe care la început nu le-a înțeles, iar în cele din urmă nu le-a mai auzit.

Lee se trezi, se bărbieri și începu să se simtă mai bine. Descoperi că era în stare să mănânce un corn și să bea puțină cafea. Fumă o țigară și citi ziarul, încercând să nu se gândească la Allerton. Apoi plecă în centru și scotoci printr-un magazin de arme. Găsi un Colt Frontier, pe care-l cumpără cu două sute de pesos, un adevărat chilipir. Un 32-20 în stare perfectă, cu seria în primele trei sute de mii. Făcea pe puțin o sută de dolari în State.

Lee se duse la librăria americană și își cumpără o carte de șah. Își luă cu el cartea la Chapultepec, se așează la un mic chioșc cu răcoritoare din lagună și începu să

citească. În fața lui se afla o insulă pe care creștea un chiparos uriaș. Sute de vulturi stăteau cocoțați pe crengi. Lee se întrebă oare ce mâncau. Aruncă o bucată de pâine, care ateriză pe insulă. Vulturii nu-i dădură nicio atenție.

Lee era interesat de teoria jocurilor și de strategia comportamentului aleatoriu. Așa cum bănuise, teoria jocurilor nu se aplica în cazul șahului, de vreme ce acesta elimină elementul aleator și tinde să excludă factorul uman imprevizibil. Dacă mecanismul șahului ajungea să fie înțeles pe deplin, rezultatul putea fi anticipat imediat după orice mutare inițială. „Un joc pentru roboți inteligenți“, își spuse Lee. Continuă să citească, zâmbind din când în când. Într-un sfârșit, se ridică, azvârli cartea spre lagună și plecă.

Lee înțelese că era imposibil să capete ceea ce voia de la Allerton. Tribunalul îi respinsese cererea. Dar nu putea să renunțe. „Dacă aș găsi vreun mijloc...“, își zise. Era gata să-și asume orice risc, să meargă până-n pânzele albe. Ca un sfânt ori ca un criminal urmărit care nu mai are nimic de pierdut, Lee ajunsese să transcendă cerințele la strigătele trupului său săcâitor, prudent, îmbătrânit și înspăimântat.

Luă un taxi până la Ship Ahoy. Allerton stătea în fața cârciumii, clipind leneș din ochi în bătaia soarelui. Lee îl privi, zâmbindu-i. Allerton zâmbi la rândul său.

— Ce mai faci?

— Mi-e somn. Abia m-am trezit. Trase un căscat și intră în Ship Ahoy. Făcu un gest cu mâna — „Pe curând!“ —, se așeză la bar și comandă un suc de roșii. Lee intră și se așeză lângă el, comandând un rom dublu cu Cola. Allerton se sculă și se așeză la masa lui Tom Weston.

— Joe, adu-mi te rog sucul de roșii aici, îi strigă el barmanului.

Lee luă loc la masa de lângă Allerton. Tom Weston se pregătea să plece. Allerton îl însoți afară. Apoi se întoarse și se așeză în cealaltă cameră, începând să citească ziarele. Mary intră și se așeză lângă el. Discutară câteva minute, apoi aranjă tabla de șah.

Lee dăduse pe gât trei pahare. Se îndreptă spre masa unde Mary și Allerton jucau șah și își trase un scaun.

— Sal'tare, zise. Vă supărați dacă chibițez și eu?

Mary își ridică ochii sâcâită, dar zâmbi când întâlni privirea fermă, imprudentă a lui Lee.

— Am citit multe lucruri despre șah. A fost inventat de arabi, ceea ce nu mă miră. Nimeni nu poate sta jos ca un arab. Clasicul joc de șah arăbesc era pur și simplu un concurs de stat jos. Când ambii adversari mureau de foame, era remiză.

Lee făcu o pauză și luă o înghițitură zdravănă.

— În epoca barocă a șahului, a intrat în uz practica hărțuirii adversarului prin fel de fel de procedee enervante. Unii jucători foloseau ața dentară, alții își trosneau încheieturile sau făceau baloane de salivă. Metoda a evoluat constant. În meciul din 1917 desfășurat la Bagdad, arabul Arahnid Khayam l-a învins pe maestrul neamț Kurt Schlemiel mormăind „Eu o să mai fiu când tu n-o să mai fi” de patruzeci de mii de ori, și de fiecare dată întinzându-și mâna spre tablă ca și cum ar fi vrut să facă o mutare. Până la urmă pe Schlemiel l-au apucat convulsiile. Ai avut vreodată șansa să-l vezi pe maestrul italian Tetrzzini interpretând? Lee îi aprinse țigara lui Mary. Special am spus „interpretând”, pentru că era un adevărat showman și, ca orice showman, avea o doză de șarlatanism care vira uneori spre înșelătorie. Uneori recurgea la ecrane de fum pentru a-și disimula manevrele — ecrane de fum în sensul propriu al cuvântului, vreau să zic. Avea o trupă de debili mintali antrenați care, când le dădea semnalul, se repezeau și mâncau toate piesele. Când vedea că e pe cale să piardă — ceea ce se întâmpla deseori, pentru că, în realitate, nu știa mai nimic despre șah în afara mutărilor, și nici alea prea bine — sărea ca ars strigând „Ticălosule! Te-am văzut eu cum ai palmat regina!” și îi arunca adversarului o ceașcă de ceai în mutră. În 1922 a șters-o din Praga cu trenul. Următoarea dată l-am văzut pe Tetrzzini în Haut-Oubangui²⁶. O epavă, și mai multe nu. Vindea prezervative neautorizate. Asta era în anul pestei bovine, când au murit toate viețuitoarele, inclusiv hienele.

Lee se opri o clipă. Rutina îi venea ca un dicteu. Nu știa ce o să spună în continuare, dar bănuia că monologul avea să devină obscen. Se uită la Mary, care

schimba privire pline de înțeles cu Allerton. „Un fel de cod al îndrăgostiților“, hotărî Lee. „Îi spune că e timpul să plece.“ Allerton se sculă în picioare și spuse că trebuie să se tundă înainte să se ducă la serviciu. Mary și Allerton o-ntinseră. Lee rămase singur în bar.

Monologul continuă. „Eram aghiotantul generalului Von Klutch²⁷. Era extrem de sever. Un om greu de mulțumit. După prima săptămână am renunțat să mă mai străduiesc. Circula o vorbă la popotă: „Ai grijă să nu te prindă bătrânul Klutchy cu flancul descoperit“. Ei bine, n-am mai putut să-l suport pe Klutchy încă o noapte, așa că am înjghebat o caravană modestă și m-am așternut la drum cu Abdul, Adonisul local. La vreo cincisprezece kilometri de Tanhajaro, Abdul s-a-mbolnăvit de ciumă bovină și a trebuit să-l las acolo. Nu mi-a făcut nicio plăcere, dar nu era altă cale. Se jigărise de tot, mă-nțelegeți.

La izvoarele fluviului Zambezi, am dat peste un bătrân pește olandez. După ce m-am tocmi zdravăn, am reușit să-i plasez un butoi de paregoric pentru un băiat jumătate Efendi, jumătate Lulu. Mi-am închipuit că băiatul o să mă țină până la Tombuctu, poate chiar până la Dakar. Dar Lulu-Efendi dădea semne de oboseală, deși nici nu ajunsesem la Tombuctu, așa că am decis să-l schimb pe un model beduin sută-n sută. Corciturile astea arată bine, dar nu țin la tăvăleală. În Tombuctu m-am dus la Lotul de Sclavi Obosiți ai lui Gus Găozaru să văd dacă mi-l poate schimba.

Gus îmi iese înaintea și începe vrăjeala:

— A, Sahib Lee! Allah v-a trimis! Am ceva exact pe măciuca, pardon, pe măsura dumneavoastră! Tocmai a venit. A avut un singur proprietar, și ăla doctor. Un cetățean din ăia care dau un număr ușor doar de două ori pe săptămână. E tânăr și fraged. De fapt, gângurește ca un bebeluș... i-auziți!

— Zici că băloșeala asta senilă e gângureală!? Cred că de la ăsta a luat bunicu-meu sculament! Mai încearcă, Gussie!

— Nu vă place? Ce păcat. Mă rog, fiecare cu gusturile lui, cum se zice. Aici avem un beduin sută la sută, crescut în deșert, cu un pedigree care merge până la

Profet. Ia uitați-vă la el! Ce mândrețe! Ce temperament!

— Bună încercare, Gus, dar nu îndeajuns de bună. E un albinos mongoloid. Ascultă Gus, ai de-a face cu cel mai bătrân curlangiu din amonte de Haut-Oubangui, așa că nu-mi mai oferi chestiile astea de-a gata! Scormonește adânc în cloacă și scoate-mi-l pe cel mai arătos golan din bazarul tău mâncat de molii.

— În regulă, Sahib Lee, vreți calitate, da? Fiți bun și urmați-mă. Ia uitați aici! Ce pot să zic? Calitatea vorbește de la sine! Am o groază de clienți zgârciți care vor calitate și apoi încep să țipe când aud prețul. Dar știți la fel de bine ca mine că lucrul de calitate costă mult. De fapt, și jur pe pula Profetului, pierd o groază de bani la marfa asta de calitate.

— Ă-hă. Ai mai măsluit kilometrajul, dar merge. Ce zici dacă i-aș face o probă?

— Lee, pentru numele lui Dumnezeu, ăsta nu-i bordel. Marfa se vinde doar în pachet sigilat. Nu e pe-ncercatele. Mi-aș putea pierde autorizația.

— Nu vreau să rămân de căruță la o sută de kilometri de cel mai apropiat suk din cauza rablelor tale recondiționate și lipite cu scoci. Și-apoi, de unde știu că nu e vreo lesbiană?

— Sahib Lee! ăsta e un lot etic!

— Am luat o dată o țepă de-asta în Marrakech. Individul mi-a plasat drept prinț abisinian o lesbiană evreică travestită.

— Ha, ha, ha! Ce glume aveți în program! Ce ziceți de asta: rămâneți peste noapte în oraș și-i faceți o probă. Dacă dimineață nu-l mai vreți, vă dau înapoi și ultimul piastru. E bine așa?

— OK, dar ia zi, cât îmi dai pe Lulu-Efendi ăsta? E în perfectă stare. Are nevoie doar de o reparație capitală. Nu mănâncă prea mult și nu scoate o vorbă.

— Iisuse, domnu'Lee! Știți că mi-aș tăia și coiful drept pentru dumneavoastră, dar jur pe pizda mămicuței mele, să cad jos și să rămân strâmb și să-mi cadă pula dacă treburile astea amestecate nu sunt mai greu de urnit decât intestinele unui drogat!

— Lasă vrăjeala. Cât face?

Gus se postează în fața lui Lulu-Efendi cu mâinile-n șolduri. Începe să zâmbească și dă din cap. Dă roată băiatului. Întinde mâna și arată niște varice minuscule în spatele genunchiului. „Ia uitați-vă la asta“, zice, continuând să zâmbească și să dea din cap. Îi mai dă roată încă o dată... „Și mai are și trânji.“ Scutură din cap. „Nu știu. Chiar nu știu ce să vă zic. Deschide gura, puștiule... Doi dinți lipsă.“ Lui Gus i-a pierit zâmbetul. Vorbește cu o voce joasă, prevenitoare, ca un cioclu.

— O să fiu cinstit cu dumneavoastră, domnu' Lee. Am o groază de marfă ca asta acum. Hai să lăsăm asta și să-mi plătiți marfa ailaltă.

— Ce vrei să fac cu el? Să-l vând în piața publică?

— L-ați putea lua de rezervă. Ha, ha...

— Ha. Cât poți să-mi dai pe el?

— Păi... să nu vă supărați... două sute de piaștri. Gus se preface cochet c-o ia la fugă ca și cum ar vrea să scape de furia mea, stârnind un nor de praf uriaș în curte.

Rutina se opri brusc, iar Lee se uită în jur. Barul era aproape gol. Plăti băuturile și păși afară în noapte.

. Teritoriu din Congo-ul francez care, împreună cu Haut Chari, au format, în 1903, colonia franceză Ubangi Shari, redenumită ulterior Republica Centrafricană.

. De la clutch — a ține strâns (eng.).

Capitolul 6

Joi, Lee se duse la curse, la recomandarea lui Tom Weston. Weston era astrolog amator și îl asigurase că astrele îi erau favorabile. Lee pierdu la cinci curse, după care luă un taxi și se întoarse la Ship Ahoy.

Mary și Allerton stăteau la o masă împreună cu șahistul peruan. Allerton îl rugă pe Lee să vină la masa lor.

— Unde e bulangiu'ăla țepar? făcu Lee, uitându-se împrejur.

— Tom ți-a dat un pont fals? întrebă Allerton.

— Exact.

Mary plecă însoțită de peruan. Lee își termină a treia băutură și se întoarse către Allerton.

— Cred că o să mă duc în America de Sud curând, zise. Ce-ar fi să vii și tu? N-o să te coste un cent.

— Poate că nu în bani.

— Sunt un om rezonabil. Am putea încheia o înțelegere satisfăcătoare. Ce ai de pierdut?

— Independența.

— Dar cine o să se amestece în independența ta? Poți să ți-o tragi cu toate femeile din America de Sud dacă ai chef. Nu-ți cer altceva decât să fii drăguț cu Tăticu', să zicem de două ori pe săptămână. Nu e exagerat, nu? În plus, o să-ți cumpăr un bilet dus-întors, ca să poți să pleci când vrei.

Allerton ridică din umeri.

— O să mă gândesc, zise. Mai trebuie să mă duc la slujbă încă zece zile. Îți dau un răspuns ferm când termin cu slujba.

— Slujba ta... Lee era gata să spună „Îți dau eu salariul pe zece zile“. În schimb, zise:

— În regulă.

Slujba lui Allerton de la ziar era temporară și, oricum, era prea leneș ca să-și ia un serviciu. Prin urmare, răspunsul însemna „Nu“. Lee se hotărî să mai discute cu el peste zece zile. „Mai bine să nu forțez lucrurile acum“, își zise.

Allerton plănuî o călătorie de trei zile la Morelia împreună cu colegii săi de la ziar. În noaptea dinaintea plecării sale, Lee era într-o stare de surescitare maniacală. Strânsese mai multă lume la o masă și o întreținea extrem de zgomotos. Allerton juca șah cu Mary, iar Lee făcea gălăgie cât putea. Cei de la masă râdeau, dar toți păreau vag stânjeniți, ca și cum ar fi preferat să fie în altă parte. Își închipuiau că Lee era puțin sărit de pe fix. Dar, tocmai când ai fi zis că e gata să facă vreo remarcă sau vreun gest scandalos, se controla și spunea ceva absolut banal.

Lee sări în picioare ca să îmbrățișeze un nou-venit.

— Ricardo! *Amigo mío*! Nu te-am văzut de nu știu când! Unde ai fost? Ai făcut vreun copil? Așază-te pe cur, sau ce-o mai fi rămas din el după patru ani la marină. Ce te supără, Richard? Femeile? Mă bucur că ai venit la mine în loc să te duci la șarlatanii ăia de la etaj.

În acest moment, Allerton și Mary plecară, după ce se consultaseră o clipă cu voce joasă. Lee se uită după ei în tăcere. „Am rămas fără public“, își zise. Comandă încă un rom și înghiți patru tablete de benzedrină. Apoi se duse la budă și trase o țigară de marijuana. „Acum o să-mi fac praf spectatori“, se gândi.

Picoloul prinsese un șoarece și îl ținea de coadă. Lee scoase un revolver demodat de calibrul 22, pe care-l purta uneori la el.

— Ține-l pe bulangiu și o să-l nimeresc, zise, adoptând o postură napoleoniană. Băiatul legă o bucată de sfoară de coada șoricelului și îl ținu la distanță. Lee trase de la un metru. Glonțul smulse capul șoarecelui.

— Un pic dacă te mai apropii și-ți intra pe țevă, zise Richard.

Tom Weston intră în cârciumă.

— Iată-l pe bătrânul bulangiu țepar, făcu Lee. Saturn cel retrograd te-a făcut să-ți arăți curul pe-aici?

— Îmi arăt curul fiindcă am nevoie de o bere, spuse Weston.

— Păi ai nimerit exact unde trebuie. O bere pentru prietenul meu care-o arde pe astrologie... dar ce-i asta? Îmi pare rău, bătrâne, zise Lee întorcându-se spre Weston, dar barmanul zice că semnele nu-i sunt favorabile ca să-ți dea o bere. Vezi tu, Venus este în casa 69 cu un Neptun excitat și nu te poate lăsa să bei o bere sub asemenea auspicii.

Lee înghiți o bucățică de opiu, făcând-o să alunece pe gât cu niște cafea neagră.

Horace își făcu apariția; îl salută pe Lee înclinând scurt din cap, cu răceală. Acesta se repezi și-l îmbrățișă.

— Chestia asta e mai puternică decât noi doi, Horace, zise. De ce să ne ascundem iubirea?

Horace îi dădu brațele la o parte cu fermitate.

— Încetează, îi zise. Încetează

— Doar un *abrazo*²⁸ mexican. E un obicei național. Toată lumea face așa pe-aici.

— Nu-mi pasă care e obiceiul pe-aici. Numai nu te apropia de mine.

— Horace! De ce ești așa rece?

— Termină odată! strigă Horace și ieși. După puțin timp se întoarse, așezându-se la capătul barului și bând o bere.

Weston, Al și Richard se strânseseră lângă Lee.

— Suntem de partea ta, Bill, zise Weston. Dacă te atinge numai cu un deget, îi dau cu o sticlă-n cap.

Lee nu voia să împingă lucrurile dincolo de aparența lor de glumă.

— A, Horace e un tip OK, cred. Dar are și răbdarea mea o limită. De doi ani de zile îmi aruncă salutarile astea seci. De doi ani de zile intră la Lola și se uită în jur — „Numai poponari pe-aici“, zice și iese în stradă să-și bea berea. Cum am spus, are și răbdarea mea o limită.

Allerton se întoarse ursuz și irascibil din excursia la Morelia. Când Lee îl întreabă cum a fost excursia, mormăi doar „E, bine“ și se duse în camera cealaltă să joace șah cu Mary. Lee simți cum îl apucă furia. „O să mi-o plătească el“, își zise.

Lee se gândi să cumpere jumătate din barul Ship Ahoy. Allerton consuma pe credit și datora vreo patru sute de pesos. Dacă Lee ar fi fost coproprietarul cârciumii, lui Allerton nu i-ar mai fi dat mâna să-l ignore. De fapt, Lee nu căuta să se răzbune. Simțea doar dorința disperată de a menține o legătură specială cu Allerton.

Și Lee izbuti să restabilească legătura. Într-o după-amiază, Lee și Allerton se duseră împreună să-l viziteze pe Al Hyman, care era internat în spital cu icter. La întoarcere, se opriră la Bottoms Up să bea un cocktail.

— Ce zici de călătoria aia în America de Sud? întreabă Lee brusc.

— Păi, nu-i rău să vezi locuri unde n-ai mai fost niciodată, zise Allerton.

— Poți să pleci oricând?

— Oricând.

A doua zi, Lee se-apucă să facă rost de vizele și biletele necesare.

— Ar fi bine să cumpărăm niște echipament de camping, zise. S-ar putea să mergem prin junglă ca să găsim Yage. Când o să ajungem acolo unde se află Yage, o să căutăm un cunoscător și o să-l întrebăm: „Unde putem da de Yage?“.

— De unde o să știi unde să cauți Yage?

— Am de gând să aflu chestia asta la Bogotá. Un savant columbian care trăiește la

Bogotá a izolat Telepatină din Yage. Trebuie să-l găsim pe savantul ăsta.

— Și dacă nu vrea să vorbească?

— Toți vorbesc când îi ia Boris la întrebări.

— Tu ești ăla?

— Bineînțeles că nu. O să-l luăm pe Boris din Panama. A făcut o treabă excelentă cu comuniștii din Barcelona, apoi cu gestapoviștii în Polonia. Un tip foarte talentat. Tot ce face poartă marca Boris. Încet, dar stăruitor. Un omuleț

blând, cu ochelari. Arată ca un contabil. L-am cunoscut într-o baie turcească din Budapesta.

Un băiat mexican cu părul blond trecu împingând un cărucior.

— Iisuse! exclamă Lee, rămânând cu gura căscată. Un mexican blond! Nu-i vorba de vreo poponăreală, Allerton. La urma urmei, sunt doar mexicani!

— Hai să bem ceva.

*

O porniră la drum cu autobuzul câteva zile mai târziu și nici nu ajunseseră bine la Ciudad de Panama că Allerton începuse deja să se plângă că Lee era prea insistent. Altfel, se împăcau foarte bine. Acum, când își putea petrece zilele și nopțile împreună cu obiectul dorințelor sale, Lee se simțea eliberat de senzația de vid și de spaima care-l rodeau. Iar Allerton era un bun tovarăș de călătorie, înțeleghător și liniștit.

. Îmbrățișare (sp.).

Capitolul 7

Din Panama până la Quito au luat un avion minuscul care s-a luptat din răputeri să se ridice deasupra norilor de furtună. Însoțitorul de bord a trebuit să branșeze oxigenul. Lee adulmecă furtunul de oxigen.

— E botezat! zise cu dezgust.

Au mers cu mașina de la aeroport, într-un asfințit rece, cu vânt puternic. Hotelul părea vechi de o sută de ani. Camera avea un plafon cu grinzi negre și pereți cu tencuială albă. Se așezară tremurând pe pat. Lee se simțea rău din cauza lipsei drogurilor.

Se plimbară prin piața centrală. Lee intră într-o farmacie — nu se eliberau paregorice fără rețetă. Un vânt rece din munți răscolea gunoiul pe străzile murdare. Oamenii mergeau cufundați într-o tăcere sumbră. Mulți își înfășurau pături în jurul feței. Un cârd de babornițe hidoase, chircite sub niște pături jegoose care arătau ca niște saci vechi, era înșirat de-a lungul zidurilor unei biserici.

— Ei, băiete, vreau să-ți spun că nu sunt ca alți indivizi peste care s-ar putea să dai. Unii o să-ți împuie capul cu faza că femeile nu sunt bune de nimic. Eu nu sunt dintr-ăștia. N-ai decât să agăți una din seňoritele astea și s-o duci la hotel.

Allerton se uită la el.

— Cred că o să mi-o pun la noapte, zise.

— Sigur, spuse Lee. Dă-i drumul. Nu prea au frumuseți în groapa asta de gunoi, dar asta n-ar trebui să vă stingherească pe voi, tinerii. Nu spunea oare Frank Harris că până la treizeci de ani n-a văzut o femeie urâtă? Da, da, chiar așa zicea... Hai să ne-ntoarcem la hotel și să bem ceva.

În bar trăgea curentul. Scaune de stejar cu tapițerie de piele. Au comandat martiniuri. La masa alăturată, un american roșu la față, într-un costum maro scump, de gabardină, vorbea despre o afacere cu treizeci de mii de acri. Vizavi de

Lee ședea un ecuadorian cu un nas mare și roșeață pe ambii pomeți, îmbrăcat într-un costum cu o croială europeană. Bea cafea și mânca prăjituri.

Lee dădu pe gât câteva cocktailuri. Îi era din ce în ce mai rău.

— Dac-am fuma niște iarbă? sugeră Allerton. Poate o să te simți mai bine.

— Bună idee. Să urcăm în cameră.

Lee fumă un cui pe balcon.

— Doamne, frig mai e pe balconul ăsta, zise, intrând înapoi în cameră.

— „...Și, când apune soarele peste frumosul oraș colonial Quito, iar briza răcoroasă coboară dinspre Anzi, ieșiți în aerul proaspăt al înserării și priviți-le pe acele frumoase *señoritas* în costumele lor populare viu colorate, așezate pe băncile de lângă zidurile bisericii din secolul al XVI-lea care se înalță în piața centrală...” L-au dat afară pe tipul care a scris chestiile astea. Totul are o limită, chiar și în cazul pliantelor turistice... Cam așa trebuie să arate și Tibetul. La altitudine mare, friguros, plin de oameni pociți, de lame și de iaci. Lapte de iac la micul dejun, lapte bătut de iac la prânz și iac fiert în propriul lui unt la cină, o pedeapsă potrivită pentru un iac, dacă mă-ntrebi pe mine. Într-o zi senină, poți simți de la zece kilometri unul dintre oamenii ăia sfinți, dacă stă în bătaia vântului. Șade acolo, învârtind scârbos la roata lui de rugăciune cea veche. Înfășurat în pânză de sac, cu ploșnițele mișunând la baza gâtului, acolo unde căpățâna i se ițește din sac. Nasul i-a putrezit de tot și scuipă coji de nuci de betel prin găurile din mijlocul feței ca o cobră scuipătoare... Ia fiți atenți la rutina cu Înțelepciunea Orientului! Ei bine, avem un om sfânt, și uite că vine o jigodie de reporter să-i ia un interviu. Omul sfânt stă acolo ronțăind nuci de betel. După o vreme, îi zice unuia dintre ajutoarele lui: „Du-te până la Fântâna Sacră și adu-mi un căuș de paregoric. Tre’s-o scot p-aia cu Înțelepciunea Orientului. Mișcă-ți curul odată!” Așa că bea paregoricul, intră într-o ușoară transă și stabilește contactul cosmic — noi spunem că ne ia cu somn. Reporterul îl întreabă: „O să fie război cu rușii, Mahatma? Va distruge comunismul lumea civilizată? Este sufletul nemuritor? Există Dumnezeu?” Mahatma deschide ochii, își strânge buzele între degete și

scuipă două șuvoaie lungi și roșii de betel prin găurile care-i țin loc de nas. I se scurg spre gură, iar el le linge cu o limbă lungă și albicioasă, apoi zice: „De unde pula mea să știu?” Învățăcelul zice: „Ai auzit ce-a spus. Acum gata! Stăpânul vrea să rămână singur cu leacurile sale“. Dacă stai și te gândești bine, asta e Înțelepciunea Orientului. Occidentalul crede că există un secret pe care l-ar putea descoperi. Orientalul zice: „De unde pula mea să știu?“

Noaptea, Lee visă că se afla într-o colonie penitenciară. De jur-împrejur se ridicau munți înalți și goi. Locuia într-o pensiune care nu era încălzită niciodată. Ieși să facă o plimbare. Când dădu colțul și păși pe o stradă pavată cu piatră cubică, vântul rece de munte îl izbi drept în față. Își strânse cordonul hainei de piele și simți cum îl îngheață disperarea cea mai cruntă.

Se trezi și îl strigă pe Allerton:

— Gene, ești treaz?

— Da.

— Ți-e frig?

— Da.

— Pot să vin lângă tine?

— Offf, bine.

Lee se sui în pat lângă Allerton. Dârdâia de frig și din pricina sevrajului.

— Ai spasme, zise Allerton.

Lee se înghesui în el; sevrajul îi trezise niște pofte adolescente.

— Doamne Dumnezeule, ai mâinile reci.

După ce adormi, Allerton se rostogoli și își puse genunchiul peste trupul lui Lee. Lee rămase nemișcat, așa că Allerton nu se trezi și, într-un final, se întoarse la loc pe partea sa.

A doua zi, lui Lee îi era foarte rău. Hoinăriră prin Quito. Cu cât vedea mai mult din oraș, cu atât îl deprima mai tare. Orașul era așezat pe coline, cu străduțe înguste. Allerton coborî de pe bordura înaltă și o mașină îl șterse.

— Slavă Domnului că nu te-a lovit, zise Lee. Mi-ar fi groază să rămân blocat în orașul ăsta.

Se așezară într-o cafenea mică unde își pierdeau vremea niște refugiați germani, trâncănind despre vize, prelungiri și permise de muncă, și intrară în vorbă cu un bărbat de la masa vecină. Individul era slab și blond, cu un cap scobit la tâmple. În lumina puternică a soarelui de munte, care îi învăluia fața slăbită și răvășită, revărsându-se apoi pe masa de stejar brăzdată toată și pe dușumeaua uzată, Lee îi putea vedea venele albastre pulsând. Îl întreabă dacă-i place Quito.

— A fi sau a nu fi, asta-i întrebarea. Sunt nevoit să-mi placă.

Ieșiră din cafenea și o apucară în sus pe stradă, spre un parc. Copacii erau piperniciți din cauza vântului și a frigului. Câțiva băieți vâsleau încolo și-ncoace printr-un mic heleșteu. Lee îi privi, sfâșiat de poftă și curiozitate. Se văzu scotocind disperat prin trupuri, camere și debarale într-o căutare frenetică, un coșmar recurent. În cele din urmă nu ajungea decât într-o cameră goală. Se înfioră în bătaia vântului rece.

— De ce nu te duci la cafenea să întrebi de un doctor? zise Allerton.

— Bună idee.

Doctorul locuia într-o vilă galbenă, cu stucaturi, pe o stradă dosnică, liniștită. Un evreu cu o față roșie, fără riduri, care vorbea bine englezește. Lee o băgă pe-aia cum că suferă de dizenterie. Doctorul îi puse câteva întrebări. Se apucă să scrie o rețetă.

— Cea mai bună rețetă este paregoric cu bismut, îi spuse Lee.

Doctorul începu să râdă. Îl privi lung. În cele din urmă zise:

— Spune drept. Dădu dojenitor din deget, zâmbind. Ești dependent de opiacee? Mai bine îmi spui. Altfel nu pot să te ajut.

— Da, răspunse Lee.

— Aha, făcu doctorul și mototoli rețeta, apoi o aruncă la coș. Îl întreabă pe Lee de când durează dependența. Clătină din cap, continuând să-l privească.

— *Ach*, zise, ești tânăr. Ar trebui să renunți la obiceiul ăsta. Altfel o să mori. Mai bine să suferi acum decât să continui așa. Doctorul îl ferici pe Lee cu o privire insistentă, plină de compasiune.

„Doamne Dumnezeule“, își spuse Lee, „câte mai trebuie să înghiți în brânza asta“. Încuviință din cap și zise:

— Sigur, doctore, și chiar vreau să renunț. Dar trebuie să dorm un pic. Măine dimineață mă duc pe coastă, la Manta.

Doctorul se lăsă în scaun zâmbind.

— Trebuie să renunți la obiceiul ăsta.

Și luă iar de la capăt aceeași rutină. Lee dădea din cap absent. În cele din urmă, doctorul întinse mâna după carnetul său de rețete: trei centimetri cubi de tinctură de opiu.

Farmacistul îi dădu paregoric în loc de tinctură. Trei centimetri cubi de paregoric. Mai puțin de o linguriță. Fix zero. Lee cumpără un flacon de tablete antihistaminice și înghiți un pumn. Părea c-o să-l ajute un pic.

A doua zi, Lee și Allerton se îmbarcă într-un avion spre Manta.

Hotelul Continental din Manta era construit din șipci de bambus și scânduri negeluite. Lee descoperi niște găuri în pereții camerei lor și le astupă cu hârtie.

— Nu vreau să fim deportați sub cine știe ce suspiciune, îi spuse lui Allerton. Sunt puțin bolnăvior de sevraj, știi, și asta mă face să fiu foooarte excitat. Vecinii ar putea să vadă niște imagini nu prea atrăgătoare.

— Aș vrea să fac o plângere privind încălcarea contractului, zise Allerton. Ai spus de două ori pe săptămână.

— Așa am zis. Mă rog, evident, contractul e mai mult sau mai puțin flexibil. Dar ai dreptate. Ne-am înțeles să fie de două ori pe săptămână, sire. Evident, dacă te-apucă poftele între timp, nu ezita să mă anunți.

— O să-ți dau de veste.

Apa era exact așa cum îi plăcea lui Lee, care nu suporta apa rece. Nu simți niciun șoc când plonjă. Înotară vreo oră, apoi se tolăniră să privească marea.

Allerton putea să stea ore întregi fără să facă absolut nimic.

— De vreo oră vasul ăla de-acolo își tot încălzește motoarele, zise.

— Mă duc în oraș să văd ce *bodegas* au și să cumpăr o sticlă de coniac, zise Lee.

Orașul era vechi, cu străzi pavate cu calcar și cârciumi jengoase pline de marinari și docheri. Un mic lustragiu îl întrebă pe Lee dacă nu dorește „o fetiță drăguță”. Lee îl privi și răspunse în englezește:

— Nu, și nici pe tine nu te doresc.

Cumpără o sticlă de coniac de la un negustor turc. În magazin găseai orice: echipamente de navigație, articole de fierărie, arme, mâncare, băutură. Lee se interesă de prețul armelor: trei sute de dolari pentru o carabină Winchester 30-30 cu repetiție, care se vindea cu șaptezeci și doi de dolari în State. Turcul zise că taxele vamale pentru arme erau foarte mari. De-aia costau așa scump.

Lee se întoarse la plajă. Toate casele erau făcute din șipci de bambus pe un cadru de lemn, sprijinindu-se pe patru piloni bătuți în pământ. Cel mai simplu mod de a se construi o casă: bați patru piloni adânc în pământ și fixezi casa pe ei. Toate la doi metri de sol. Străzile erau pline de noroi. Mii de vulturi stăteau cocoțați pe acoperișuri și se plimbau pe străzi, ciugulind stârvuri. Lee lovi cu piciorul un vultur, care își luă zborul cu un cârâit indignat.

Trecu pe lângă un bar, o clădire mare construită direct pe sol, și se hotărî să intre ca să bea ceva. Pereții din bambus trepidau din pricina zgomotului. Doi bărbați vânoși, între două vârste, dansau mambo cu niște mișcări obscene, față în față, chipurile lor tăbăcite încrețindu-se din cauza rânjelor știrbe. Chelnerul se apropie și-i zâmbi lui Lee. Și acestuia îi lipseau toți dinții din față. Lee se așeză pe o bancă scundă de lemn și comandă un coniac.

Un băiat de vreo șaisprezece ani se așeză lângă Lee zâmbind sincer, prietenos. Lee zâmbi la rândul lui și comandă un refresco²² pentru băiat. Acesta își lăsă o mână pe coapsa lui Lee și i-o strânse în chip de mulțumire pentru băutură. Avea dinți neregulați și încălecați, dar era foarte tânăr. Lee îl cântări din priviri; nu-și putea dea seama cum stă treaba. Băiatul îi bătea vreun aproape sau era doar

prietenos? Știa că oamenii din țările Americii Latine nu se jenau de contactele fizice. Peste tot vedeai băieți care se plimbau ținându-se după gât. Lee se hotărî să stea cuminte. Își termină băutura, strânse mâna băiatului și se întoarse la hotel.

Allerton stătea pe terasă în slip și într-un tricou galben, care îi flutura pe trup în briza serii. Lee se duse la bucătărie și comandă gheață, apă și niște pahare. Îi povesti lui Allerton despre negustorul turc, despre oraș și despre băiat.

— Hai să mergem la bar după cină, spuse.

— Și să ne lăsăm pipăiți de băieții ăia? N-aș prea zice.

Lee începu să râdă. Se simțea surprinzător de bine. Antihistaminicele îi alinaseră sevrăjul, reducându-l la o ușoară indispoziție, aproape insesizabilă dacă nu știai ce e. Își plimbă privirea peste golful scăldat în lumina roșiatică a asfințitului. Bărci de toate mărimile erau ancorate pretutindeni. Lee ar fi vrut să cumpere o barcă și să se plimbe de-a lungul coastei. Lui Allerton îi surâse ideea.

— Când ajungem în Ecuador trebuie să căutăm Yage, zise Lee. Închipuie-ți: controlul minții. Poți să demontezi pe oricine în bucăți și apoi să-l faci la loc după gustul tău. Dacă e vreo chestie care te enervează la cineva, zici: „Yage! Vreau să-i ștergi chestia aia din minte“. Mă gândesc la câteva schimbări pe care le-aș face în ceea ce te privește, păpușă! Se uită la Allerton și își linse buzele. Ai fi așa de drăguț după câteva modificări. Bineînțeles, ești drăguț și acum, dar ai unele apucături care mă calcă pe nervi. Adică nu faci întocmai ceea ce vreau eu să faci.

— Chiar crezi în chestia asta? întrebă Allerton.

— Rușii cred în ea. Din câte am înțeles, Yage este cel mai eficient drog al adevărului. Ei au folosit și peyote³⁰. L-ai încercat vreodată?

— Nu.

— Groaznică chestie. Mi-a fost atât de rău, că îmi doream să crăp. Îmi venea să borăsc și nu puteam. Mă lua doar cu niște spasme îngrozitoare la lingurică, sau cum îi zice chestiei ăleia. În cele din urmă, peyotlul îmi vine înapoi compact ca o minge de păr, oprindu-mi-se în gât. Cea mai nasoală senzație pe care am trăit-o vreodată. Tripul e interesant, dar nu merită răul de după. Ți se umflă fața în jurul

ochilor, ți se umflă buzele și arăți și te simți ca un indian sau cum îți închipui tu că trebuie să se simtă un indian. Primitiv, adică. Culorile sunt mai intense, dar totul pare oarecum plat și bidimensional. Totul pare o planetă de peyote. E traversat de un curent subteran coșmaresc. Am avut asemenea coșmaruri, unul după altul, de fiecare dată când adormeam. Într-un vis aveam rabie și m-am uitat în oglindă, chipul mi se schimba și am început să urlu. Într-un alt vis aveam un fel de dependență clorofilică. Eu și cu încă cinci dependenți de clorofilă așteptăm să facem rost de drog. Ne înverzim și nu putem scăpa de dependența de clorofilă. O doză și te-ai căptușit pe viață. Ne transformăm în plante. Ai ceva cunoștințe de psihiatrie? Schizofrenie?

— Nu prea.

— În unele cazuri de schizofrenie survine un fenomen cunoscut drept supunere automată. Eu îți spun „Scoate limba” și tu te supui. Orice spun, orice spune cineva trebuie să faci. Te-ai prins? Destul de mișto, nu?, atâta vreme cât tu ești cel care dă ordinele pe care celălalt le îndeplinește automat. Supunere automată, schizofrenie sintetică, indusă la nivel de masă pentru a putea conduce. Țasta e visul rusesc, iar America nu e nici ea prea departe. Birocrații din ambele țări vor același lucru: controlul. Supraeul, agenția de control, care se răspândește în demență, ca un cancer. Întâmplător, există o legătură între schizofrenie și telepatie. Schizofrenicii sunt foarte sensibili la nivel telepatic, dar ei sunt doar receptori. Ai prins șpilu’?

— Dar de unde știi cum arată Yage?

Lee căzu pe gânduri câteva clipe.

— Oricât mi-ar dispăcea treaba asta. S-ar putea să fie nevoie să mă întorc la Quito să discut cu un specialist de la Institutul Botanic.

— Nu mă întorc la Quito nici mort, zise Allerton.

— N-am spus că mă duc imediat. Trebuie să mă odihnesc și să scot cu totul maimuța din sistem. Nu e nevoie să vii și tu. Stai și fă plajă. Se duce Tăticu’să afle ce și cum.

. Băutură răcoritoare (sp.).

1. Cactus din care se extrage mescalina.

Capitolul 8

De la Manta au luat avionul până la Guayaquil. Drumul era inundat, așa că singurul mod în care se putea ajunge acolo era cu avionul sau cu barca.

Guayaquil se întinde de-a lungul unui fluviu și are o mulțime de parcuri, scuaruri și statui. Parcurile sunt pline de copaci tropicali, arbuști și viță-de-vie. Un arbore cu coloana umflată ca o umbrelă, pe cât de înalt, pe atât de lat, umbrește băncile de piatră. Oamenii petrec mult timp așezați pe bancă.

Într-una din zile Lee se trezi devreme și se duse la piață. Locul era foarte aglomerat. O populație ciudat de amestecată: negri, chinezi, indieni, europeni, arabi, alți indivizi greu de clasificat. Lee zări câțiva băieți arătoși, metiși de negri cu chinezi, zvelți și grațioși, cu dinți albi foarte frumoși.

Un cocoșat cu picioarele uscate cânta la un nai făcut din țevi de bambus verde, o muzică orientală plină de jalea înălțimilor. Tristețea adâncă nu lasă loc sentimentalismelor. E la fel de nestrămutată precum însuși muntele. Pur și simplu. Când înțelegi asta, nu te mai poți plânge.

Oamenii se strânseseră în jurul muzicantului, ascultau câteva minute, apoi plecau mai departe. Lee remarcă un tânăr cu pielea foarte întinsă pe oasele feței sale miciute, arătând exact ca o căpățână împăiată³¹. Nu avea mai mult de patruzeci de kile.

Muzicianul tușea din când în când. O dată mârâi când cineva îi atinse cocoașa, arătându-și dinții negri, stricați. Lee îi dădu câteva monede. Începu să se plimbe, iscodind fiecare chip pe lângă care trecea, privind prin ușile deschise și ridicându-și ochii la ferestrele hotelurilor ieftine. Tăblia din fier vopsită în roz pal a unui pat, o cămașă atârnată la uscat... fragmente de viață. Lee se uita la ele flămând, ca un pește prădător despărțit de prada sa printr-un perete de sticlă. Nu se putea stăpâni să nu-și preseze nasul de geam în căutarea coșmarescă a visului său. Pentru ca, în

final, să se trezească într-o cameră prăfuită de hotel, în soarele după-amiezii târzii, cu un pantof vechi în mână.

Orașul, asemenea întregului Ecuador, stârnea o senzație straniu de derutantă. Lee simțea că acolo se petrece ceva, un curent subteran al vieții care îi era tăinuit. Era teritoriul străvechii ceramici Chimu, cu solnițe și ulcioare închipuind obscenități infernale: doi bărbați în patru labe angajați într-un act de sodomie formau toarta unei roate.

Ce se întâmplă când nu există niciun fel de limite? Care este soarta Tărâmului Unde Totul e Permis? Bărbați transformați în miriapode uriașe... miriapode asediind casele... un bărbat legat de o canapea și un miriapod de trei metri urcându-se pe el. Asta trebuie luată la propriu? Să fi survenit oare vreo metamorfoză hidoasă? Ce simbolizează miriapodul?

Lee luă un autobuz și merse până la capătul liniei. Apoi luă un altul. Se duse la fluviu și bău un suc uitându-se la niște băieți care înotau în apa murdară. Fluviul arăta de parcă monștri înfricoșători erau gata-gata să se ivească din undele verzui-maronii. Zări o șopârlă de peste jumătate de metru cățărându-se pe malul de vizavi.

Se întoarse pe jos în oraș. Trecu pe lângă un grup de băieți aciuși la un colț de stradă. Unul dintre ei era atât de frumos, încât imaginea îi sfichiui simțurile ca un bici de sârmă. Un geamăt ușor, involuntar, de durere îi scăpă de pe buze. Se răsuci pe călcâie, ca și cum s-ar fi uitat după numele străzii. Băiatul râdea de vreo glumă, un râs ascuțit, fericit și vioi. Lee își căzu de drum.

Șase-șapte băieți, între doisprezece și paisprezece ani, se jucau într-un morman de gunoi de pe mal. Unul dintre ei urina pe un stâlp râzând către ceilalți. Îl zăriră pe Lee. Joaca deveni acum fățiș sexuală, cu un substrat batjocoritor. Se uitau la Lee, șopteau și râdeau. Lee îi privi drept în față, o uitătură rece, dură, de pofte dezgolate. Simți durerea sfâșietoare a dorinței nețârmurite.

Își concentră atenția asupra unui băiat, o imagine precisă și clară, ca și cum ar fi privit printr-un telescop, iar malul și ceilalți băieți ar fi fost acoperiți. Băiatul vibra

de viață ca un animal tânăr. Un zâmbet larg dezveli un șir de dinți albi, ascuțiți. Sub cămașa ruptă, Lee îi zări trupul subțire.

Simțea cum pătrunde în corpul băiatului. Fragmente de amintiri... mirosul boabelor de cacao uscându-se la soare, locuințe de bambus, fluviul cald și murdar, mlaștinile și mormanele de gunoi de la periferie. Era cu alți băieți și ședea pe pardoseala de piatră a unei case părăsite. Acoperișul dispăruse. Zidurile de piatră stăteau să se prăbușească. Bălării și viță-de-vie creșteau pe pereți și se întindeau pe podea.

Băieții își dădeau jos pantalonii ruși. Lee își săltă fesele subțiri pentru a-și putea scoate pantalonii. Simți răceala pardoselei de piatră. Pantalonii îi erau acum înfășurați în jurul gleznelor. Avea genunchii încleștați și ceilalți băieți încercau să-i desfacă. Se dădu bătut, iar ei îi ținură genunchii desfăcuți. Îi privi zâmbind și își trecu mâna peste stomac. Alt băiat, care stătea în picioare, își lăsa pantalonii în vine și rămase locului cu mâinile în șolduri, uitându-se la organul său erect.

Unul dintre băieți se așeză lângă Lee și își strecură mâna între picioarele sale. Orgasmul aproape că îl făcu să leșine în soarele fierbinte. Se întinse și își acoperi ochii cu brațul. Alt băiat își odihnea capul pe stomacul său. Lee simți căldura capului, o ușoară mâncărime în locul în care părul celuiilalt îi atinge stomacul.

Acum era într-o locuință de bambus. O lampă cu petrol lumina trupul unei femei. Lee simțea dorința față de femeie prin corpul celuiilalt. „Nu sunt homo“, se gândi. „Sunt decorporalizat.“

Lee trecu mai departe, meditănd. „Ce să fac? Să-i iau cu mine la hotel? Sunt gata să mergă. Pentru câțiva sucrici...“ Îl cuprinse o ură de moarte față de oamenii proști, obișnuiți, cei care îl dezaprobau și îl împiedicau să facă ce voia. „Într-o zi o să fac numai cum vreau eu“, își spuse. „Și dacă vreun jegos moralizator o să aibă ceva de comentat, o să-i pescuiască hoitul din fluviu.“

Planul lui Lee implica un fluviu. Locuia lângă fluviu și făcea după cum îi tuna. Cultiva marijuana, maci și cocaină și avea un tânăr băștinaș bun la toate. Bărcile

erau amarat pe fluviul murdar. Grămezi de nuferi pluteau pe apă. Fluviul era lat de aproape un kilometru.

Lee se îndreptă spre un părculeț. O statuie îl înfățișa pe Bolívar („Prostul Eliberator“, cum îl poreclise Lee) dând mâna cu altcineva. Amândoi arătau obosiți, dezgustați și uluitor de homo, atât de homo că te uluiau. Lee se opri să privească statuia. Apoi se așeză pe o bancă de piatră cu fața spre fluviu. Toți se uitară la Lee cum se așază. Lee le întoarse privirea. Nu avea reținerea tipic americană de a susține privirea unui străin. Ceilalți își luară ochii de la el, își aprinseră țigările și își reluară conversația.

Lee scrută fluviul murdar și galben. Nu puteai vedea la un centimetru sub apă. Din când în când, niște pești mici săreau în fața vreunei bărci. Erau acolo veliere cochete, scumpe, de la yacht club, cu catarge și contururi frumoase. Erau și pirogi cu motoare suspendate și cabine din bambus. Două cuirasate vechi și ruginite erau ancorate în mijlocul fluviului — marina ecuadoriană. Lee rămase pe bancă o oră întreagă, apoi se ridică și o porni înapoi spre hotel. Se făcuse ora trei după-amiază. Allerton nu se sculase încă. Lee se așeză pe marginea patului.

— E ora trei, Gene. Trebuie să te scoli.

— De ce?

— Vrei să-ți petreci viața în pat? Hai să ieșim și să scormonim prin oraș. Am văzut niște băieți frumoși pe mal. Marfă necontrafăcută. Ce dinți, ce zâmbete! Băieții fremătând de viață.

— În regulă. Nu mai saliva.

— Ce au ei de mă fac să-i doresc, Gene? Ai idee?

— Nu.

— Masculinitate, bineînțeles. Ca și mine. Mă doresc pe mine însumi așa cum îi doresc pe alții. Sunt decorporalizat. Nu-mi pot folosi trupul dintr-un anumit motiv.

Întinse mâna. Allerton se trase îndărăt.

— Ce s-a-ntâmplat?

— Am crezut că o să-mi pui mâna pe coaste.

— N-aş face așa ceva. Crezi că-s homo, sau ce?

— Sincer, da.

— Păi, ai niște coaste drăguțe. Ia arată-mi-o pe cea ruptă. Asta e? Lee își plimbă mâna pe coastele lui Allerton. Sau e mai jos?

— Of, pleacă de-aici.

— Dar, Gene... Mi-a venit rândul, știi.

— Mda, cred că ți-a venit.

— Evident, am putea aștepta până la noapte. Noapțile astea tropicale sunt atât de romantice. Așa am putea avea douăsprezece ore înainte noastră și am face lucrurile temeinic. Lee își trecu mâinile peste stomacul lui Allerton. Își dădea seama că Allerton era un pic excitat.

— Poate ar fi mai bine acum, zise Allerton. Știi că-mi place să dorm singur.

— Da, știu. Păcat. Dacă ar fi după mine, am dormi în fiecare noapte înfășurați unul în jurul celuilalt ca doi șerpi cu clopoței care hibernează.

Lee își scotea hainele. Se lungi lângă Allerton.

— N-au fi fumos să ne transformăm într-o imensă masă amoufă? gânguri el ca un copilăș. Îți dau fiori?

— Să știi!

Allerton îl surprinse pe Lee prin intensitatea neobișnuită a reacției. În punctul culminant îl strânse puternic de coaste. Suspină adânc și închise ochii.

Lee îi mângâie sprâncenele cu degetele mari.

— Te deranjează?

— Nu chiar atât de mult.

— Dar îți place uneori, nu? Toată treaba, vreau să zic.

— A, da.

Lee se întoarse pe spate cu un obraz lipit de umărul lui Allerton și adormi.

Lee se hotărî să obțină un pașaport înainte să plece din Guayaquil. Își schimba hainele ca să facă o vizită la ambasadă și discuta cu Allerton.

— N-ar da bine dacă aş purta ghete. Consulul e probabil vreun poponar sclivisit... „Dragă, îţi vine să crezi? Ghete. Vreau să spun din acelea cu nasturi, de modă veche. Pur şi simplu nu-mi puteam lua ochii de la ele. Mă tem că habar n-am ce voia.“ Am auzit că îi dau afară pe homalăi din Departamentul de Stat. Dacă e adevărat, o să ajungă să lucreze cu doi-trei oameni... a, uite-i. Lee încălţă nişte pantofi obişnuiţi. Închipuie-ţi că intru în biroul consulului şi îi cer bani ca să am ce mânca... Se trage înapoi şi îşi duce repede o batistă parfumată peste gură de parcă i-aş fi aruncat un homar mort pe masă: „Eşti falit! Zău că nu ştiu de ce ai ţinut să-mi aduci la cunoştinţă acest fapt revoltător. Ai putea arăta un minim respect. Nu se poate să nu-ţi dai seama cât de dezgustătoare sunt lucrurile astea. Chiar nu ţi-a mai rămas nicio urmă de mândrie?“.

Lee se întoarce către Allerton.

— Cum arăt? Nu vreau să arăt prea bine, că o să încerce să mi-o tragă. Mai bine te-ai duce *tu*. Am obţine paşapoartele mâine la prima oră.

— Ia ascultă aici. Lee citea un ziar din Guayaquil. Se pare că delegaţii peruani la congresul antituberculoză organizat la Salinas s-au înfiinţat la întâlnire cărând nişte hărţi uriaşe pe care erau marcate teritoriile ecuadoriene anexate de Peru în urma războiului din 1939. Doctorii din Ecuador s-ar putea duce la întrunire rotindu-şi căpăţânile împăiate ale soldaţilor peruvieni agăţate pe lanţul de la ceas.

Allerton dăduse peste un articol despre lupta eroică a lupilor de mare ecuadorieni.

— A cui?

— Aşa zice: *Lobos del Mar*. Se pare că un ofiţer a refuzat să se despartă de puşca sa, deşi se stricase.

— Ce tâmpenie!

Se hotărâră să plece la Las Playas şi să caute acolo un vapor. În Las Playas era frig, apa era agitată şi plină de mâl — o staţiune jalnică pentru clasa de mijloc. Mâncarea era oribilă, dar cazarea fără masă costa aproape la fel de mult ca *pensión*

completă. Au încercat să mănânce de prânz. O farfurie cu orez fără sos, fără nimic.

— Sunt profund jignit, comentă Allerton.

O supă fără niciun gust, în care plutea ceva fibros, arătând ca un lemn alb și moale. Felul principal era constituit dintr-o carne îngrozitoare, la fel de greu de identificat pe cât era de mâncat.

— Bucătarul s-a baricadat în bucătărie, spuse Lee. Împinge zoaiele astea printr-o deschizătură.

Într-adevăr, mâncarea era servită printr-un soi de fantă decupată într-o ușă în spatele căreia se ascundea o cameră întunecoasă, înecată în fum, unde se presupunea că era gătită.

Deciseră s-o pornească spre Salinas a doua zi. Noaptea, Lee vru să se bage în patul lui Allerton, dar acesta refuză, așa că dimineța Lee își ceru scuze că îl rugase așa de curând după ultima dată, ceea ce reprezenta o încălcare a înțelegerii.

— Nu-mi plac cei care își cer scuze la micul dejun, zise Allerton.

— Zău așa, Gene, nu ți se pare că profiți de situația asta? Ca și cum cineva ar fi în sevrăj, iar eu n-aș ști ce-s alea droguri. Și i-aș zice: „Chiar ți-e rău? Nu știu de ce mă tot bați la cap cu starea ta dezgustătoare. Ai putea măcar să ai bunul-simț să suferi în tăcere dacă ești bolnav. Urăsc oamenii bolnavi. Îți dai seama cât îmi e de neplăcut să văd cum tot strănuți, caști și borăști? De ce nu te duci undeva unde să nu trebuiască să te văd? N-ai idee cât ești de exasperant sau de dezgustător. Chiar n-ai pic de mândrie?”

— Asta nu-i cinstit, replică Allerton.

— Nici nu trebuie. Doar un număr pentru amuzamentul tău, cu un sâmbure de adevăr. Termină-ți mai repede micul dejun. O să pierdem autobuzul de Salinas.

Salinas avea înfățișarea liniștită, respectabilă a unei stațiuni pentru lumea bună. Nimeriseră în extrasezon. Când se duseră să înoate, descoperiră de ce era extrasezon: curentul Humboldt răcește apa în lunile estivale. Allerton încercă apa

cu piciorul, zise: „E rece ca gheața” și refuză să intre. Lee plonjă în apă și înotă câteva minute.

La Salinas, timpul părea că se scurge mai repede. Lee mănca de prânz și se întinse pe nisip. După un răstimp care păru o oră, cel mult două, observă că soarele coborâse aproape de linia orizontului: era ora șase. Allerton mărturisi că trăise aceeași experiență.

Lee plecă la Quito să adune informații despre Yage. Allerton rămase în Salinas. Lee reveni după cinci zile.

— Indienii îi spun și Ayahuasca. Denumirea științifică e Bannisteria caapi. Lee desfășură o hartă pe pat. Crește în jungla de altitudine de pe versanții amazonieni ai Anzilor. O să mergem la Puyo. Acela e punctul terminus. Acolo ar trebui să dăm peste cineva care să aranjeze cu indienii și să facă rost de Yage.

Rămaseră o noapte în Guayaquil. Lee se îmbătă înainte de cină și trase un pui de somn în cinematograful unde intraseră să vadă un film. Apoi se întoarseră la hotel să se culce pentru că a doua zi urmau să plece dis-de-dimineată. Lee își turnă niște brandy și se așeză pe marginea patului lui Allerton.

— Ești tare dulce în seara asta, îi zise scoțându-și ochelarii. Ce zici de un pupic? Îhm?

— Of, du-te de-aici, spuse Allerton.

— OK, puștiule, dacă zici tu. Lee își mai turnă brandy în pahar și se întinse în patul lui. Știi, Gene, nu sunt numai oameni săraci în țara asta prăpădită. Au și ei bogații lor. I-am văzut din tren când mă duceam la Quito. Cred că au un avion gata de decolare în curtea din spate. Parcă-i văd cum îndeasă televizoare, radiouri, crose de golf, rachete de tenis și arme de vânătoare în avion, apoi încearcă să mai cocoate și un ditamai taurul zebuin premiat, încât până la urmă avionul nici nu se mai poate ridica de la sol. E o țară mică, instabilă, subdezvoltată. Economia e așa cum mi-am închipuit-o: materiile prime, cheresteaua, mâncarea, mâna de lucru și chiriile — foarte ieftine. În schimb, produsele manufacturiere sunt foarte scumpe

din cauza taxelor de import, menite să protejeze industria ecuadoriană. Care nu există. Nu există producție. Cei care pot produce nu o fac pentru că nu vor să-și țină banii blocați aici. Vor să fie gata în orice moment s-o șteargă, cu o grămadă de bani gheață, preferabil dolari americani. Trăiesc într-o stare de alarmă nejustificată. Oamenii bogați sunt de regulă înspăimântați. Nu știu de ce. Probabil că are de-a face cu un complex de vinovăție. Quién sabe?³² N-am venit să-l psihanalizez pe Cezar, ci să-l apăr.³³ Contra unui anumit preț, bineînțeles. Ceea ce le trebuie lor e un minister al securității, care să-i țină pe cei defavorizați din scurt.

— Da, zise Allerton. Trebuie să asigurăm uniformitatea de opinie.

— Opinie! Păi, ce-i asta, un club de dezbateri? Dă-mi un an de zile și oamenii n-o să mai aibă opinii. „Aliniați-vă aici, oameni buni, să vă luați tocana asta gustoasă din capete de pește, orez și oleomargarină. Și dincoace să căpătați rația de pileală dreasă cu opiu.“ Și dacă mișcă-n front le scoatem drogul din băuturică, și toți o să zacă pe jos, căcându-se pe ei, prea slăbiți ca să mai facă vreo mișcare. Supunerea oarbă e cel mai periculos obicei. Un alt aspect e malaria. O maladie care te istovește, croită să înmoaie spiritul revoluționar. Lee zâmbi. Ia încearcă să-ți imaginezi un bătrân doctor neamț călăuzit de idealuri umanitare:

„Ei, doctore, te-ai descurcat grozav cu malaria asta de-aici. Ai redus cazurile de îmbolnăvire aproape de zero.

— Ach, da. Ne-am străduit cât am putut, nu? Vezi linia din graficul ăsta? Indică regresul bolii în cei zece ani de când am început programul de eradicare a malariei.

— Mda, doctore. Acum ia ascultă, vreau să văd cum linia aia urcă din nou acolo de unde a luat-o-n jos.

— Ach, doar nu vorbiți serios.

— Și încă ceva. Vezi dacă nu putem să importăm vreun soi de parazit intestinal, din ăia care te dărâmă complet.“

— Pe locuitorii de la munte îi putem oricând scoate din circulație luându-le păturile și lăsându-le astfel inițiativa unei șopârle țepene.

Unul dintre pereții camerei lui Lee se termina la aproximativ un metru de tavan, pentru a permite ventilarea camerei vecine, care nu avea ferestre. Locatarul ei spuse ceva cuvinte în spaniolă, sugerându-i lui Lee să facă liniște.

— Ah, taci din gură! strigă Lee, sărind în picioare. O să bat în cuie o pătură peste gaura aia! O să-ți iau tot aerul ăla nenorocit! Respiri doar dacă-ți dau voie! Ești locatarul unei camere fără ferestre. Așa că nu uita care ți-e locul și taci din gură, amărâtule!

Un val de *chingas* și *cabrones* îl lovi drept răspuns.

— Hombre, întrebă Lee, en dónde está su cultura?³⁴

— Hai să ne culcăm, zise Allerton. Sunt obosit.

1. În original, shrunken head. Autorul se referă la un ritual al indienilor Jivari și Shuar, de la izvoarele Amazonului, care constă în împăierea capetelor tăiate ale adversarilor; în urma acestui proces, capetele se micșorează.

. Cine știe? (sp.)

. Referire la celebrul discurs al lui Marc Antoniu din piesa Iuliu Cezar de William Shakespeare.

. Unde ți-e buna creștere? (sp.)

Capitolul 9

Până la Babahoya au luat un vapor cu zbaturi. N-au făcut altceva decât să se legene în hamace, să bea brandy și să privească jungla, care le trecea prin fața ochilor. Izvoare, mușchi, râuri minunate cu apă cristalină și arbori înalți de șaizeci de metri. Lee și Allerton tăceau, în timp ce vasul înainta în susul fluviului, străpungând liniștea junglei cu vaietul lui de mașină de tuns iarba.

De la Babahoya au traversat Anzii cu autobuzul până la Ambato, o călătorie de paisprezece ore prin frig și plină de hurducături. S-au oprit să ia o gustare compusă din năut, la o colibă din vârful muntelui, mult deasupra liniei copacilor. Câțiva băștinași tineri cu pălării gri de fetru își mâncau năutul cufundați într-o resemnare ursuză. Pe pământul care ținea loc de dușumea alergau chițâind niște porcușori de Guineea. Țipetele lor îi amintiră lui Lee de porcușorul de Guineea pe care îl avea când era copil, la Fairmont Hotel din St. Louis, când familia aștepta să se mute în casa cea nouă de pe Price Road. Își aduse aminte de felul în care chirăia, de putoarea cuștii lui.

Lăsară în urmă muntele Chimborazo, cu vârful lui acoperit de zăpadă, rece în lumina lunii și în bătaia vântului care suflă permanent pe înălțimile Anzilor. Priveliștea defileului părea de pe o altă planetă, mai mare decât Pământul. Lee și Allerton se cuibăriră sub o pătură și traseră câteva înghițituri zdravene de brandy, mirosul fumului de lemne umplându-le nările. Purtau amândoi gece militare, trase peste hanorace, ca să-i apere de frig și vânt. Allerton părea imaterial ca o fantomă; Lee putea să vadă prin el, până la autobuzul gol, fantomatic de afară.

De la Ambato până la Puyo au mers pe marginea unui hău adânc de trei sute de metri. Cascade, păduri și cursuri de apă se întindeau de-a lungul drumului pe măsură ce coborau în valea verde, luxuriantă. De câteva ori a trebuit să se oprească pentru a îndepărta bolovanii care alunecaseră, blocându-le calea.

În autobuz, Lee discuta cu un bătrân prospector pe nume Morgan, care își petrecuse treizeci de ani în junglă. Îl întreabă de Ayahuasca.

— Acționează asupra lor ca opiul, îi spuse Morgan. Toți indienii mei iau. Nu-i poți pune la muncă trei zile când o iau pe Ayahuasca.

— Cred că ar putea exista o piață pentru ea, îi spuse Lee.

— Pot să fac rost de orice cantitate.

Trecură pe lângă bungalourile din prefabricate de la Shell Mara. Compania Shell stătuse aici doar doi ani și investise douăzeci de milioane de dolari, nu găsise nicio picătură de petrol și, în cele din urmă, se cărase.

Au intrat în Puyo noaptea târziu și au găsit o cameră într-un hotel dărăpănat de lângă magazinul general. Lee și Allerton erau prea epuizați ca să mai poată vorbi, așa că au adormit aproape instantaneu.

A doua zi, bătrânul Morgan dădu o raită primprejur împreună cu Lee, încercând să găsească Ayahuasca. Allerton încă mai dormea. Se lovira de un zid de răspunsuri ocolite. Un bărbat spuse că o să le aducă puțină Ayahuasca a doua zi. Lee știa că n-o să le aducă nimic.

Intrară într-o cârciumă ținută de o mulătră. Femeia pretinse că nu știe ce-i aia Ayahuasca. Lee întreabă dacă Ayahuasca era ilegală.

— Nu, răspunse Morgan, dar oamenii sunt suspicioși când vine vorba de străini.

Se așezară la o masă să bea *aguardiente*³⁵ cu apă fierbinte, zahăr și scorțișoară. Lee îi spuse că se ocupa cu comerțul de căpățâni împăiate. Morgan socoti că pot să deschidă o fabrică de căpățâni.

— Capete care cad de pe banda rulantă, zise. Să știi că nu prea poți să cumperi căpățâni dintr-astea. Sunt interzise de guvern. Bulangiii omorau oameni ca să le vândă căpățânile.

Morgan era o comoară ineputabilă de glume porcoase răsuflăte. Acum povestea despre un individ venit din Canada.

— Cum a ajuns tocmai aici?

Morgan chicoti.

— Da'noi cum am ajuns aici? Am dat de belea la noi în țară, nu?

Lee dădu din cap fără să mai spună nimic.

Bătrânul Morgan se întoarse la Shell Mara cu autobuzul de după-amiază să ia niște bani pe care i-i datora cineva. Lee stătu de vorbă cu un olandez pe nume Sawyer, un fermier de lângă Puyo. Sawyer îi povesti despre un botanist american care trăia în junglă, la câteva ore distanță de Puyo.

— Încearcă să fabrice nu știu ce doctorie. I-am uitat numele. Zice că se va îmbogăți dacă va reuși să extragă doctoria aia. Acum îi merge cam rău. Nu găsește nimic de mâncare pe-acolo.

— Mă interesează plantele medicinale, îi spuse Lee. S-ar putea să-i fac o vizită.

— S-ar bucura să te vadă. Dar ia cu tine niște făină sau ceai, ceva de genul ăsta. N-au absolut nimic.

Mai târziu, Lee îi spuse lui Allerton:

— Un botanist! Ce bulan avem! E omul nostru. Ne ducem chiar mâine.

— Nu putem să-i spunem că eram și noi prin zonă și am trecut să-l vedem, observă Allerton. Cum o să ne justificăm vizita?

— O să mă gândesc eu la ceva. Cel mai bine ar fi să-i spunem pe șleau că vrem să găsim Yage. Mi-nchipui că s-ar putea s-avem cu toții de câștigat. Din câte am auzit, e lefter complet. Avem noroc că dăm peste el când e-n situația asta. Dacă ar fi în bani și ar bea șampanie din galoși în bordelurile din Puyo, nu l-ar mai interesa neam să-mi vândă Yage nici măcar de câteva sute de sucrici. Și ține minte, Gene, pentru numele lui Dumnezeu, când dăm peste el, să nu te-apuci să-i spui: „Doctorul Cotter, presupun?”³⁶.

Camera de hotel din Puyo era igrasioasă și rece. Casele de vizavi abia se zăreau din cauza ploii care cădea continuu, ca și cum ar fi fost un oraș subacvatic. Lee aduna obiectele întinse pe pat și le îndesa într-un sac cauciucat. Un pistol automat de calibrul 32, câteva cartușe învelite într-o bucată de mătase îmbibată în ulei, o

tigaie mică, ceai și făină vârate în cutii de metal și legate cu bandă adezivă, doi litri de Puro.

— Pileala asta atârână cel mai greu și, pe deasupra, sticla mai are și muchii ascuțite. Ce rost are s-o luăm cu noi? întrebă Allerton.

— O să trebuiască să-i dezlegăm limba, răspunse Lee. Ridică sacul și îi întinse lui Allerton o macetă strălucitoare nou-nouță.

— Hai să așteptăm să se oprească ploaia, zise Allerton.

— Să așteptăm să se oprească ploaia! Lee se prăbuși pe pat, izbucnind într-un râs zgomotos, fals. Ha, ha, ha! Să așteptăm să se oprească ploaia! Țștia de-aici au o zicală: „O să-ți plătesc datoria când o să se oprească ploaia în Puyo“. Ha, ha!

— Au fost două zile senine când am ajuns prima dată aici.

— Știu. Un miracol modern! S-a pornit o campanie pentru canonizarea preotului local. Vámonos, cabrón.

Lee îi dădu lui Allerton o palmă peste umăr și amândoi ieșiră în ploaie, alunecând pe piatra cubică de pe strada principală.

Poteca era pavată cu bârne. O peliculă de noroi acoperea bârnele. Țăiară niște bețe lungi de trestie ca să nu alunece, dar înaintau anevoie. De-o parte și de alta a potecii jungla era formată din copaci de esență tare; era foarte puțin lăstăriș. Totul era numai apă, izvoare, pâraie și râuri de apă rece, cristalină.

— Apă taman bună pentru păstrăvi, zise Lee.

Se opriră la câteva case să întrebe de casa lui Cotter. Toată lumea le spunea să o țină drept înainte. Cât e până acolo? Două, trei ore. Poate mai mult. Vestea părea să le-o fi luat-o înainte. Un om care le ieși în cale își schimbă maceta în cealaltă mână ca să dea noroc și spuse imediat:

— Îl căutați pe Cotter? La vremea asta îl găsiți acasă.

— Cât facem până acolo? întrebă Lee.

Omul se uită la Lee și la Allerton.

— O să vă ia vreo trei ore și mai bine.

Merseră mult și bine. Se făcuse după-amiază târziu. Dădură cu banul să vadă cine avea să întrebe la următoarea casă. Allerton pierdu.

— A zis încă trei ore, spuse Allerton.

— Asta o tot auzim de vreo șase ore.

Allerton spuse că vrea să se odihnească.

— Nu, îi zise. Dacă o să te odihnești, o să-ți înțepenească picioarele. E ultimul lucru pe care trebuie să-l faci.

— Cine ți-a zis asta?

— Bătrânu' Morgan.

— Ei, Morgan, ne-Morgan, trebuie să-mi trag sufletul.

— Nu sta prea mult. O să fie mișto de tot dacă o să ne prindă întunericul bâjbâind printre șerpi și jaguari și o să cădem în *quebrajas* — așa se cheamă crevasele astea adânci săpate de torenți. Unele sunt adânci de douăzeci de metri și late de peste un metru. Exact cât trebuie ca să pici în ele.

Se opriră într-o casă părăsită. Pereții dispăruseră, dar exista un acoperiș care părea destul de zdravăn.

— Am putea să ne oprim aici la nevoie, zise Allerton uitându-se în jur.

— Chiar că la nevoie. N-avem nici o pătură.

Se făcuse noapte de-a binelea când au ajuns la locuința lui Cotter, de fapt o colibă micuță cu acoperiș de paie, așezată într-un luminiș. Cotter era un individ micuț și vânos, pe la vreo cincizeci și cinci de ani. Lui Lee nu-i scăpă faptul că primirea era un pic cam rece. Lee scoase băutura și traseră cu toții câte o dușcă. Soția lui Cotter, o femeie înaltă și solidă cu părul roșu, pregăti niște ceai de scorțișoară ca să mai taie gustul de kerosen al Puro-ului. Lee se îmbătă după trei pahare.

Cotter îl bombarda pe Lee cu o groază de întrebări. „Cum de ai venit tocmai aici? De unde ești? De când ești în Ecuador? De la cine ai aflat despre mine? Ești turist sau ai venit cu treburi?”

Lee era afumat. Începu să vorbească în argoul drogaților, explicându-i că se afla în căutarea plantei Yage sau Ayahuasca. Înțelesese că rușii și americanii făceau experimente cu drogul respectiv. Lee declară că își închipuie că s-ar putea scoate ceva bani din afacerea asta, suficienți pentru amândoi. Cu cât Lee vorbea mai mult, cu atât Cotter devenea mai rezervat. Tipul era în mod evident suspicios, dar din ce cauză, Lee nu-și dădea seama.

Cina era destul de bună, ținând cont că felul principal consta dintr-un fel de rădăcină fibroasă și din banane. După masă, soția lui Lee zise:

— Băieții trebuie să fie obosiți, Jim.

Cotter le-o luă înainte cu o lanternă cu dinam. Un pat de campanie lat de aproape un metru făcut din șipci de bambus.

— Cred că o să încăpeți amândoi aici, zise.

Doamna Cotter întinse pe pat o pătură în chip de saltea și o alta cu care să se învelească. Lee se întinse la perete, Allerton la margine, iar Cotter potrivi o plasă pentru țânțari.

— Aveți țânțari? întrebă Lee.

— Nu, lilieci-vampir, răspunse Cotter scurt. Noapte bună.

— Noapte bună.

Pe Lee îl dureau mușchii de la atâta mers. Era mort de oboseală. Își puse o mână peste pieptul lui Allerton și se lipi strâns de trupul băiatului. Un sentiment de adâncă tandrețe se revărsă din corpul lui Lee la căldura atingerii. Se cuibări mai aproape și mângâie ușor umărul lui Allerton. Allerton se mișcă iritat, dându-i mâna la o parte.

— Slăbește-mă odată și culcă-te, zise Allerton. Se întoarse cu spatele la Lee. Lee își retrase brațul. Tot trupul i se contractă din cauza șocului. Încet- încet își puse mâna sub obraz. Simțea o durere profundă, ca și cum ar fi sângerat pe dinăuntru. Lacrimile i se scurgeau pe chip.

Stătea în fața barului Ship Ahoy. Locul părea părăsit. Auzea cum plânge cineva. Își zări fiul lângă el, așa că se lăsă în genunchi și luă copilul în brațe. Plânsetul se

auzi mai tare, un val de tristețe, și acum plângea el, suspinele scuturându-i trupul.

Îl strânse la piept pe micuțul Willy. Văzu un grup de oameni în uniforme de pușcăriași. Lee se întreabă ce căutau acolo și de ce plângea.

Când se trezi, încă mai resimțea tristețea adâncă a visului său. Întinse o mână spre Allerton, apoi și-o retrase. Se întoarse cu fața la perete.

A doua zi dimineața, Lee avea gâtul uscat; era irascibil și golit de orice urmă de sentimente. Împrumută pușca de calibrul 22 a lui Cotter și porni să dea o raită prin junglă împreună cu Allerton. Nu zări nicio vietate prin preajmă.

— Cotter zice că indienii au cam curățat vânatul din zonă, spuse Allerton. Toți au puști cumpărate din banii pe care i-au câștigat muncind pentru Shell.

O luă pe o potecă. Copacii imenși, unii de peste treizeci de metri, acoperiți cu plante agățătoare, nu lăsau să treacă lumina soarelui.

— Deie Domnul să ucidem vreo vietate, zise Lee. Gene, aud ceva cârâind acolo. Mă duc să-ncerc s-o-mpușc.

— Ce e?

— De unde să știi? Măcar e ceva viu, nu?

Lee își croi drum prin păduricea de la marginea potecii. Se poticni într-o plantă agățătoare și căzu peste o plantă carnivoră. Când încercă să se ridice, nenumărate ace ascuțite îi prinseră hainele și-i pătrunseră în haine.

— Gene! începu să strige. Ajutor! M-a prins o plantă carnivoră. Gene, taie-o cu maceta!

N-au zărit nici măcar un singur animal viu în junglă.

Cotter încerca, chipurile, să extragă curara din săgețile otrăvite pe care le foloseau indienii. Îl înștiință pe Lee că în regiune se găseau ciori galbene și somni galbeni cu țepi extrem de veninoși. Soția sa se înțepase o dată și Cotter a trebuit să-i administreze morfină din pricina durerilor acute. Era medic de profesie.

Pe Lee l-a impresionat povestea Femeii-Maimuță: doi oameni, frate și soră, veniseră în această regiune a Ecuadorului hotărâți să ducă o viață simplă și

sănătoasă, hrănindu-se cu rădăcini, bace, nuci și muguri de palmier. După doi ani, o echipă de căutare i-a găsit șontăcând în cârje improvizate, complet știrbi și cu fracturi vindecate doar pe jumătate. Se pare că în zonă nu exista calciu. Găinile nu puteau oua, nu era nimic din care să se formeze coaja. Vacile dădeau lapte, dar nu era decât un lichid apos și străveziu, lipsit de calciu.

Fratele se întoarse la civilizație și fripturi, dar Femeia-Maimuță mai era încă acolo. Își căpătase porecla asta pentru că obișnuia să studieze modul de a se hrăni al maimuțelor: tot ce mânca o maimuță putea mânca și ea, oricine putea mânca. E bine de știut. E bine de știut dacă te rătăcești prin junglă. Și la fel de bine e să iei cu tine niște tablete de calciu. Până și soția lui Cotter își pierduse dinții „în-un fendvif“. Ai lui se duseseră de mult.

Avea o viperă de vreun metru și jumătate ca să-i păzească locuința de hoții care voiau să-i fure prețioasele lui observații asupra curarei. Mai avea și două maimuțici, drăguțe, dar țâfnoase, echipate cu dințișori ascuțiți, și un leneș cu două degete. Leneșii se hrănesc cu fructele care cresc în copaci; stau agățați cu capul în jos, legănându-se și scoțând niște sunete asemănătoare plânsetului unui copil. Când coboară din pomi, sunt complet neajutorați. Asta se mulțumea să zacă, să se zvârcolească și să șuiere. Cotter le atrase atenția să nu care cumva să-l atingă, nici măcar pe ceafă, deoarece s-ar putea să le prindă mâna cu ghearele lui puternice, ascuțite, apoi s-o ducă la gură și s-o muște.

Cotter răspunse evaziv când Lee îl întrebă despre Ayahuasca. Declară că nu era sigur dacă Yage și Ayahuasca erau una și aceeași plantă. Ayahuasca era legată de *Brujería* — vrăjitorie. El însuși era un *Brujo* alb. Avea acces la secretele *Brujo*. Lee, nu.

— Ți-ar lua ani de zile să le câștigi încrederea.

Lee îi zise că nu-și putea permite să piardă ani de zile cu chestia asta.

— Poți să-mi aduci și mie puțină? întrebă.

Cotter îl privi acru.

— Sunt aici de trei ani.

Lee încercă să lase impresia unui om de știință.

— Vreau să cercetez proprietățile drogului, îi zise. Sunt gata să încerc pe pielea mea.

— Păi, aș putea să te duc la Canela și să vorbesc cu *Brujo*. O să-ți dea un pic dacă îi zic eu.

— Foarte drăguț din partea ta, spuse Lee.

După care Cotter n-a mai pomenit nimic despre mersul la Canela. În schimb, le-a tot vorbit despre cât de puține provizii avea și despre faptul că nu-și putea pierde timpul abandonându-și experimentele sale cu substituentul de curara. După trei zile, Lee își dădu seama că el era cel care își pierdea vremea, așa că îl anunță pe Cotter că au de gând să plece. Acesta nu făcu nici un efort să-și ascundă ușurarea.

. Rachi (sp.).

. Referire la celebrele cuvinte rostite în anul 1871 de jurnalistul Henry Morton Stanley (1841–1904) în momentul când îl întâlnește pe legendarul explorator scoțian David Livingstone (1813–1873), dispărut de multă vreme în junglă: „Doctorul Livingstone, presupun?”.

Epilog: Întoarcerea la Mexico City

De fiecare dată când aterizez în Panama, locul e cu o lună, cu două luni ori cu șase luni mai aproape de neant, ca evoluția unei maladii degenerative. Parcă a avut loc o trecere de la progresia aritmetică la cea geometrică. Ceva hidos, ignobil, subuman se coace în acest oraș corcit de pești, curve și gene recesive, această lipitoare depravată de pe Canal.

Un smog de angoasă plutește peste căldura umedă din Panama. Toți de-aici sunt telepatici până la paranoia. Mă plimbam încolo și-ncoace cu aparatul de fotografiat la gât, când am zărit o cocioabă din lemn și tablă ondulată cocoțată pe o costișă de calcar din zona veche a orașului, ca un apartament de la ultimul etaj. Am vrut să immortalizez excrescența aceea, cu albatroșii și vulturii rotindu-se în jurul ei, profilați pe cerul cenușiu, fierbinte. Mâinile cu care țineam aparatul îmi erau alunecoase din pricina transpirației și cămașa mi se lipea de corp ca un prezervativ ud.

O baborniță din cocioabă m-a ginit când fotografiam. Întotdeauna se prind când îi fotografiezi, mai ales în Panama. S-a pornit să se consulte furioasă cu alți oameni cu fețe de șobolan, pe care nu-i vedeam prea clar. Apoi s-a apropiat de marginea unui balconaș periculos de șubred și a schițat un gest ambiguu de ostilitate. Mulți așa-ziși primitivi se tem de aparatele de fotografiat. De fapt, fotografia are ceva obscen și sinistru, o dorință de a întemnița, de a incorpora; o anumită intensitate sexuală a urmăririi. Am mers mai departe și am pozat niște băieți — tineri, plini de viață, inconștienți — jucând baseball. Nu mi-au aruncat nici măcar o privire.

Pe faleză am văzut un tânăr indian cu pielea tuciurie, într-o barcă de pescuit. Știa că vreau să-l fotografiez și, de fiecare dată când îmi smuceam aparatul ca să-l aduc la ochi, mă privea cu o îmbufnare specifică bărbatului tânăr. În cele din urmă l-am surprins proptit de prora bărcii cu o grație de animal apatic, scărpinându-și leneș un umăr. O cicatrice lungă și albă îi străbătea umărul drept și

clavicula. Mi-am luat aparatul de la ochi și m-am sprijinit de peretele de ciment fierbinte, cu ochii țintă la el. În imaginația mea, îmi plimbam degetul de-a lungul cicatricei, peste pieptul său gol, arămiu, și peste stomac, fiecare celulă din trup durându-mă din cauza privării. M-am desprins de zid murmurând „Of, Doamne“ și m-am îndepărtat, uitându-mă de jur împrejur după ceva demn de immortalizat.

Un negru cu o pălărie de fetru se sprijinea de balustrada prispei unei case din lemn ridicate pe o fundație din calcar jengoasă. Mă găseam de partea cealaltă a străzii, sub panoul de afișaj al unui cinematograf. De fiecare dată când îmi pregăteam aparatul, își ridica pălăria și mă privea, murmurând incantații demente. Până la urmă l-am prins din spatele unui stâlp. Pe un balcon de deasupra acestui personaj, un tânăr la bustul gol spăla ceva. Am identificat amestecul de sânge de negru și din Orientul Apropiat, fața rotundă și pielea de culoarea cafelei cu lapte, carnea netedă, care nu lăsa să se întrezărească niciun mușchi. Își ridică ochii ca un animal care simte pericolul. L-am prins când a fluierat sirena care anunța ieșirea de la muncă. Un vechi truc de fotograf: așteaptă ceva care să distragă atenția.

Am intrat în Chico's Bar să beau un rom cu Cola. Niciodată nu mi-a plăcut locul ăsta sau vreun altul din Panama, dar era suportabil și avea muzică bună la tonomat. Acum nu se auzea decât muzică honky-tonk din Oklahoma, mugind ca o vacă neliniștită: „You're Drivin' Nails in my Coffin“, „It Wasn't God Made Honky Tonk Angels“, „Your Cheatin' Heart“. Soldații din crâșmă arătau de parcă suferiseră o ușoară contuzie, înfățișarea specifică tuturor celor din zona Canalului: priviri goale de vacă, ca și cum ar fi fost prelucrați de armată și imunizați împotriva oricărui contact la nivel intuitiv și le-ar fi fost excizat transmitătorul și receptorul telepatice. Le pui o întrebare, îți răspund fără prietenie, dar și fără ostilitate. Niciun pic de căldură, nici cea mai mică dorință de a stabili un contact. Orice conversație e imposibilă. Pur și simplu nu au nimic de spus. Se mărginesc să stea și să cumpere de băut fetelor de la bar, întinzând câte o mână anemică să le pipăie, pe care fetele le-o dau la o parte ca și cum ar goni muștele, și să asculte muzica aceea tânguitoare la tonomat. Un tânăr arătând de parcă ar fi avut polipi,

plin de coșuri pe față, tot încerca să-i atingă sânii unei fete. Ea îi dădea mâna la o parte, dar aceasta se furișa înapoi ca și cum ar fi avut o viață proprie, de insectă.

O parașută s-a așezat lângă mine; i-am cumpărat ceva de băut. A comandat un scotch bun. „Panama, ce tupeu ai“, m-am gândit. Avea un creier de găină și vorbea o engleză americană perfectă, ca de pe bandă. Proștii învață o limbă străină repede și ușor pentru că n-au nimic acolo sus, la mansardă, care să opună rezistență.

A vrut încă o băutură.

— Nu, i-am zis.

— De ce ești rău? m-a întrebat.

— Uite ce e, i-am spus, dacă rămân fără bani, cine o să-mi facă cinste? Tu?

M-a privit surprinsă și mi-a răspuns încet:

— Așa e. Ai dreptate. Iartă-mă.

Am luat-o în jos pe strada principală. Un pește m-a apucat de mână:

— Am o fetiță de paispe ani, șefu'. Portorică. Ce zâci?

— E purie rău, i-am răspuns. Vreau o virgină de șase ani, și fără șmecherii d-alea, cu himenul cusut la minut pentru numărul următor. Nu încerca să mă faci cu babornițele tale de paispe ani.

L-am lăsat mască.

Am intrat într-un magazin să-mi cumpăr niște panamale. Tinerelul din spatele tejghelei a început să cânte: „Îți faci prieteni, îți pierzi biștarii“.

„Spanioloiu'ăsta vrea să mă facă“, mi-am zis.

Mi-a arătat niște pălării de doi bani.

— Cinșpe dolari, m-a înștiințat.

— Prețurile tale au luat-o razna rău de tot, i-am zis, după care m-am răsucit pe călcâie și am ieșit. „O clipă, domnu'“. Mi-am văzut de drum.

În noaptea aceea am avut un vis recurent: mă întorsesem în Mexico City și discutam cu Art Gonzalez, un fost coleg de cameră de-al lui Allerton. L-am întrebat unde era Allerton și el mi-a zis: „În Agua Diente“. Asta era undeva la sud de Mexico City și am început să mă interesez de un autobuz care să mă ducă

acolo. Tot timpul visam că mă întorsesem în Mexico City și că stăteam de vorbă cu Art sau cu Johnny White, prietenul cel mai bun al lui Allerton, întrebându-i dacă știu pe unde se află.

Am luat avionul până în Mexico City. Eram puțin nervos când am pornit-o prin aeroport; vreun gabor sau vreun inspector de la imigrări s-ar fi putut să mă identifice. M-am hotărât să mă țin aproape de un turist tânăr și simpatic pe care-l cunoscusem în avion. Mi-am băgat pălăria în geantă și, la coborârea din avion, mi-am scos și ochelarii. Mi-am atârnat aparatul de fotografiat de umăr.

— Hai să luăm un taxi până în oraș. Plătim jumi-juma. Ieșim mai ieftin așa, i-am zis turistului meu. Am trecut prin aeroport de parcă am fi fost tata cu fiul. Da, trăncăneam eu, gagiună din Guatemala voia să-mi ia doi dolari de la Palace Hotel până la aeroport. I-am zis *uno*.

Am ridicat un deget. Nimeni nu ne-a dat nicio atenție. Doi turiști obișnuiți.

Ne-am urcat într-un taxi. Șoferul ne-a cerut doisprezece pesos pentru amândoi până în centru.

— Stai puțin, a spus turistul în engleză. Nu aparat. Unde aparat? Trebuie aparat.

Șoferul m-a rugat să-i explic că avea autorizație să transporte pasagerii de la aeroport până în oraș fără aparat de taxat.

— Nu, a strigat turistul. Eu nu turist. Eu locuiesc în Mexico City. ¿Sabe Hotel Colmena?³⁷ Locuiesc la Hotel Colmena. Du-mă în oraș și-ți plătesc cât arată aparatul. Chem poliția. Policía. Legea te obligă să ai aparat.

„Of, Doamne Dumnezeule, mi-am zis. Asta-i tot ce-mi lipsea, labagiul ăsta care să cheme gaborii.“ Parcă-i vedeam pe polițai adunându-se în jurul taxiului, neștiind ce să facă și chemând alți polițai. Turistul s-a dat jos din taxi cu valiză cu tot. A început să-și noteze numărul de înmatriculare.

— Chem policía imediat, zise.

— Uite ce-i, i-am zis, cred că o să iau taxiul ăsta orice-ar fi. Nu poți să mergi până în oraș mai ieftin de atât... Vámonos, i-am strigat șoferului.

M-am cazat într-un hotel de opt pesos camera, de lângă Sears, și m-am dus la Lola; simțeam cum mi se strânge stomacul de emoție. Barul funcționa acum în alt loc, redecorat, cu mobilă nouă. Dar în spatele tejghelei trona același vechi barman, cu mustața și cu dintele său de aur.

— ¿Como está?³⁸ m-a întrebat. Ne-am strâns mâinile. M-a întrebat pe unde umblasem și i-am zis că în America de Sud. M-am așezat cu un Delaware Punch dinainte. Locul era gol, dar știam că, mai devreme sau mai târziu, cineva trebuia să intre.

Maiorul a intrat în bar. Un ofițer la pensie, cu părul cărunț, voinic și îndesat. I-am trecut rapid în revistă pe toți.

— Johnny White, Russ Morton, Pete Crowley, Ike Scranton?

— Los Angeles, Alaska, Idaho, nu știu, încă pe-aici. El e tot timpul pe-aici.

— Și, hm, hm, ce s-a întâmplat cu Allerton?

— Allerton? Nu cred că-l știu.

— Pe curând.

— Noapte bună, Lee. Ia-o-ncet.

M-am dus la Sears și mi-am aruncat ochii peste niște reviste. Am răsfoit una care se numea Balls: For Real Men³⁹ și m-am oprit la o fotografie care înfățișa un negru spânzurat de un copac: „I-am văzut cum îl spânzurau pe Sonny Goons“. O mână mi se așeză pe umăr. Era Gale, un alt ofițer la pensie. Avea aerul abătut al unui bețiv adus pe calea cea bună. I-am trecut iar pe toți în revistă.

— Aproape toți au plecat, a zis Gale. Sau, oricum, nu i-am mai văzut arzând-o pe la Lola.

L-am întrebat de Allerton.

— Allerton?

— Un puști înalt și slab. Prieten cu Johnny White și Art Gonzalez.

— A plecat și el.

— Când? Nu era să mă prefac indiferent față de Gale. Oricum n-ar fi mirosit nimic.

— L-am văzut acum vreo lună pe partea cealaltă a străzii.

— Pe curând.

— Pe curând.

Am pus revista la loc, am ieșit și m-am sprijinit de un stâlp. Apoi m-am întors la Lola. La una dintre mese l-am zărit pe Burns bând bere; ținea sticla cu mâna lui mutilată.

— Nu prea a mai rămas nimeni p-acilea. Johnny White, Tex și Crosswheel sunt la Los Angeles.

Mă uitam la mâna lui.

— Ai auzit ce s-a-ntâmpat cu Allerton? m-a întrebat.

— Nu.

— S-a dus în America de Sud, așa ceva. Cu un colonel. Făcea pe ghidul.

— Zău? De când a plecat?

— De vreo șase luni.

— Trebuie să fi fost chiar după ce am plecat eu.

— Mda. Exact atunci.

Am luat de la Burns adresa lui Art Gonzalez și m-am dus să-l văd. Bea bere într-un local vizavi de hotelul lui și m-a invitat să stau jos. Da, Allerton plecase acum vreo cinci luni împreună cu un colonel și cu soția lui.

— Aveau de gând să vândă mașina în Guatemala. Un Cadillac model '48. Am mirosit eu ceva necurat în afacerea asta. Dar Allerton nu mi-a zis niciodată nimic clar. Îl știi doar. Art păru surprins că nu mai știam nimic de Allerton. Nimeni nu mai are nicio veste de la el. Sunt cam îngrijorat.

M-am întrebat cu ce s-o fi ocupând și pe unde-o fi. Guatemala e scumpă, San Salvador e scump și vai mama lui. Costa Rica? Regretam că nu mă oprisem în San José pe drum încoace.

Împreună cu Gonzalez, am repetat rutina pe-unde-o-mai-fi-cutare-și-cutare. Mexico City este un terminal pentru o călătorie în spațiu-timp, o sală de așteptare unde bei ceva la repezeală așteptând să-ți sosească trenul. De-aia îmi plac mie

Mexico City sau New Yorkul. Nu prinzi rădăcini; călătorești prin simplul fapt că te afli acolo. Dar în Panama, răscrucea mapamondului, îți îmbătrânesc țesuturile. Trebuie să aranjezi cu Pan Am sau cu Dutch Line să-ți ia hoitul de acolo. Altfel, riști să putrezești în căldura înăbușitoare, sub un acoperiș de tablă galvanizată.

În noaptea aceea am visat că în sfârșit îl găsisem pe Allerton, ascuns într-o văgăună undeva prin America Centrală. Părea surprins să mă vadă după atâta vreme. În vis, se făcea că eram căutător de persoane dispărute.

— Domnule Allerton, reprezint compania Finanțe Prietenoase. Nu cumva ai uitat ceva, Gene? Nu știi că trebuie să ne faci o vizită în fiecare a treia marți din lună? Ți-am simțit lipsa, să știi. Nu ne place să spunem „Plătește-ți datoriile, altfel...”. Nu-i deloc frumos să spui un asemenea lucru. Mă întreb dacă ai citit *până la capăt* contractul. Mă refer în special la Clauza 6(x), care poate fi descifrată doar cu microscopul electronic sau cu filtrul de viruși. Mă-ntreb dacă știi măcar censeamnă „altfel...”, Gene. Vai, nu știu cum faceți voi, puștii. Alergați după vreo curvă și uitați complet de Finanțele Prietenoase, nu-i așa? Dar Finanțele Prietenoase nu vă uită. Vorba cântecului: „N-ai unde să te-ascunzi”. Nu și când bătrânul Recuperator pleacă în misiune.

Chipul Recuperatorului a pălit, căpătând un aer visător. Gura i s-a deschis, scoțând la iveală niște dinți tari și gălbui ca fildeșul vechi. S-a lăsat în jos, încet, în fotoliul de piele până când spătarul i-a împins pălăria peste ochi, care au sclipit în umbra aruncată de borul pălăriei, reflectând razele de lumină ca un opal. A început să îngâne „Johnny’s So Long at the Fair”, iar și iar. Cântecul a încetat brusc, în mijlocul unei fraze.

Recuperatorul vorbea cu o voce moale și punctată de întreruperi, așa cum se aude muzica pe o stradă bătută de vânt.

— Dai peste tot soiul de tipi în meseria asta, puștiule. Tot timpul intră fel de fel de futălăi în birou, care încearcă să dea țepe dintr-astea.

Și-a lăsat un braț să atârne peste marginea fotoliului, cu palma ridicată. Și-a desfăcut agale mâna subțire și cafenie, cu vârfurile degetelor vinete, scoțând la

iveală un sul de bancnote gălbejite de o mie de dolari. Și-a întors mâna cu palma în jos și a lăsat-o să cadă la loc în scaun. A închis ochii.

Brusc, capul i-a căzut într-o parte și limba i-a ieșit din gură. Bancnotele i-au căzut din mână, una câte una, și au aterizat mototolite pe pardoseala de gresie roșie. O rafală de vânt cald de primăvară a umflat perdelele roz, murdare, de la fereastră. Bancnotele au zburat prin aer și s-au oprit la picioarele lui Allerton.

Cu o mișcare imperceptibilă, Recuperatorul s-a îndreptat în scaun și o fâșie de lumină s-a aprins dinapoia pleoapelor.

— Păstrează astea, în caz că ești la strâmtoare, puștiule. Știi cum e în hotelurile astea spaniolești. Tre'să ai banu pe tine.

Găbjitorul se lăsa în față, cu coatele sprijinite pe genunchi. Dintr-odată a sărit în picioare, ca și cum ar fi fost catapultat din fotoliu și, din aceeași mișcare, și-a ridicat pălăria de pe un ochi cu un deget. Se îndreptă spre ușă, apoi se întoarse cu mâna dreaptă pe mânerul rotund. Și-a lustruit unghiile frecându-le de reverul costumului său uzat, din stofă ecosez. Costumul răspândea un miros de mucegai când Recuperatorul se mișca. Avea mucegai sub revere și în manșetele pantalonilor. Își privi unghiile.

— Hm, mm... cât despre, hm... contul tău... O să mă întorc repede. Adică în următoarele câteva...

Vocea Recuperatorului era înăbușită.

— O să ajungem noi la o înțelegere, *într-un fel sau în altul*.

Acum vocea era tare și clară. Ușa s-a deschis și vântul a pătruns în cameră. Ușa s-a închis și perdelele au revenit la locul lor, doar una atârând peste o sofa ca și cum cineva ar fi luat-o și ar fi aruncat-o acolo.

. Știi Hotelul Stupul? (sp.)

. Ce mai faceți? (sp.)

. Boășe. Pentru bărbați adevărați (eng.).